

کانون صرافان چه کرد که بانک مرکزی دستور انحلال آن را داد

سرک کانون صرافان به دلالی مسکن

تیتراهای امروز

بانک مرکزی اعلام کرد

کاهش قیمت خودرو،
مسکن و طلا
با افول انتظارات
تورمی

دور تند
آب شیرین کن‌ها
در سواحل کشور
با اقدامات دولت
سیزدهم

سهم نمک‌زدایی از تأمین آب شرب
برای کل کشور تا سال ۱۳۹۵ به
میزان ۲ درصد بوده که تا سال ۱۴۰۴
به میزان ۷ درصد و تا سال ۱۴۲۰ به
میزان ۱۵ درصد خواهد بود

متوسط تولید مسکن
۲٫۵ برابر دولت قبل

از سال ۹۲ تا ۱۴۰۰ متوسط سالانه
تولید مسکن حدود ۴۰۰ هزار واحد
بود، با ساخت یک میلیون مسکن
در سال در دولت سیزدهم شاخص
تولید مسکن ۲٫۵ برابر می‌شود

رشد ۱۰٫۵ درصدی
ارزش معاملات
هفتگی بورس انرژی

نزدیک به ۳۴۲ هزار ورقه سلف
موازی با سررسید یکسال
مبادله شد

تجارت ۶ ماهه ایران و
اروپا ۲ میلیارد و ۳۰۰
میلیون یورو شد

یورو استات از مبادلات تجاری ۲
میلیارد و ۳۱۳ میلیون یورویی ایران
و اروپا در نیمه نخست ۲۰۲۳ خبر
داد و اعلام کرد حدود یک سوم این
رقم مربوط به تجارت ایران با آلمان
بوده است

آمارسازی به سبک اصلاح‌طلبان
روزنامه اعتماد سرانه
مصرف گوشت قرمز
ایران را نصف کرد!

«ایران اقتصادی» از عوامل ایجاد انحصار در بازار پوشک و ماسک توسط دولت گذشته گزارش می‌دهد

کاسبی با جان مردم

شرکت بافتینه و بافتسان با رانت و انحصاری که دولت روحانی برای آن ایجاد کرد، انحصار تأمین مواد اولیه پوشک و ماسک را به دست آورد و در بزنگاه‌ها به جای حفظ سلامت مردم به فکر جیب خود بود

صفحه ۱۱ ←

خرید تضمینی گندم به مرز ۱۰ میلیون تن رسید

قیمت خرید گندم از کشاورزان در ۳ سال اخیر
۳ برابر شده است و همین موضوع کلیدی تأثیر
جدی بر افزایش تولید گندم داشته است

خودکفایی در محصولات استراتژیک مانند گندم در دنیا بویژه بعد از بروز جنگ روسیه و اوکراین به اندازه‌ای اهمیت پیدا کرده که همه کشورها برنامه‌های خود را برای افزایش تولید داخلی و کاهش وابستگی به واردات متمرکز کرده‌اند. دولت سیزدهم نیز از ابتدا خودکفایی گندم را یکی از موضوعات مهم در حوزه کشاورزی و اقتصاد در نظر گرفت و تلاش کرد با اتخاذ سیاست‌های مناسب، خودکفایی گندم را تحقق بخشد. پیرو همین سیاست افزایش تولید گندم طی دو سال اخیر، پنج میلیون تن واردات گندم کاهش پیدا کرده که دو میلیارد دلار صرفه جویی ارزی را در پی داشته است. وزارت جهاد کشاورزی خودکفایی در تولید کالاهای اساسی را در دستور کار خود قرار داده و در این مسیر برای تولید گندم گام‌های بسیار مهمی برداشته است.

صفحه ۱۴ ←

وزیر امور اقتصادی و دارایی:

بانک برون مرزی «آف شور» برای نخستین بار تأسیس می‌شود

جذب سرمایه گذاری خارجی آسان شد

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: برای نخستین بار اجازه برای بانک برون مرزی «آف شور» فراهم شده و بانک مرکزی در حال صدور تأییدیه آن است. به گزارش ایرنا، «سید احسان خاندوزی» در برنامه‌ای تلویزیونی اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین اولویت‌های حوزه رشد اقتصاد کشور تأکید بر اقداماتی است که منجر به افزایش سرمایه‌گذاری در ایران می‌شود. وی افزود: عملکرد دولت هم‌نشان داده است که هم در حوزه سرمایه‌گذاری داخلی با وجود اینکه سال‌ها نرخ سرمایه‌گذاری صفر و گاهی منفی در اقتصاد کشور بوده، سال گذشته ۶٫۷ درصد افزایش سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران رخ داده است. وزیر اقتصاد بیان کرد: در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی هم میزان جذب واقعی سرمایه‌گذاری خارجی در طول یک سال و نیم اخیر بیشتر از مدت مشابه در دولت قبل بوده است برای اینکه این زنجیره تکمیل شود و تحریم ناپذیر باشد و سرمایه‌گذاری خارجی افزایش یابد آن هم به روش‌های غیر قابل تحریم در دستورالعمل اخیر وزارت اقتصاد چند مسیر مهم در پیش گرفته شده است.

صفحه ۳ ←

اخبار

رئییسی با «اسدالله اسدی» دیدار کرد

رئیس جمهور به مناسبت سالروز بازگشت آزادگان به کشور با حضور در منزل «اسدالله اسدی» با او دیدار کرد.

به گزارش ایسنا، پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری اعلام کرد: «سید ابراهیم رئیسی در این دیدار که در فضای صمیمی برگزار شد، ضمن تبریک آزادی این دیپلمات ایرانی و موفقیت و سربلندی او و خانواده‌اش در این آزمون سخت، گفت: مدعیان حقوق بشر بار دیگر نشان دادند که به هیچ قانونی پایبندی ندارند و با نقض آشکار و بی‌سابقه مصونیت دیپلماتیک دیپلمات ایرانی قوانین، ضوابط و اصول بین‌المللی رازیرپا گذاشتند.

در این دیدار اسدی نیز گزارشی از روند اسارت و دوران حبس خود در زندان‌های آلمان و بلژیک به رئیس جمهور ارائه کرد.

اسدالله اسدی دبیر سوم سفارت ایران در اتریش در تاریخ ۹ تیر ۱۳۹۷ با طراحی رژیم صهیونیستی و عاملیت برخی سرویس‌های امنیتی غربی در آلمان به اسارت گرفته شد و پس از آن به بلژیک منتقل و در دادگاهی سیاسی به ۲۰ سال زندان محکوم شد.

وی پنجم خردادماه پس از ۵ سال اسارت با پیگیری‌های دیپلماتیک دولت بویژه رئیس جمهور، آزاد و به کشور بازگشت.

رای دیوان محاسبات برای تعدادی از مدیران سابق بانک مرکزی

رئیس کل دیوان محاسبات کشور از صدور رأی و حکم قطعی برای تعدادی از مدیران سابق بانک مرکزی خبرداد.

سید احمدرضا دستغیب اظهار داشت: دیوان محاسبات یک مجموعه علمی، فنی و تخصصی است و ارتباط آن با رسانه‌ها در بسیاری از مواقع می‌تواند برای کمک‌به حل معضلات کشور راهگشای‌باشد.

وی با تأکید بر اینکه در دیوان محاسبات رویکرد سیاسی نداریم، تصریح کرد: حسابرسان دیوان محاسبات در تمام مجموعه‌هایی که قانون معین کرده، حضور دارند و رسیدگی‌های مدنظر این نهاد نظارتی‌را با دقت پیگیری می‌کنند. دستغیب با بیان اینکه استقرار سامانه‌های نظارت برخط از اولویت‌های دیوان محاسبات است، بیان کرد: در کنار حسابرسی شرکت‌های دولتی، موضوع نظارت بر شرکت‌های شبه دولتی‌از موضوعات مهمی است که ما دنبال می‌کنیم که در این زمینه تاکنون حدود دو هزار شرکت شبه دولتی شناسایی و کار رسیدگی به آن‌ها هم‌آغاز شده‌است.

رئیس کل دیوان محاسبات کشور همچنین در پاسخ به پرسش یکی از خبرنگاران درباره تخلفات مالی مدیران و پورندهایی که به نتیجه رسیده است، گفت: در جدیدترین احکام قطعی شده، حکم در ارتباط با پورنده از ۴۲۰۰ تومانی برای تعدادی از مدیران سابق بانک مرکزی صادر شده‌است.

رئیس جمهور در اولین اجلاسیه ملی مردمی سازی دولت تأکید کرد

تدوین پیوست مردمی سازی برای همه تصمیمات

گزارش

رئیس جمهور با تأکید بر ضرورت تهیه پیوست مردمی سازی برای همه تصمیمات در راستای تعیین نقش مردم در آن اقدام اظهار داشت: مردمی کردن کارها هزینه‌ها را کاهش، سرمایه اجتماعی را افزایش و نشاط اجتماعی را در جامعه افزون می‌کند و باعث می‌شود مردم که اساس و پایه انقلاب و تحول در کشور هستند احساس کنند که در جایگاه خودشان که جایگاه رشد و شکوفایی در کشور است، قرار دارند.

دکترسید ابراهیم رئیسی پیش از ظهر روز شنبه در «اولین اجلاسیه ملی مردمی‌سازی دولت» ضمن قدردانی از برگزار کنندگان این مراسم و با اشاره به گزارش‌های ارائه شده از اقدامات و دستاوردها گفت: قدردان این اقدامات هستیم، اما نباید به اینها قانع شد، بلکه باید به دنبال انجام کاری تحولی بود. رئیس جمهور با اشاره به عدالت‌خواهانه و مردم‌پایه بودن انقلاب اسلامی افزود: در دوران دفاع مقدس نیز اگر چه نیروهای مسلح کلاسیک دو جبهه حق و باطل تلاش زیادی برای تقوق بر طرف مقابل داشتند، اما در جبهه حق نیروی مردمی بسیج نقش محوری داشت و به نوعی پشتیبان و مایه قوت قلب نیروهای مسلح و رزمی کشور بود.

دکتررئیسی با بیان اینکه در دوران برپایی نظام اسلامی هر جا به مردم نقش داده شده شاهد موفقیت‌های چشمگیر بودیم و هر جا از نقش مردم غفلت شد، دچار مشکل شدیم، اظهار داشت: با توجه به تجاربی که از گذشته داشتیم، تلاش کردیم در این دولت نه در شعار و حرف، بلکه در عمل به مردم میدان دهیم تا

دولت به وظایف هدایتی، حمایتی و نظارتی خود پرداخته و کارها توسط مردم انجام شود.

رئیس جمهور اضافه کرد: مردم آمادگی دارند در عرصه‌های مختلف اقتصادی، تولیدی، سرمایه‌گذاری و دیگر عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی نقشی‌آفرینی کنند. فراهم کردن زمینه حضور و فعالیت مردم در عرصه‌های مختلف بسیار اهمیت دارد و اگر این زمینه فراهم شود، نیروهای مردمی می‌توانند علاوه بر عرصه اقتصادی در عرصه‌های اجتماعی و از جمله کاهش آسیب‌های اجتماعی مثل طلاق، اعتیاد، حاشیه‌نشینی، مفاسد اجتماعی و اخلاقی نیز نقش مؤثری داشته باشند.

دکتررئیسی با بیان اینکه مردم همچنین در حوزه‌های فرهنگی نیز می‌توانند بسیار اثرگذار عمل کنند، تصریح کرد: در کنار مؤسسات فرهنگی و اجتماعی، مساجد و هیأت‌ها به عنوان دو کانون مردم‌محور، ظرفیت‌های بسیار زیادی در این زمینه دارند و به نوعی پشتوانه امنیت ملی جمهوری اسلامی هستند. مساجد و هیئات علاوه بر نقش معرفت‌افزایی، می‌توانند کارکردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مؤثری نیزداشته باشند.

رئیس جمهور همچنین به گسترش فعالیت مؤسسات مردمی دانش‌بنیان در کشور اشاره کرد و گفت: این مؤسسات امروز با هدایت رهبر معظم انقلاب و میدان دادن از سوی دولت کارکرد بسیار اثربخشی داشته‌اند. در حالی که تا قبل از این دولت وزارت نفت با کمتر از ۱۰۰ شرکت دانش‌بنیان همکاری داشت، در دولت سیزدهم تعداد این شرکت‌ها حداقل به ۵۰۰ شرکت افزایش یافته‌است. دکتر رئیس‌ی به گسترش فعالیت گروه‌های مردمی جهادی، بویژه در خدمت‌رسانی به مناطق روستایی و محروم نیز اشاره کرد و افزود: با کمک

اگرچه اقتصاد

↕ ↗ عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر ریاست جمهوری

این گروه‌ها آبرسانی به ۳ هزار و ۵۰۰ روستا

از مجموع ۱۰ هزار روستای هدف‌گذاری شده به سرانجام رسیده است؛ با شرکت

مردم هیچ سختی در کارها وجود ندارد. رئیس جمهور همچنین اظهار داشت: امروز بیشترین گزارش‌ها از اقدامات ضدانقلاب، معاندین و مخالفین و کسانی که می‌خواهند توطئه کنند، از سوی مردم به سیستم اطلاعاتی ارائه و کشف بسیاری از توطئه‌ها توسط مردم انجام می‌شود. دیروز امام‌راحل فرمودند ارتش ۳۶ میلیونی و امروز باید گفت مردم در سراسر کشور نسبت به امنیت در جامعه احساس مسئولیت‌می‌کنند.

دکتررئیسی با اشاره به گزارش‌های مردمی در زمینه سلامت اداری تصریح کرد: دستگاه‌های اطلاعاتی، حراست‌ها و هیات‌های تخلفات نیز در زمینه مقابله با تخلفات فعال هستند، اما نیروهای مخلص اداری نیز وقتی مصادیق رشوه، فساد و پارتی‌بازی را مشاهده می‌کنند نسبت به آنها حساس هستند و بیشترین سلامت اداری ما مرهون احساس مسئولیت نیروهای کارآمد، مخلص و حزب‌اللهی است. رئیس جمهور ادامه داد: نقش مردم در حوزه بهداشت نیز بسیار اهمیت دارد و در همین دوران شیوع کرونا با هدایت رهبر معظم انقلاب، مردم نقش‌آفرینی درخشانی در کمک مؤمنانه داشتند. برخلاف کشورهای مدعی توسعه‌یافتگی که مردم آنها فروشگاه‌ها را غارت کردند، در جمهوری اسلامی شاهد تبدیل همه مراکز عمومی به کانون کمک‌های مؤمنانه بودیم.

دکتر رئیس‌ی خاطر نشان کرد: در روزهای آغاز فعالیت دولت مردمی روزی ۷۰۰ خانواده داغدار می‌شدند، لذا دولت همه تلاش خود را برای تغییر این وضعیت به کار گرفت، اما آنچه توانست به مردم آرامش عمیق بدهد، حضور خود مردم و

کمک‌های مؤمنانه بود. به همه همکاران دولت تأکید کرده‌ام که در کنار خود جمع‌های نخبگانی از متخصصان و مردم داشته باشید، چرا که وجود جمع‌های

نخبگانی بسیار اهمیت دارد.

رئیس جمهور در ادامه همچنین با تأکید بر اهمیت تعاونی‌ها گفت: بخش‌های تعاونی و خصوصی در کنار بخش دولتی نقش بسیار مهم و مؤثری در اقتصاد دارند. دولت باید از تصدیگری خود در اقتصاد کنش نکشد. دیروز امام‌راحل فرمودند ارتش اقتصاد کاسته و نقش نظارتی خود را افزایش دهد.

دکتر رئیس‌ی با بیان اینکه اصل سیاست خصوصی‌سازی سیاستی قابل دفاع است اما برخی خصوصی‌سازی‌ها در کشور صورت گرفت که به شکل صحیح انجام نشد و باعث ناراحتی مردم شد، افزود: مردم انتظار داشتند با خصوصی‌سازی‌ها کار، تولید و اشتغال رونق بگیرد، اما برعکس شد و این به‌خاطر این بود که در بعضی از موارد درست عمل نشد.

رئیس جمهور همچنین به حماسه باشکوه اربعین حسینی(ع) اشاره کرد و اظهار داشت: معتقدم همه دستگاه‌ها باید به برگزاری این حماسه کمک کنند، اما نقش اصلی‌را باید مردم و موکب‌داران، چه عراقی و چه ایرانی داشته باشند. دکتر رئیس‌ی در ادامه سخنانش با بیان اینکه دستیار مردمی در دستگاه‌ها نماد و نمودی از حضور مردم است، تصریح کرد: دستیاران مردمی باید با بهره‌گیری از جمع‌های نخبگانی مسأله مردمی کردن را به پیش ببرند والا به صرف گفتن کار مردمی نمی‌شود. همه دستگاه‌های اداری باید برای مردمی کردن مأموریت‌های خود برنامه دقیق داشته باشند. همچنین نقش حلقه‌های میانی که رهبر معظم انقلاب اسلامی فرمودند، در این زمینه نقش بسیار مؤثری است.

رئیس جمهور اضافه کرد: برای هر

تصمیمات

تصمیمی یک پیوست مردمی کردن کارها تهیه شود تا معلوم باشد مردم چگونه می‌توانند در آن نقش ایفا کنند. همچنین تلاش کنید نظام مسائل را در دستگاه‌های مرتبط تعریف کنید.

دکتر رئیس‌ی در ادامه به اظهارات یکی از سخنرانان پیش از خود در این جلسه درباره تغییر یک فرماندار پرکار و پرتلاش خاطرنشان کرد: آقای استاندار حتماً این موضوع را دنبال کنید، نیروی موفق را باید تقویت کرد و به او میدان داد. اگر یک فرماندار موفق بود، حتماً تثبیت‌اش کنید، اجازه دهید فرماندار، بخشدار و رئیس اداره موفق بماند و به کارش ادامه دهد. رئیس جمهور اضافه کرد: نیروهای حزب‌اللهی، انقلابی، اهل اقدام و عمل باید تقویت شوند. اگر افرادی از بیرون فشار می‌آورند خیلی مهم است که مدیر بالاتر در مقابل این فشارها ایستادگی کند تا کسی در امور دخالت نکند. قبلاً هم گفته‌ام توصیه و ارائه نظرات به مدیران دولتی اشکالی ندارد، اما مسئولیت با مسئولان دولتی و مدیران دستگاه‌هاست و اجازه دهند فشارها بر آنها تأثیر بگذارد و نیروهای کارآمد ما زیر سؤال قرار بگیرند یا پشت آنها خالی شود؛ ما از نیروی کارآمدمان تا آخر حمایت می‌کنیم.

دکتررئیس‌ی از سازمان اداری و استخدامی و رئیس آن خواست که زمینه میدان دادن به نیروهای مردمی و انقلابی در سازمان‌ها و ادارات را تکمیل کنند و الا به صرف گفتن کارها مردمی نمی‌شود. حتماً باید سازگار برای میدان دادن به مردم به نحوی آماده شود که همه دستگاه‌ها مردم را در کنار و همراه خودشان ببینند و مردم هم احساس کنند که این دستگاه همراه با آنها کار را پیش می‌برد؛ این رمز موفقیت دولت است.

رئیس جمهور افزود: این روش هزینه‌ها را کاهش، سرمایه اجتماعی را افزایش و نشاط اجتماعی را در جامعه افزون می‌کند و باعث می‌شود مردم که اساس و پایه انقلاب و تحول در کشور هستند احساس کنند که در جایگاه خودشان که جایگاه رشد و شکوفایی در کشور است، قرار دارند. دکتر رئیس‌ی ضمن قدردانی از اقدامات انجام شده با تأکید بر اینکه مدیران و مسئولان دستگاه‌ها در جهت مردمی کردن کارها باید یک حرکت تحولی انجام دهند، اظهار داشت: نیروهایی را به کار بگمارید که دیدگاه تحولی دارند و مردم را به حساب می‌آورند. اگر نیرویی تحول‌خواه نیست حتماً این نیرو را از جلوی پای نیروهای تحول‌خواه کنار برزید تا تحول در دستگاه‌ها با بگیرد. رئیس جمهور تصریح کرد: توصیه بنده به آن دسته از همکارانم که به هر دلیل توفیق آتچنانی در جهت مردمی‌سازی مجموعه خودشان نداشتند، این است که حتماً با نگاه تحولی طرحی نو دراندازند و یک حرکت مجدداً آغاز کنند.

دکتر رئیس‌ی با بیان اینکه زمان زیادی از دولت مردمی گذشته و فرصت‌ها به سرعت می‌گذرند، خاطرنشان کرد: آن دسته از مدیران دستگاه‌ها که در مردمی‌سازی توفیق آتچنانی نداشته‌اند، یک بازنگری در عملکرد خود داشته باشند. از دستگاه‌هایی که در این زمینه موفق بوده‌اند و نیز از آقای عبودیتیان و روحیه، انگیزه و اندیشه ایشان نیز قدردانی می‌کنم و از ایشان و همکاران‌شان می‌خواهم که کار را با جدیت دنبال کنند و به دستگاه‌هایی که توفیق آتچنانی نداشته‌اند کمک کنند که این عقب‌ماندگی‌ها را جبران کنند تا در جهت مردمی‌سازی یک حرکت ماندگاری انجام شود.

آنکه قیمت اصلی ارز بیشتر از این قیمت است و ارز ترجیحی با تخصیص یارانه قیمت پایین‌تری دارد و قیمت واقعی ارز قیمت بالاتری است.

وی خاطرنشان کرد: اعضای کمیسیون تلفیق همچنین در مصوبه دیگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی را مکلف کردند تا بازدید گردشگران خارجی را که از کشورهای مسلمان به کشور

مصوبه کمیسیون تلفیق برای محاسبه نرخ خرید تضمینی گندم

براساس نرخ ارز مبادله‌ای

محسن زنگنه، سخنگوی کمیسیون هفتم توسعه از مصوبه دیروز این کمیسیون برای محاسبه نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی

با فارس، با اشاره به نشست این کمیسیون گفت: اعضای کمیسیون تلفیق دیروز مصوبه‌ای را در حمایت

از کشاورزان و قیمت خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی داشتند.

زنگنه افزود: براساس این مصوبه نرخ خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی از جمله گندم

ما سفر می‌کنند از مقبره شهدا و یادمان‌ها و مراکز و مناطق مربوط به دفاع مقدس و انقلاب اسلامی در دستور کار قرار دهد.

سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه در مجلس تأکید کرد: بر همین اساس مقرر شد وزارت میراث فرهنگی و گردشگری ۱۵۰ مکان اعم از مقبره شهدا و مکان‌هایی را که در حوزه دفاع مقدس از اهمیت بالایی برخوردار است به ثبت ملی برساند.

خبر

افزایش ۶۲ درصدی
پرتقوی بیمه ایران در
ماه نخست امسال

مدیرعامل بیمه ایران اعلام کرد: در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۲ افزایش ۶۲ درصدی پرتقوی بیمه ایران محقق شد. حسن شریفی رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل این شرکت با اشاره به تلاش، همت و هدایت اعضای هیأت مدیره و همه ارکان بیمه ایران برای توسعه خدمت به مردم، ارائه خدمات غیرحضوری و برخط برای صدور بیمه‌نامه و پرداخت خسارت و توسعه این خدمات و تقویض اختیار سیستمی را از مهم‌ترین عوامل مؤثر و تأثیرگذار در چابکی شرکت و نمایندگان و روند رو به رشد آمار عملکرد شرکت برشمرد و عنوان کرد: در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۲ علی‌رغم کاهش ۵/۷ درصدی سهم بیمه‌نامه‌های شخص ثالث، حق بیمه‌های تولیدی شرکت از مبلغ ۸۳ هزار میلیارد ریال در مدت مشابه سال گذشته به مبلغ ۱۳۴ هزار میلیارد ریال رسید و به این ترتیب افزایش ۶۲ درصدی پرتقوی بیمه ایران در سه ماهه نخست سال جاری محقق شد.

شریفی، انسجام، هماهنگی و همراهی همه اعضای هیأت مدیره را از عوامل تأثیرگذار در پیشبرد اهداف و برنامه‌های شرکت دانست و تصریح کرد: بیمه ایران به عنوان راهبر بازار و بزرگترین و تنها شرکت بیمه دولتی کشور، همواره نقش مؤثری در تعیین استراتژی‌ها، توسعه و گسترش خدمات برخط و غیرحضوری کردن خدمات، برای رفع نیازهای بیمه‌ای و کاهش مراجعات مردم به مراکز و شعبات بیمه ایران داشت و یکی از آثار و برکات این هم‌دلی، گسترش این خدمات و افزایش پرتقوی شرکت در سه ماه نخست سال جاری است و این پیشرفت، نشان دهنده استقبال عمومی و رضایتمندی مردم از سرویس‌ها و خدمات برخط در بیمه ایران است. شریفی توسعه خدمات برپایه نرم‌افزار از جمله مصوبه تقویض اختیار سیستمی صدور بیمه‌نامه‌ها در در دست‌ترین مناطق کشور را از دستاوردهای مهم و تأثیرگذار این دوره از مدیریت در بیمه ایران برای تسهیل مراحل صدور بیمه‌نامه و کاهش زمان رسیدگی و پرداخت خسارت‌ها و همچنین رفع موانع تولید و کمک به واحدهای تولیدی برای بازگشت سریع به فرایند فعالیت و تولید در سالی که با عنوان سال مهار تورم و رشد تولید نامگذاری شده، برشمرد

و بیان داشت: سیاست و اولویت اصلی بیمه ایران، پرداخت خسارت در کوتاه‌ترین زمان ممکن با حفظ کرامت و جایگاه ارزشمند بیمه‌گزاران، زیان‌دیدگان و ذینفعان است و در این راستا میزان خسارت‌های پرداختی در سه ماه نخست سال جاری نسبت به سال قبل، نشان دهنده، وفای به عهد و ایفای بوقوع تعهدات بیمه ایران در قبال مردم و ذینفعان است. رئیس هیأت مدیره بیمه ایران در ادامه افزود: در مدت حضور خود به عنوان مدیرعامل بیمه ایران تلاش کردم با بسیج همه امکانات و توانمندی‌های حوزه‌های مختلف فنی، آتی و کارشناسان مربوطه و بهره‌مندی از تجربه و دانش شرکت‌های پیشرو، انواع خدمات برخط از جمله سامانه بیمه ایران، اپلیکیشن درمان پلاس، سامانه نظرسنجی و پاسخگویی ۲۴ ساعته، داشبوردهای مدیریتی، سامانه مغایرت‌گیری، سامانه یکپارچه بیمه‌گری و... راه‌اندازی شده و مورد استفاده قرار گیرد و این روند رو به رشد، با گسترش و بهبود زیرساخت‌ها، به صورت مستمر ادامه داشته و در ماه‌های آتی خیرهای خوبی در این زمینه منتشر خواهیم کرد.

و سقف میزان سرمایه نقدی ورودی ثبت و صادر کند. امکان ورود سرمایه از طریق تهاتر با سرمایه‌گذار خارجی و داخلی، ورود سرمایه سرمایه‌گذار خارجی موضوع ماده ۶ قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی از طریق تهاتر سرمایه با سرمایه‌گذار خارجی موضوع همان قانون که قصد خروج منابع حاصل از موضوع مواد ۱۳، ۱۴ و ۱۵ قانون از جمله سود اصل سرمایه و عواید حاصل از سرمایه را دارند نیز در این دستورالعمل مجاز شده است.

در این روش سرمایه‌گذار خارجی دارای مجوز سرمایه‌گذاری خارجی که قصد ورود سرمایه خارجی به کشور را دارد، سرمایه نقدی خود را با سرمایه‌گذار خارجی دیگری که مجوز انتقال موضوع مواد ۱۳، ۱۴ و ۱۵ قانون دارد، تهاتر می‌کند. این روش صرفاً بین سرمایه‌گذاران خارجی دارای مجوز موضوع قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی و با تأیید هیأت سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده ۶ قانون مورد پذیرش قرار می‌گیرد.

در همین حال تهاتر بین سرمایه‌گذار خارجی موضوع ماده ۶ قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی (سرمایه‌گذار خارجی) که قصد ورود سرمایه نقد به کشور دارد با فعال اقتصادی داخل کشور (سرمایه‌گذار داخلی) متقاضی واردات کالاهای مجاز برای واردات ماشین‌آلات، تجهیزات و مواد اولیه خط تولید سرمایه‌گذار داخلی به کشور نیز مجاز است.

در این روش سرمایه‌گذار داخلی از محل ارز یا منشأ خارجی سرمایه‌گذار خارجی، از طریق انعقاد قرارداد با سرمایه‌گذار خارجی، مبادرت به واردات قانونی کالای مجاز با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران می‌کند. پس از واردات قطعی کالا به کشور و بکارگیری آن در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (ارزش مندرج در رسید پروانه ریالی ارزش کالای وارد شده مورد تأیید گمرک، از طرف سرمایه‌گذار داخلی به حساب شرکت سرمایه‌پذیر سرمایه‌گذار خارجی در ایران، به عنوان سرمایه خارجی وارده سرمایه‌گذار خارجی در دفتر سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران پس از تأیید هیأت سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده ۶ قانون ثبت می‌شود.

البته سرمایه‌گذار داخلی موضوع این بند، فعال اقتصادی ایرانی داخل کشور است که رابطه سهامداری و قراردادی با سرمایه‌گذار خارجی در طرح سرمایه‌گذاری خارجی مصوب موضوع ماده ۶ ندارد.

آن به سایر ارزهای جهان روی مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به صورت حواله و اسکناس برای متقاضیان اتباع خارجی اقدام کند و با انجام هماهنگی لازم با اداره خزانهداری ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حواله وارده را در حساب‌های مورد نظر اداره مذکور کارسازی کرده و اسکناس مأخوذه را به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحویل دهد.

در همین حال بانک ملی ایران در رابطه با سپرده‌های ارز با منشأ اسکناس، مکلف است ضمن اطمینان از اصالت مستندات ورود ارز از جمله اظهارنامه ارز همراه مسافر ارائه شده توسط متقاضی، مراتب امکان خروج اصل سپرده به خارج از کشور پس از لغو اقامت به صورت اسکناس به همان ارز اظهار شده با ارائه اظهارنامه یاد شده را پس از اخذ تأییدیه از وزارت کشور و سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به سپرده‌گذار اعلام کند.

ضمناً استفاده از اظهارنامه مزبور برای خروج ارز اشخاص ثالث امکان‌پذیر نیست. علاوه بر این، بانک‌های برون‌مرزی (آف‌شور) می‌توانند در چهارچوب همین دستورالعمل با مجوز و تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند. روش‌های مجاز ورود سرمایه در این دستورالعمل همچنین روش‌های مجاز ورود سرمایه جهت سرمایه‌گذاری، موضوع قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی نیز تعیین شده است.

بر این اساس ورود سرمایه نقدی از طریق بانک‌های خصوصی و دولتی ایرانی به صورت حواله و اسکناس با ثبت در سامانه‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از جمله نیما و سنا مجاز است. بر اساس تصریح این بند بانک‌های برون‌مرزی (آف‌شور) می‌توانند در چهارچوب همین دستورالعمل با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران اقدام کنند. بر این اساس همچنین ورود سرمایه نقدی از طریق صرافی‌های بانکی و غیربانکی مجاز تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به صورت حواله و اسکناس با ثبت در سامانه‌های مورد تأیید بانک مرکزی از جمله نیما و سنا مجاز است.

طبق اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی، ورود سرمایه نقدی به صورت اسکناس باید مستند به اظهارنامه ارز همراه مسافر باشد و بر اساس تصریح این بند گمرک موظف است اظهارنامه ارزی موضوع این دستورالعمل را بدون هیچ گونه محدودیت در کف

عکس: ایرنا

وزیر امور اقتصادی و دارایی:

بانک برون مرزی «آفشور» برای
نخستین بار تأسیس می‌شود

جذب سرمایه‌گذاری خارجی آسان شد

گزارش

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: برای نخستین بار اجازه برای بانک برون مرزی «آفشور» فراهم شده و بانک مرکزی در حال صدور تأییدیه آن است. به گزارش ایرنا، «سیداحسان خاندوزی» در برنامه تلویزیونی اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین اولویت‌های حوزه رشد اقتصاد کشور تأکید بر اقداماتی است که منجر به افزایش سرمایه‌گذاری در ایران می‌شود.

وی افزود: عملکرد دولت هم‌نشان داده است که هم در حوزه سرمایه‌گذاری داخلی باوجود اینکه سال‌ها نرخ سرمایه‌گذاری صفر و گاهی منفی در اقتصاد کشور بوده، سال گذشته ۶۰۷ درصد افزایش سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران رخ داده است.

وزیر اقتصاد بیان کرد: در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی هم میزان جذب واقعی سرمایه‌گذاری خارجی در طول یک سال و نیم اخیر بیشتر از مدت

مشابه در دولت قبل بوده است برای اینکه این زنجیره تکمیل شود و تحریم ناپذیر باشد و سرمایه‌گذاری خارجی افزایش یابد آن هم به روش‌های غیر قابل تحریم در دستورالعمل اخیر وزارت اقتصاد چند مسیر مهم در پیش گرفته شده است.

وی افزود: به عنوان متنوع‌سازی روش ورود سرمایه اولاً مسأله تهاتر سرمایه‌گذاری خارجی بین سرمایه‌گذاران خارجی در زمانی که امکان ورود پول و خروج سود وجود دارد، فراهم شده است همچنین تهاتر سرمایه‌گذاری خارجی با سرمایه‌گذاری داخلی به وجود آمده است. خاندوزی گفت: خرید ارز از سرمایه‌گذاران خارجی چه به صورت اسکناس چه به صورت حواله، با نرخ تشویقی ارز آنها توسط بانک مرکزی انجام می‌شود.

وی بیان کرد: برای نخستین بار رسماً برای تشکیل بانک برون‌مرزی یا بانک آفشور امکانات فراهم شده است و تأییدیه بانک آفشور هم توسط بانک مرکزی در حال صدور است. خاندوزی توضیح داد: برای افرادی

که بیش از ۱۰۰ هزار دلار سرمایه چه به صورت اسکناس چه غیر اسکناس وارد کنند حداقل مجوز اقامت پنج ساله صادر می‌شود و این حداقل است و هر چقدر میزان ورود سرمایه بالاتر باشد به شکل بدون سقف این مجوز اقامت می‌تواند افزایش یابد. وی گفت: این مجموعه تدابیری است که کمک می‌کند رشد سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در سال ۱۴۰۱ در سال ۱۴۰۲ ادامه یابد.

وزیر اقتصاد گفت: تهاتر یکی از روش‌های بسیار رایج است که هزینه رفت و آمد منابع ارزی و ریالی را کم می‌کند و هزینه مبادله ارزی و هزینه صرافی و بانک کاهش می‌یابد و زمان آن نیز کاهش می‌یابد.

جزئیات سپرده‌گذاری بلندمدت

ارزی و نحوه ورود سرمایه به کشور اعلام شد
وزارت امور اقتصادی و دارایی، دستورالعمل متنوع‌سازی روش‌های ورود سرمایه به کشور برای سپرده‌گذاری ارزی و نحوه ورود سرمایه به کشور اعلام شد

با تضمین صندوق توسعه ملی در ایران سرمایه‌گذاری کنید

بررسی می‌کند، اگر مطلوب باشد از طرح پشتیبانی خواهد کرد.

دعوت از هموطنان خارج از کشور برای
مشارکت با صندوق توسعه ملی

رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی از امکان مشارکت هموطنان خارج از کشور با این صندوق خبر داد و گفت: اگر هموطنان خارج از کشور علاقه‌مند هستند در داخل یا خارج از کشور سرمایه‌گذاری داشته باشند، امکان مشارکت با صندوق برای آنها فراهم است؛ البته لازم نیست فقط در طرح‌هایی که صندوق توسعه ملی پیشنهاد می‌دهد مشارکت کنند. غضنفری ادامه داد: این افراد می‌توانند از طریق سفارتخانه‌های ایران در خارج از کشور یا راه‌های ارتباطی که در سایت صندوق توسعه ملی درج شده است با صندوق در ارتباط باشند.

امکان صدور ضمانت‌نامه از سوی
صندوق توسعه ملی

وی از امکان صدور ضمانت‌نامه توسط صندوق توسعه ملی خبر داد و افزود:

این حیطه شده و در پروژه‌ها مشارکت کند. غضنفری با اشاره به اینکه صندوق توسعه ملی در حکمرانی جدید از تسهیلات فاصله می‌گیرد، توضیح داد: الگوی صندوق توسعه ملی، شستا یا صندوق‌های بازتسهیلتی نیست. چراکه این صندوق‌ها صاحب ۱۰۰ درصدی نگاه‌ها می‌شوند در حالی که صندوق توسعه ملی درگیر نگاه‌داری نمی‌شود، بلکه در محصول و فروش شریک شده و این موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهد که منابعی که در اختیار متقاضی قرار داده است، به‌درستی استفاده می‌شود یا خیر؟

وی افزود: از سوی دیگر صندوق توسعه ملی یک سناریوی خروج دارد و در زمان آغاز مشارکت در سرمایه‌گذاری مشخص می‌کند که چه زمانی از پروژه خارج خواهد شد. یعنی دوره زمانی حضور را مشخص خواهد کرد. همچنین صندوق توسعه ملی در بسیاری از اوقات طرح‌های صنعتی را پیشنهاد نمی‌دهد، بلکه برای مثال بخش خصوصی طرحی دارد و صندوق توسعه ملی طرح را

نهادهای عمومی غیردولتی تسهیلات پرداخت شده و در پروژه‌های نیروگاهی، فولادی، مس و... مورد استفاده قرار گرفته است؛ در این راستا خط لوله‌ای که آب خلیج فارس را از کرمان به سمت فلات ایران منتقل می‌کند نیز با تسهیلات صندوق توسعه ملی ساخته شده است.

حکمرانی جدید صندوق توسعه ملی
مشارکت در پروژه‌ها است

رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی با تأکید بر اینکه افزایش ناگهانی قیمت ارز باعث شده است تسهیلات گیرندگان از صندوق در بازپرداخت وام دچار کندی و نکول شوند، عنوان کرد: در واقع موضوع بازپرداخت به یک چالش تبدیل شده است؛ به همین دلیل صندوق توسعه ملی شروع به بررسی این موضوع کرد که چگونه روی منابع مدیریت بیشتر داشته باشد تا بازگشت سرمایه تضمین شود. بر این اساس قرار شد مانند سایر صندوق‌های ثروت ملی دنیا که خودشان سرمایه‌گذاری می‌کنند، صندوق توسعه ملی هم وارد

رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی از هموطنان خارج از کشور برای سرمایه‌گذاری در ایران با ضمانت این صندوق دعوت کرد و گفت: بازگشت سرمایه و سود سرمایه‌گذاران خارجی توسط این صندوق تضمین خواهد شد. به گزارش ایرنا، مهدی غضنفری با حضور در یک برنامه تلویزیونی که با موضوع نقش‌آفرینی صندوق توسعه ملی در سرمایه‌گذاری‌های کلان زیرساختی برگزار شد، با تأکید بر اینکه اساسنامه صندوق توسعه ملی توسعه‌ای و صیانتی است، اظهار کرد: آنچه در عمل رخ داده چیز دیگری است، در واقع قرار نبود صندوق توسعه ملی برای تثبیت بودجه باشد اما اتفاقات ارزی کشور باعث شده است دولت‌ها طی ۱۰ سال گذشته سریع صندوق توسعه ملی بیایند و دو سوم منابع این صندوق صرف سیاست‌های تثبیتی بودجه شده است.

وی با بیان اینکه صندوق توسعه ملی حدود ۱۰۰ میلیارد دلار از دولت طلبکار است، گفت: یک سوم از منابع صندوق توسعه ملی به بخش خصوصی و

اخبار کوتاه

سازمان امور مالیاتی پیگیر مطالبه از درآمد میلیاردی دلال فوتبالی

سازمان امور مالیاتی کشور در نامه‌های خطاب به مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال خواستار افشای اطلاعات هویتی دلال ۱۲۷ میلیارد تومانی فوتبال شد. به گزارش سازمان امور مالیاتی کشور، وحید عزیزی مدیرکل دفتر بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی کشور اظهار داشت: به دنبال اظهارات رئیس فدراسیون فوتبال پیرامون نقش دلالان در نقل و انتقال بازیکنان فوتبال و فردی که از طریق دلالی ۴۰ بازیکن در سال گذشته ۱۲۷ میلیارد تومان سود برده است، پیگیر مطالبه مالیاتی از درآمد میلیاردری دلال فوتبالی شدیم و در این خصوص درخواستی از سوی فدراسیون فوتبال داشته‌ایم. وی افزود: ما از فدراسیون فوتبال خواسته‌ایم تا اطلاعات هویتی و مستندات مربوط به درآمد این شخص را برای مطالبه مالیات حقه با قید فوریت به این سازمان اعلام کنند.

آغاز فروش ارز اربعین در شعب منتخب ۶ بانک

با اعلام بانک مرکزی، از دیروز (شنبه ۲۸ مرداد) فروش ارز اربعین در شعب منتخب ۶ بانک آغاز شد. بانک مرکزی اعلام کرد، متقاضیان خرید ارز اربعین می‌توانند از شنبه ۲۸ مرداد تا ۱۴ شهریور برای دریافت ارز اربعین به شعب منتخب ۶ بانک تجارت، ملی ایران، سپه، صادرات، پارسیان و پست بانک مراجعه کنند. شرایط دریافت و بانک‌های عامل توزیع‌کننده ارز اربعین به این صورت است که فروش ارز (اسکناس) به زائران بالای ۵ سال به صورت دینار عراق حداکثر به مبلغ ۲۰۰ هزار دینار عراق به هر زائر به نرخ فروش اسکناس ETS، که معادل ریالی آن حدود ۶۲ تا ۶۵ میلیون ریال است. فروش ارز به زائران محدودیتی بابت فروش ارز مسافرتی در سال جاری برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

تغییر مدیریت سکوهای بومی در دستور کار نیست

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: تغییر مدیریت سکوهای بومی نه در دولت مطرح شده و نه در دستور کار است و دولت سکوهای بومی اقتصاد دیجیتال را سرمایه‌های ارزشمند کشور می‌داند. به گزارش ایسنا، عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در واکنش به برخی اظهارات مبنی بر لزوم تغییر مدیریت و مالکیت برخی استارت‌آپ‌ها با انتشار پستی در یک شبکه اجتماعی داخلی اظهار کرد: تغییر مدیریت سکوهای بومی نه در دولت مطرح شده و نه در دستور کار است. وی افزود: دولت سکوهای بومی اقتصاد دیجیتال را سرمایه‌های ارزشمند کشور می‌داند و برای توسعه خدمات‌رسانی آنها به مردم نیز حمایت می‌کند. البته قبلاً هم عرض کرده‌ام که انتظام به رعایت قوانین کشور توسط صاحبان و کارکنان این سکوها هم مورد انتظار است.

بانک مرکزی اعلام کرد

کاهش قیمت خودرو، مسکن و طلا با افول انتظارات تورمی

گزارش

بانک مرکزی با بیان اینکه انتظارات تورمی به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته اعلام کرد: کاهش قیمت در برخی از بازارها نظیر خودرو، مسکن و طلا در چند هفته گذشته به خوبی نشان دهنده کاهش انتظارات تورمی آحاد اقتصادی جامعه است. اخیراً عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی در دولت گذشته، در فضای مجازی مطلبی را منتشر کرده که در آن آمده است: رشد ۴۲.۴ درصدی یکساله پایه پولی یعنی ۲۶۶ هزار میلیارد تومان چاپ پول ظرف یک سال ۱۴۰۱ و تداوم آن در بهار ۱۴۰۲ در دولت سیزدهم را بایستی خیلی جدی گرفت. در حال حاضر هزینه مربوط به بخشی از کاهش ضریب فراینده را سیستم ناتراز بانکی، با پرداخت سپرده قانونی بیشتر، تحمل می‌کند و لذا، ناترازی بانک‌ها بیشتر سال ۱۴۰۱ معادل ۳۱/۱ درصد بوده است که نسبت به دو سال گذشته (رشد نقدینگی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۴۰/۶ و ۳۹/۰ درصد بوده است) کاهش شدیدی را نشان می‌دهد و حکایت از تحقق نسبی برنامه پولی تنظیم شده برای سال ۱۴۰۱ دارد. همچنین براساس آخرین آمارهای

حاکمیت را به چاره‌جویی فوری برای حل معضل زمین ولسی اخیراً شتاب گرفته ناترازی بانک‌ها جلب می‌کنم. بانک مرکزی در خصوص مطالب مذکور، توضیحاتی را به شرح ذیل ارائه کرده است:

از ابتدای استقرار دولت سیزدهم مسأله کنترل رشد نقدینگی و تورم با توجه به وضعیت حاد آن در سال‌های اخیر، به عنوان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های اقتصادی کشور مورد توجه قرار گرفت. طی این دوره بانک مرکزی با تنظیم برنامه پولی و هدفگذاری رشد نقدینگی ۳۰ درصدی برای سال ۱۴۰۱ و تعیین هدف رشد نقدینگی به میزان ۲۵ درصد برای سال ۱۴۰۲ توانسته است این متغیر را به طور قابل ملاحظه‌ای کنترل کند. آمارها حاکی از آن است که رشد نقدینگی که در پایان مردادماه سال ۱۴۰۰ به رقم ۳۹/۱ درصد رسیده بود، در دوران فعالیت دولت سیزدهم روند نزولی قابل توجهی را طی کرده است؛ به طوری که رشد نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۳۱/۱ درصد بوده است که نسبت به دو سال گذشته (رشد نقدینگی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۴۰/۶ و ۳۹/۰ درصد بوده است) کاهش شدیدی را نشان می‌دهد و حکایت از تحقق نسبی برنامه پولی تنظیم شده برای سال ۱۴۰۱ دارد. همچنین براساس آخرین آمارهای

موجود، رشد دوازده‌ماهه نقدینگی در پایان خردادماه ۱۴۰۲ به زیر ۳۰ درصد کاهش یافته و به رقم ۲۹ درصد رسیده است و انتظار می‌رود که تا پایان سال ۱۴۰۲ به ارقامی حدود ۲۵ درصد (معادل رقم هدفگذاری شده) کاهش یابد. بنابراین در مجموع ملاحظه می‌شود که بانک مرکزی در دوره اخیر فعالیت خود توانسته رشد نقدینگی را که مهم‌ترین متغیر در کنترل تورم محسوب می‌شود، به نحو مناسبی مدیریت کند.

اقدامات عملیاتی انجام شده توسط بانک مرکزی در زمینه کنترل خلق پول بانکی از طریق تنظیم و اعمال جدی کنترل رشد ترانزنامه بانک‌ها و افزایش نسبت سپرده قانونی در سطح شبکه بانکی به میزان نیم واحد درصد (بند «۳» از چهل و نهمین صورتجلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۳ هیأت‌عامل بانک مرکزی) نقش مهمی در تحقق برنامه پولی و کنترل رشد نقدینگی در ماه‌های اخیر داشته است؛ لیکن این اقدامات با افزایش اضافه برداشت برخی از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری همراه شده و موجبات افزایش پایه پولی از مسیر بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی را رقم زده است.

در این خصوص لازم به توضیح است، بخشی از افزایش اخیر بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی ناشی از عدم توانایی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ناتراز برای تأدیه سپرده قانونی نزد بانک

ثبات در بازار ارز

در نتیجه این اقدامات سیاستی بانک مرکزی و همچنین تحولات مثبت در عرصه سیاست خارجی کشور، ملاحظه می‌شود که در چند ماه اخیر ثبات در بازار ارز افزایش یافته و انتظارات تورمی به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. کاهش قیمت در برخی از بازارها نظیر خودرو، مسکن و طلا در چند هفته گذشته به خوبی نشان دهنده کاهش انتظارات تورمی آحاد اقتصادی جامعه می‌باشد

عکس: ایران

موضوعی را نتیجه‌گیری کرد.

در خصوص تحولات رشد پول و سهم آن از نقدینگی لازم به توضیح است، در ماه‌های پایانی سال گذشته مجموعه عوامل مختلفی (عمدتاً متأثر از انتشار اخبار منفی) منجر به بروز نااطمینانی و شکل‌گیری انتظارات منفی نسبت به تحولات بازار ارز و به تبع آن افزایش نرخ ارز بازار غیررسمی و تشدید انتظارات تورمی گردید. با این همه با توجه به شرایط موجود، دولت و بانک مرکزی در راستای مدیریت انتظارات تورمی، کنترل تورم، کاهش سیالیت نقدینگی و به طور کلی ثبات بخشی به اقتصاد مجموعه اقداماتی همچون اصلاح نرخ‌های سود، افزایش نسبت سپرده قانونی در سطح شبکه بانکی و برخورد جدی با بانک‌های متخطی و ناسالم، عرضه ارز در صرافی‌ها و بانک‌ها، عرضه سکه در بورس کالا، راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلا با هدف ایجاد مرجعیت قیمت، افزایش حجم معاملات رسمی و سهولت دسترسی متقاضیان بازار ارز و طلا و تأمین ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی در سامانه نیما را دنبال کرده‌اند.

در نتیجه این اقدامات سیاستی بانک مرکزی و همچنین تحولات مثبت در عرصه سیاست خارجی کشور، ملاحظه می‌شود که در چند ماه اخیر ثبات در بازار ارز افزایش یافته و انتظارات تورمی به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. کاهش قیمت در برخی از بازارها نظیر خودرو، مسکن و طلا در چند هفته گذشته به خوبی نشان دهنده کاهش انتظارات تورمی آحاد اقتصادی جامعه می‌باشد.

در ضمن، همان‌طور که بارها در گزارش‌های بانک مرکزی اشاره شده، بخش عمده‌ای از اضافه برداشت بانک‌ها و مؤسسات اعتباری متأثر از عواملی همچون مشکلات ترانزنامه‌ای و ضعف حاکمیت شرکتی آنها می‌باشد که این امر نیز در کوتاه‌مدت و ظرف سال‌های اخیر ایجاد نشده و عمدتاً معطوف به رفتار گذشته بانک‌ها و انباشت ناترازی‌های مختلف در ترانزنامه آنها بوده است.

در این ارتباط بانک مرکزی اقدامات و سیاست‌هایی را ناظر بر اصلاح ناترازی بانک‌ها در دستور کار خود قرار داده است. از جمله مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به ابلاغ برنامه بازسازی و احیای بانک‌های ناتراز و پایش ماهانه عملکرد آن، الزام بانک‌ها به ارائه وثایق کافی و معتبر به منظور توثیق در قبال اضافه‌برداشت، اعمال محدودیت در زمینه پرداخت تسهیلات جدید و ممنوعیت پرداخت تسهیلات به اشخاص مرتبط، ممنوعیت اعطا، تمدید و یا افزایش خط اعتباری برای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دارای اضافه‌برداشت، ضرورت فروش اموال غیرمتقول و سرمایه‌گذاری‌های غیربانکی توسط بانک‌ها، ارائه لایحه حل و فصل و گزیر به دولت و پیگیری بهبود نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها و همچنین افزایش سرمایه آنها اشاره کرد.

از ابتدای استقرار دولت سیزدهم مسأله کنترل رشد نقدینگی و تورم با توجه به وضعیت حاد آن در سال‌های اخیر، به عنوان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های اقتصادی کشور مورد توجه قرار گرفت. طی این دوره بانک مرکزی با تنظیم برنامه پولی و هدفگذاری رشد نقدینگی ۳۰ درصدی برای سال ۱۴۰۱ و تعیین هدف رشد نقدینگی به میزان ۲۵ درصد برای سال ۱۴۰۲ توانسته است این متغیر را به طور قابل ملاحظه‌ای کنترل کند

هر دستگاه چقدر منابع می‌رسد و بر اساس آن برنامه، منابع به استان‌ها اختصاص یابد. وی در مورد اینکه شورای برنامه‌ریزی استان مرکب از چه کسانی است، گفت: این شورا مرکب از استاندار، سازمان برنامه و بودجه استانی، اداره کار استانی، اداره صمت، جهاد کشاورزی و امور اقتصادی و دارایی استان هستند و متقاضیان پرداخت باید از بخش خصوصی و تعاونی باشند. صیامی در مورد اولویت‌زمینه‌های پرداخت تسهیلات از حساب‌های پیشرفت و عدالت اظهار داشت: اولویت‌ها بر اساس پیشرفت فیزیکی طرح‌ها است که طرح‌های بخش

واریز ۲ هزار میلیارد تومان به حساب‌های پیشرفت و عدالت استانی

صندوق توسعه ملی واریز شده که در مجموع ۲ هزار میلیارد تومان به این حساب‌ها واریز شده است. وی در مورد اینکه گفته شده یک هزار میلیارد تومان جدید از سازمان برنامه و بودجه به حساب‌های پیشرفت واریز شده است، گفت: این مبلغ هنوز واریز نشده و فقط در اولویت تخصیص قرار گرفته است. به این معنا که اگر منابع بودجه وصول شد، با اولویت به تبصره ۱۸ تخصیص داده می‌شود.

صیامی در مورد اینکه آیا پرداخت تسهیلات از طریق حساب‌های پیشرفت و عدالت آغاز شده است، گفت: در حال دریافت برنامه‌ها و

خصوصی و تعاونی که بالای ۷۰ درصد پیشرفت داشته باشند و طرح‌های پیشران، صادرات‌محور و مرتبط با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری در اولویت تسهیلات قرار می‌گیرند. وی تأکید کرد: این شرکت‌ها هم باید در بخش خصوصی و تعاونی باشند و طرح‌های نیمه‌تمام آنها در اولویت قرار دارد. مثلاً یک شرکت تعاونی یا خصوصی که کارگاهی با پیشرفت ۷۰ درصد دارد، در اولویت قرار می‌گیرد. مدیرکل دفتر آینده‌پژوهی، مدل‌سازی و اقتصاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در مورد اینکه آیا یک استان می‌تواند اولویت دیگری انتخاب کند، گفت: اولویت‌ها بر اساس

ماده ۷ دستورالعمل ابلاغی معاون اول رئیس‌جمهور مشخص می‌شود و طرح‌های بالای ۷۰ درصد و طرح‌های صادرات‌محور و دانش‌بنیان در اولویت هستند که این ابلاغیه در ۱۴ تیرماه امسال ابلاغ شد. دولت در راستای شعار عدالت و توازن منطقه‌ای اقدام به افتتاح حساب‌های پیشرفت و عدالت استانی کرده است تا هر یک از استان‌های کشور حداقل به مبلغ یک هزار میلیارد تومان برای ایجاد توازن و توسعه منطقه‌ای استفاده کنند و یک تعادلی بین مناطق مختلف کشور از نظر برخوردار از بودجه‌های عمرانی برقرار شود.

خبر

پرداخت پاداش ۵۳۹ میلیارد ریالی به مشتریان صنعتی برق منطقه‌ای تهران

مدیرمشتکران فوق توزیع و مدیریت مصرف برق منطقه‌ای تهران گفت: در سال ۱۴۰۱ به ۱۳ مشترک صنعتی که بیشترین همکاری را در برنامه‌های پاسخگویی بار داشتند، ۵۳۹ میلیارد ریال پاداش پرداخت شد.

رضا عسکرزاده افزود: شرکت برق منطقه‌ای تهران دارای ۴۴ مشترک فوق توزیع و انتقال است که با مجموع دیماندر قراردادی این مشترکان برابر ۹۷۷ مگاوات، از طریق خدمات فروش انشعاب و انرژی و نیز اجرای همه راهکارهای مدیریت مصرف، نسبت به ارائه خدمات به متقاضیان برق اقدام می‌کنیم.

وی تعامل و همکاری بین شرکت برق منطقه‌ای تهران و صاحبان صنایع برای تأمین برق مطمئن و پایدار در تابستان سال جاری را ضروری دانست و گفت: در سال ۱۴۰۱ در قالب طرح‌های تشویقی ۵۳۹ میلیارد ریال پاداش به مشترکان صنعتی در حوزه تحت پوشش این شرکت پرداخت شد که در سال جاری نیز صاحبان صنایع می‌توانند با مشارکت در طرح‌های مدیریت بار از پاداش‌های ریالی پیش‌بینی شده بهره‌مند شوند.

مدیرمشتکران فوق توزیع و مدیریت مصرف برق منطقه‌ای تهران ادامه داد: امسال نیز بیشترین میزان همکاری در برنامه‌های پاسخگویی بار توسط مشترکان سیمان و فولاد و نیز خودروسازها صورت می‌گیرد که از این میان شرکت‌های ایران خودرو، سیمان تهران و سیمان آبیگ بیشترین میزان همکاری را در طول ایام گرم تابستان داشته‌اند و قطع به یقین شامل طرح پاداش مدیریت مصرف می‌شوند.

وی با تأکید بر میزان مصرف و اهمیت بخش صنایع در راستای مصرف بهینه انرژی برق گفت: تاکنون ممیزی انرژی در سطح مشترکان سیمان و فولاد و نیز مشترکان خودروساز اجرا شده است که با بررسی همه راهکارهای بهینه‌سازی مصرف از جمله در بخش سرمایه‌گذاری، گرمایش، روشنایی و نیز فرایند تولیدی مربوط به هر گروه از مشترکان، نسبت به کاهش مصارف آنها اقدام شده است. همچنین با اجرای برنامه‌های پاسخگویی بار در طول ایام گرم هر سال مشترکان نسبت به کاهش بار مصرفی خود از طریق همکاری در برنامه‌های پیک سایه اقدام و از پاداش‌های مربوطه نیز بهره‌مند می‌شوند.

عسکرزاده افزود: با اجرای ممیزی انرژی در سطح مشترکان فوق توزیع توسط مشاور ذیصلاح و بررسی نقاط هدرفت انرژی و ارائه راهکارهای بهینه‌سازی مصرف در این زمینه و با کمک اجرای برنامه‌های پاسخگویی بار در طول تابستان هر سال، نسبت به بهینه‌سازی مصرف انرژی مشترکان اقدامات ما صورت گرفته است. مدیر دفتر مشترکان فوق توزیع و مدیریت مصرف برق منطقه‌ای تهران راهکارهای مدیریت مصرف ارائه شده برای مشترکان صنعتی را شامل سه گروه راهکارهای پرهزینه، راهکارهای کم هزینه و راهکارهای بدون هزینه عنوان کرد.

بین‌المللی، برگزاری و شرکت در کلیه همایش‌ها و سمینارها ارائه خدمات مشاوره‌ای در زمینه فعالیت شرکت، انجام موضوع فعالیت شرکت و اخذ وام و تسهیلات و اعتبار از بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و انعقاد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی در صورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط، تأسیس شد که این اختیارات و اهداف، می‌تواند شرکت را در زمره یک هلدینگ بزرگ اقتصادی قرار دهد.

هلدینگ اقتصادی که نیمی از سهام آن در اختیار کانون صرافان ایران قرار می‌گیرد و نیم دیگر آن نیز در اختیار افراد خاصی که می‌توانند از این نفوذ و ظرفیت‌های به‌وجود آمده از طریق مشارکت با انجمن، بهره لازم را کسب کنند. همچنین تأسیس این شرکت با چنین اختیاراتی نشان می‌دهد، اعضای کانون صرافان تنها هدف توسعه فعالیت‌های ارتباطی و IT را از طریق شرکت مذکور دنبال نمی‌کردند. همان‌طور که در شرح موضوع فعالیت شرکت صحت راهیان افق فردا ذکر شده است، این شرکت می‌تواند در فعالیت‌های غیرمرتبط مانند ساختمان‌سازی و انبوه‌سازی واحدهای مسکونی، اداری، تجاری، باغ و ویلا برای تحویل به اعضا و یا سایر اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام کند.

همچنین شرکت می‌تواند در کلیه مناقصات تجاری دولتی و خصوصی، واردات و صادرات و انواع تجارت و ترخیص کالا شرکت کند که ماهیت تجاری و اقتصادی آن را بطور کامل نشان می‌دهد و در اختیار گرفتن مالکیت چنین شرکتی از طرف کانون صرافان ایرانیان مشخصاً درآینده جنبه فعالیت‌های آن را از ماهیت صنفی به ماهیت تجاری تغییر خواهد داد که با توجه به اعضای حاضر در این کانون می‌تواند یک قدرت انحصاری در اقتصاد ایران را رقم بزند.

تخلفات کانون صرافان چه بود؟

براساس این گزارش، کانون صرافان ایرانیان تخلفات گوناگونی را مرتکب شده که نتیجه آن ابطال مجوز این کانون توسط بانک مرکزی شده است. استتکاف کانون صرافان ایرانیان از دستورات بانک مرکزی و عدم همکاری کانون صرافان با بانک مرکزی که انحراف از اهداف، وظایف، اختیارات و موضوع فعالیت کانون و اساسنامه ثبتی آن کانون محسوب می‌شود از جمله تخلفات این کانون بوده است. عدم اجرای دستور بانک مرکزی درخصوص برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده به منظور تصویب اساسنامه جدید کانون علی‌رغم مکاتبات متعدد صورت گرفته در بیش از یک‌سال اخیر در این خصوص از سوی بانک مرکزی با کانون صرافان دیگر تخلف این کانون بوده است.

به رسمیت نشناختن و بیان ادعای عدم وجاهت قانونی رکن هیأت عالی نظارت کانون طی مکاتبات واصله از کانون صرافان و عدم ارسال صورتجلسات شورایی برای هیأت عالی نظارت جهت تأیید و نظارت توسط هیأت مذکور و عدم همکاری شورایی با هیأت عالی نظارت، یکی از مصادیق عدم تمکین کانون به مقررات قانونی بوده است. همچنین به حدتصاف نرسیدن جلسات رکن شورایی کانون صرافان طی چندین ماه اخیر و عدم وجود شفافیت و عدم ارائه مستندات عملکردی و صورت‌های مالی به تمامی اعضای شورای عالی؛ استعفا و کناره‌گیری برخی از اعضای شورای عالی به دلایل مختلف که موجبات عدم تشکیل جلسات شورایی (حداقل یک جلسه در ماه با حضور حداقل ۵ عضو) را در چندین ماه اخیر فراهم کرده است از جمله دیگر تخلفات این کانون است. همچنین انجام مصاحبه‌های نامتعارف و برخلاف سیاست‌های بانک مرکزی در بازار ارز و تقابل با بانک مرکزی و بیان مطالب نادرست پیرامون اقدامات بانک مرکزی در رابطه با صرافی‌ها از دیگر انحرافات این کانون در ماه‌های اخیر بوده است. درواقع در شرایطی که این کانون می‌بایست به عنوان یک نهاد صنفی در راستای اهداف بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز فعالیت داشته باشد، اما طی سال‌های اخیر از اهدافی که برای آن پیش‌بینی شده بود، منحرف شده و باعث شد تا دزدهای بانک مرکزی حکم به انحلال آن بدهد.

اقتصاد زیرزمینی با به رسمیت شناختن فروشندگان کم‌سرمایه یک رویکرد اصولی و البته تجربه موفقیتی بوده است که کمک به کاهش فشار

بسیاری از فعالیت‌های کانون خارج از حدود قانونی مشخص شده و حتی اساسنامه ثبتی آن است و هیأت مدیره این کانون طی ادوار گذشته بالاتر از حد اختیار انجمن اقدام کرده‌اند. این اقدامات منجر به انحراف بسیار زیاد فعالیت‌ها با اهداف اصلی تشکیل این انجمن صنفی شده است

کانون صرافان به دنبال انحصار در تجارت خارجی بود

گزارش

به ابطال مجوز کانون صرافان ایرانیان داد.

ارز داریم، انحصار واردات و ترخیص را هم می‌گیریم

موضوع دیگری که در مورد کانون صرافان ایرانیان مورد توجه قرار می‌گیرد، این است که بسیاری از فعالیت‌های کانون خارج از حدود قانونی مشخص شده و حتی اساسنامه ثبتی آن است و هیأت مدیره این کانون طی ادوار گذشته بالاتر از حد اختیار انجمن اقدام کرده‌اند. این اقدامات منجر به انحراف بسیار زیاد فعالیت‌ها با اهداف اصلی تشکیل این انجمن صنفی شده است.

به‌عنوان مثال تحصیل و تحت مالکیت درآوردن ۱۶ درصد از سهام شرکت صحت راهیان افق فردا که در سایت کانون صرافان ایرانیان به‌عنوان بازوی اجرایی بخش IT این کانون معرفی شده است. در بخش معرفی کانون صرافان ایرانیان آمده است: بخش فنی انجام امور مربوط به کانون صرافان ایرانیان شامل مدیریت وبسایت و سامانه‌ها برعهده شرکت صحت راهیان افق فردا به عنوان بازوی اجرایی بخش IT کانون می‌باشد. اما زمانی که به اساسنامه و حوزه فعالیت‌های شرکت صحت راهیان داخلی و خارجی، شرکت در کلیه مناقصات، پیمان‌ها و مزایده‌های دولتی و خصوصی اعم از داخلی و

اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده آزادند مشروط به اینکه اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی را نقض نکنند و هیچ‌کس را نمی‌توان شرکت در آن منع کرد یا مجبور ساخت» در ماده ۳۰ اساسنامه، شرکت‌های صرافی را ملزم به عضویت اجباری در کانون و شرکت در انتخابات آن نموده و در صورت عدم عضویت از تمدید مجوز جلوگیری به عمل می‌آورد. همچنین عدم اجرای دستور بانک مرکزی درخصوص برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده به‌منظور تصویب اساسنامه جدید کانون علی‌رغم مکاتبات متعدد صورت گرفته در بیش از یک‌سال اخیر در این خصوص از سوی بانک مرکزی با کانون صرافان دیگر تخلف این کانون بوده است. از طرفی ارسال نکردن صورتجلسات شورایی برای هیأت عالی نظارت جهت تأیید و نظارت توسط هیأت مذکور و عدم همکاری شورایی با هیأت عالی نظارت نیز با وجود تأکیدات قانونی و پیش‌بینی چنین فرایندی در اساسنامه شرکت، یکی از مصادیق عدم تمکین کانون به مقررات قانونی است.

در پی تداوم این تخلفات و چند تخلف مشخص دیگر مانند مصاحبه‌های نامتعارف برای ایجاد اختلال در نظام ارزی و به حدتصاف نرسیدن جلسات شورایی کانون صرافان بود که بانک مرکزی در راستای اختیارات قانونی خود، دستور

کانون صرافان ایرانیان که مدیران آن در سال‌های گذشته تخلفات زیادی را در چهارچوب این کانون مرتکب شده بودند، بالاخره منحل شد. این کانون بخصوص در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ اقداماتی را در دستور اجرا قرار داده بود که منجر به انحراف شدید فعالیت‌های آن از رسالت اصلی اصناف و انجمن‌های صنفی می‌شد. از جمله این اقدامات، تأسیس شرکت ساخت‌وساز واحدهای مسکونی، اداری، تجاری، باغ و ویلا برای واگذاری به اعضای کانون یا سایر اشخاصی که هیأت مدیره مشخص می‌کند، بود. این درحالی است که کانون صرافان ایرانیان این شرکت‌ها تنها یک شرکت فعال در زمینه فناوری اطلاعات و بازوی اجرایی بخش آی‌تی شرکت معرفی کرده بود.

وجود مغایرت‌های آشکار در اساسنامه و قانون اساسی

موضوع اولی که در خصوص ماهیت حقوقی کانون صرافان ایرانیان مورد توجه است، اینکه نوع اساسنامه آن با اصول قانون اساسی مغایرت‌های آشکار دارد. به‌عنوان مثال، هرچند که وفق اصل ۲۶ قانون اساسی «احزاب، جمعیت‌ها انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های

دولت به دنبال حذف اقتصاد زیرزمینی است

فرار از آمارهای بیکاری و پذیرش اینکه فضای کسب و کار نتوانسته شغل و جایگاه مناسب برای شهروندان ایجاد کند نیست، بلکه کوششی عملی برای اجرای یک قانون کارآمد و بر زمین مانده است.

در این میان سیاست دولت حذف اقتصاد زیرزمینی است و بر همین اساس است که دولت به دنبال شناسنامه‌دار کردن فعالیت غیررسمی است و در نتیجه اجرای این سیاست تا پایان امسال هر کسی که در کشور در

یا وزارت راه و شهرسازی، مکان‌های مناسبی برای عرضه کالاهای تولید داخل آماده کنند و بر مبنای قیمت تمام شده به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه به متقاضیان عرضه کالاهای ایرانی اجازه دهند.

با توجه به این ماده قانونی، اینکه ادعا شود دولت به دنبال به رسمیت بخشیدن شغلی کاذب است ادعای درستی نیست، چرا که اجرای این ماده قانونی بر زمین مانده، به معنای تخلف از پذیرش مشاغل غیررسمی،

وزارت اقتصاد اعلام کرد: سیاست دولت حذف اقتصاد زیرزمینی است و بر همین اساس است که دولت شناسنامه‌دار کردن فعالیت غیر رسمی را دنبال می‌کند. وزارت اقتصاد اعلام کرد: طبق ماده ۱۶ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، شهرداری‌ها موظفند به‌منظور بالا بردن امکان دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم‌سرمایه با استفاده از زمین‌های متعلق به خود

اخبار

۸۲ درصد جمعیت روستایی از آب سالم برخوردارند

وزیر نیرو از برنامه دولت سیزدهم برای آب‌رسانی به ۱۰ هزار روستا در قالب جهاد آب‌رسانی خبر داد. «علی‌اکبر محرابیان» در همایش مردمی سازی دولت که صبح دیرروز با حضور رئیس‌جمهور در سالن اجلاس سران برگزار شد، اظهار داشت: اگرچه بانک جهانی برای ما مرجع نیست ولی برای تبیین نرخ متوسط جهانی و منطقه، مجبور به استناد به آمار بانک جهانی هستیم که بر اساس آخرین گزارش این بانک، میزان دسترسی به آب شرب شهری در ایران ۹۹.۸ درصد، در جهان ۸۵.۷ درصد و در منطقه غرب آسیا ۸۳.۲ درصد است.

وی افزود: در خصوص میزان دسترسی روستاییان به آب شرب نیز متوسط کشور ما ۸۲ درصد، متوسط جهانی ۵۹ درصد و متوسط غرب آسیا ۶۹ درصد است.

وزیر نیرو ادامه داد: یک شاخص دیگر به اسم سرعت تأمین آب وجود دارد که در گزارش بانک جهانی، جمهوری اسلامی ایران در صدر جدول قرار دارد که حاکی از اثربخشی طرح‌هایی است که در طول سال‌ها و بویژه ماه‌های اخیر به بهره‌برداری رسیده است.

محرابیان تصریح کرد: در دولت مردمی پیش‌بینی شد تا آب‌رسانی روستایی در صدر کارها قرار گیرد؛ اگرچه حدود ۸۲ درصد جمعیت روستایی ما از آب سالم برخوردارند اما از نظر تعداد روستاها با وضعیت مطلوب فاصله داریم که برای جبران آن از ابتدای دولت برنامه‌ای با عنوان «جهاد آب‌رسانی» به‌منظور آب‌رسانی به ۱۰ هزار روستا طراحی شده است.

کاهش ۲ متری تراز آب دریای خزر

مدیر مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر از کاهش ۲ متری سطح آب این دریا از سال ۱۳۷۵ تاکنون خبر داد و گفت: روند کاهش سطح آب دریای خزر در دو سال اخیر نسبت به دوره حدود سی ساله افزایش یافته؛ به طوری که سال گذشته سطح آب این دریا ۲۶ سانتیمتر کاهش یافته است.

معصومه بنی‌هاشمی، افزود: بر اساس آخرین گزارش مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر که خردادماه امسال تهیه شده، تداوم روند کاهش سطح آب دریای خزر را که از سال ۱۳۷۵ شروع شده تأیید می‌کند. وی ادامه داد: این گزارش نشان می‌دهد که سطح آب دریای خزر از سال ۱۳۷۵ تاکنون حدود ۲ متر کاهش یافته که در سواحل مختلف شدت وحدت آن متفاوت است. مدیر مرکز مطالعات و تحقیقات دریای خزر خاطر نشان کرد: با توجه به شرایط، از سال ۱۴۰۰ روند کاهش سطح این دریا فزاینده شده به گونه‌ای که ۵۰ درصد کاهش یافته است؛ به این معنا که میزان کاهش سطح آب از سال ۱۳۷۵ تاکنون دو متر است که یک‌چهارم این کاهش در دو سال اخیر رخ داده است. بنی‌هاشمی با بیان اینکه سطح آب دریای خزر در سال گذشته ۲۶ سانتیمتر کاهش داشته است، ادامه داد: این کاهش بیش از ۲۰ سانتی متری سطح آب دریای خزر حساسیت‌های زیادی برای بهره‌برداران ایجاد کرده است.

عکس: شانا

دور تند آب‌شیرین‌کن‌ها در سواحل کشور با اقدامات دولت سیزدهم

سه‌م نمک‌زدایی از تأمین آب شرب برای کل کشور تا سال ۱۳۹۵ به میزان ۲ درصد بوده که تا سال ۱۴۰۴ به میزان ۷ درصد و تا سال ۱۴۲۰ به میزان ۱۵ درصد خواهد رسید

گزارش

کره زمین منبع بزرگی از آب بوده و با اینکه بارها درمورد بحران آب صحبت شده اما هر بار با خودمان می‌گوییم که ۷۰ درصد از سطح کره زمین را آب پوشانده، با این حال، چرا باید مشکل آب وجود داشته باشد؟ واقعیت این است که حدود ۷۰ درصد از سطح کره زمین را آب فرا گرفته اما همچنان مشکل آب آشامیدنی وجود دارد؛ چرا که این آب قابل آشامیدن نیست. ایران با وجود دسترسی به دریا و شمال و جنوب و دسترسی به ۲۸۰۰ کیلومتر مرز آبی از جمله کشورهای است که همچنان با مشکل کمبود آب دست و پنجه نرم می‌کند. واقع شدن ایران در کمربند خشک و نیمه‌خشک دنیا، توزیع نامناسب بارش در پهنه سرزمین، رشد جمعیت و افزایش نیاز بخش‌های مختلف مصرف باعث تمرکز بیشتر تصمیم‌گیران بخش آب کشور بر سازوکارهایی جهت ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب و حصول اطمینان از تأمین آب پایدار برای مصارف شده است.

بر اساس نتایج حاصل از این پروژه، برداشت از منابع آب کشور سالانه حدود ۹۲ میلیارد مترمکعب است که در سه بخش کشاورزی، شرب و صنعت به ترتیب حدود ۱۰، ۳ و ۷۹ درصد مصارف اتفاق می‌افتد.

در شرایط حاضر، یکی از سیاست‌های اصلی وزارت نیرو برای حل مشکل کمبود منابع آب مورد نیاز در حوضه‌های کم‌آب، علاوه بر انجام فعالیت‌های مرتبط با

مدیریت مصرف و تلاش برای اعمال سیاست‌های مدیریت تقاضا، استفاده از ظرفیت آب‌های غیرمتعارف (پساب‌ها، آب‌های شور و لب‌شور درون سرزمینی) و نمک‌زدایی آب دریا و انتقال آن به مناطق کم‌آب و ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب در حوضه‌های آبریز است. سیاست کلی وزارت نیرو در همه کشور در درجه اول مبتنی بر «سازگاری با کم‌آبی» و به تبع آن تهیه و اجرا شدن برنامه‌های استانی سازگاری با کم‌آبی است. بهره‌برداری از آب دریا، بدون نمک‌زدایی یا نمک‌زدایی، ذیل و در ادامه سیاست سازگاری با کم‌آبی اجرا می‌شود. استفاده از آب دریا در سه دسته صورت می‌گیرد. دسته اول: طرح‌های برداشت و استفاده از آب دریا بدون نمک‌زدایی در استان‌های ساحلی برای مصارف آبریز‌پروزی و خنک کردن برج‌های نیروگاه‌ها؛ دسته دوم: طرح‌های برداشت آب از دریا و نمک‌زدایی آن برای مصرف در استان‌های ساحلی و دسته سوم: طرح‌های برداشت آب از دریا و نمک‌زدایی آن برای انتقال به استان‌های غیرساحلی. هزینه شیرین‌سازی هر مترمکعب آب دریا دست‌کم ۱۵ هزار تومان برآورد می‌شود. مطالعات مربوط به انتقال آب دریا در قالب طرح مطالعه تأمین و انتقال آب از خلیج فارس و دریای عمان به مرکز فلات ایران، نشان می‌دهد در افق سال ۱۴۲۵، در تأمین نیاز آبی صنایع این استان‌ها با استفاده از منابع آب متعارف درون سرزمینی، معادل ۹۰۰ میلیون مترمکعب کسری وجود خواهد داشت که تأمین آن از آب نمک‌زدایی شده دریا برنامه‌ریزی شده است. مطابق با ماده ۲۱ قانون توزیع عادلانه

آب، تخصیص آب منحصراً با وزارت نیرو بوده و وزارت نیرو اقدامات و مطالعات جدی در خصوص شناسایی فرصت‌های تخصیص آب دریا را آغاز کرده است. در نتیجه این مطالعات، نیاز آبی ۹۰۰ میلیون مترمکعبی بخش صنعت در ۱۷ استان شناسایی شد. از قرار معلوم، سه‌م نمک‌زدایی آب از دریا را تأمین آب شرب برای کل کشور تا سال ۱۳۹۵ به میزان ۲ درصد بوده که تا سال ۱۴۰۴ به میزان ۷ درصد و تا سال ۱۴۲۰ به میزان ۱۵ درصد خواهد بود. ضمن اینکه سه‌م شرب از کل نمک‌زدایی (شرب و صنعت) در کشور به ترتیب در سال ۱۳۹۵، ۱۴۰۴ و ۱۴۲۰ برابر با ۳۷ درصد، تا ۴۰ درصد و ۵۰ درصد عنوان شده است. اما سه‌م آب‌شیرین‌کن در اقتصاد ایران چه میزان است؟ تا امروز در کشور ۸۰ پروژه آب‌شیرین‌کن با ظرفیت ۵۰۲ هزار و ۶۵۵ مترمکعب در شبانه‌روز اجرایی شده و ۲۰ پروژه آب‌شیرین‌کن با ظرفیت ۱۴۳ هزار و ۶۵۰ مترمکعب در شبانه‌روز در حال ساخت است. با توجه به اولویت تأمین آب شرب در تمام نقاط کشور و با عنایت به ظرفیت موجود جهت تأمین آب از دریا، اهمیت اجرای پروژه‌های احداث آب‌شیرین‌کن در کشور و بویژه نوار ساحلی خلیج فارس دوچندان شده و این مهم در دولت سیزدهم نیز با جدیت در دستور کار قرار گرفته است. استفاده از منابع آب حاصل از شیرین‌سازی از دریاها، سال‌هاست که در کشورهای مختلف از جمله کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس و دریای عمان در دستورکار قرار گرفته است و با نمک‌زدایی از آب دریا، مشکل آب

در این مناطق به نحو مناسبی مرتفع شده است. کشور‌های حاشیه خلیج فارس با جمعیتی بسیار کمتر از کشور ما همین امروز روزانه ۲۴ میلیون مترمکعب آب خلیج فارس را نمک‌زدایی و استفاده می‌کنند. عربستان‌ها هم مثل جاروبرقی در حال برداشت آب از خلیج فارس هستند. امارات متحده عربی روزانه ۷.۶ میلیون مترمکعب آب نمک‌زدایی شده از خلیج فارس می‌برد! عمان و بحرین هم وابسته به آب دریا هستند و به تازگی عراق هم در حال اتصال به آب دریاست و برای برداشت آب از خلیج فارس برنامه دارد. تا کمتر از یک دهه قبل (در زمان شروع پروژه شیرین‌سازی بندرعباس) اساساً فرایند مشخص و مصوبی از سوی مرجع یا مراجع ذیصلاح ملی جهت صدور مجوز برای آب‌شیرین‌کن‌ها وجود نداشت و پروژه‌های شیرین‌سازی در کشور عمدتاً در سطح کوچک و خرد بودند. اما پس از تعیین فرایند صدور مجوز احداث آب‌شیرین‌کن‌ها، عملاً متقاضی به تمامی دستگاه‌های ذیربط مراجعه و با ارائه مستندات و مطالعات علمی انجام گرفته در صورت تأمین الزامات هر دستگاه، مجوزهای لازم را دریافت و شروع به انجام اقدامات اجرایی می‌کند.

ذاتی و بر اساس اولویت‌های دولت سیزدهم، تأمین آب برای تمام نقاط کشور بویژه فلات مرکزی ایران را در دستورکار خود قرار داده و برای تأمین آب شرب، صنعت و کشاورزی برنامه‌های عملیاتی اجرایی برای استان‌های مختلف کشور را در دستور کار دارد. وزیر نیرو پیش‌بینی کرد که میزان آب‌شیرین‌کن‌ها تا ۶ برابر افزایش یافته و تا پایان فعالیت دولت این آب‌شیرین‌کن‌ها به تدریج افتتاح خواهد شد، در این راستا برای انتقال آب دریا چند کلان پروژه را شروع کرده‌ایم که اولین آن انتقال آب دریای عمان به سیستان و بلوچستان و دیگری انتقال آب از خلیج فارس به فلات مرکزی ایران است. وزیر نیرو با بیان اینکه حدود ۷۰ درصد جمعیت جهان در سواحل مستقر هستند، اضافه کرد: بر این اساس استفاده از آب دریا برای مصارف شرب، بهداشتی و صنعتی در جهان به عنوان یکی از روش‌های تأمین منابع آبی مرسوم است. امروز بسیاری از کشورهای جهان از این منابع بهره‌برداری قابل ملاحظه‌ای می‌کنند. تا امروز ۸۰ پروژه آب‌شیرین‌کن با ظرفیت ۵۰۲ هزار و ۶۵۵ مترمکعب در شبانه‌روز در حال بهره‌برداری بوده و ۲۰ پروژه آب‌شیرین‌کن با ظرفیت ۱۴۳ هزار و ۶۵۰ مترمکعب در شبانه‌روز در حال ساخت است. از سال ۱۴۰۰ پروژه‌های آب‌شیرین‌کن در استان‌های مختلف از جمله سیستان و بلوچستان، هرمزگان، یزد و بوشهر به بهره‌برداری رسیده که شامل فاز چهارم نمک‌زدایی زاهدان، نمک‌زدایی ناهنگ، نمک‌زدایی یافق، نمک‌زدایی مهدی‌آباد-آوین، نمک‌زدایی فاز ۴ بوشهر، نمک‌زدایی عسلویه (اخذ) و غیره می‌شود. در این زمینه پروژه‌های متعددی در استان‌هایی چون سیستان و بلوچستان، هرمزگان، خوزستان و بوشهر با ظرفیت اسمی تولید آب در مجموع ۹۶ هزار و ۵۵۰ مترمکعب در شبانه‌روز در حال ساخت و مرحله پیش‌برد است. با عنایت به کمبود روزافزون منابع آبی و بر مبنای اعتبارات تخصیص یافته از سمت سازمان برنامه و بودجه، هر ساله تعدادی از پروژه‌های آب‌شیرین‌کن از محل ردیف خرید تضمینی احداث شده و بسیاری از آنها در حال بهره‌برداری است. بر این اساس در سال‌های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب ۶ و ۶ قرارداد راه‌اندازی پروژه آب‌شیرین‌کن منعقد شده است. در قراردادی که با وزارت نیرو منعقد شده است، ۹۰ درصد این آب برای استفاده در صنعت و ۱۰ درصد برای فروش به وزارت نیرو برای آب شرب و بهداشت پیش‌بینی شده است. گفته می‌شود که در راستای تأمین و انتقال آب ۶ خط پیش‌بینی شده که ۵ طرح بزرگ انتقال آب از دریا‌های جنوب برنامه‌ریزی و در مرحله مطالعه و اجرا قرار دارد. پیش‌بینی شده که در افق ۱۴۲۰ مجموع با این خطوط امکان انتقال ۲ میلیارد مترمکعب آب به داخل کشور فراهم شود که با اجرای این پروژه‌ها تا ۴ درصد به آورده آب کشور اضافه می‌شود. با توجه به ماهیت این پروژه‌ها که منبع تأمین آب آنها دریا است، قراردادهای این حوزه در خصوص تأمین آب شهرهای سواحل جنوبی کشور منعقد شده که از جمله استان‌های پیش‌تاز در این زمینه می‌توان به استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان، بوشهر و خوزستان اشاره کرد.

وضعیت توزیع بنزین در کلانشهرها به حالت عادی برگشت

رئیس‌جمهور و پیگیری مجدانه ایشان برای حل مشکلات و تلاش شبانه‌روزی وزارت نفت و جایگاه‌داران، هم‌اکنون مشکلات توزیع بنزین در تهران و سایر کلانشهرها تقریباً حل شده است و شاهد کاهش صف بنزین در جایگاه‌ها هستیم و وضعیت به حالت عادی بازگشته است.

رضا نواز با اشاره به آخرین وضعیت جایگاه‌های سوخت کشور عنوان کرد: بعد از ورود آقای مخبر معاون اول

استان‌ها بویژه استان‌های مرزی دربار سوخت‌گیری مردم به ما گزارش شده است که به دولت منتقل کرده‌ایم و ان‌شاء‌الله بزودی حل خواهد شد. وی توضیح داد: جو روانی ایجاد شده توسط برخی رسانه‌ها بر ذهن مردم از بین رفته است و با اطلاع‌رسانی مجموعه دولت این اطمینان به مردم داده شد که کمبود سوخت و یا اصلاح

قیمتی رخ نخواهد داد و این موضوعات شایعه است. نواز اظهار داشت: امیدواریم با دستورات و اقدامات ویژه بزودی مشکلات باقیمانده در توزیع بنزین در سایر نقاط هم به طور کامل برطرف شود. وضعیت هم‌اکنون در تهران و کلانشهرها تقریباً عادی گزارش شده است.

اخبار

۸۵۰ بنگاه غیرمجاز در تهران پلمب شد

مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران گفت: در سه ماه گذشته ۲ هزار و ۱۰۰ بنگاه غیرمجاز در پایتخت اختار دریافت کردند و ۸۵۰ بنگاه نیز پلمب شدند.

حسین جنتی افزود: با هدف سامان‌بخشی به بازار فروش و اجاره مسکن در یک بازه زمانی سه ماهه، اداره کل راه و شهرسازی استان تهران ۹ هزار و ۵۰۰ گشت مشاوره املاک را رهبری کرده است.

جنتی ادامه داد: در سه ماهه اخیر ۹ هزار و ۵۰۰ گشت با هدف ساماندهی مشاوران املاک انجام شده که منجر به ۲ هزار و ۱۰۰ اختار و ۸۵۰ فقره پلمب شده است.

وی، تعداد مشاوران املاک استان تهران را ۱۱ هزار واحد اعلام کرد و گفت: پیش‌بینی می‌شود بیش از یک هزار و ۲۰۰ مشاور املاک غیرقانونی باشد، یعنی فاقد مجوز فعالیت صنفی هستند.

توسعه بندر چابهار با سرمایه‌گذاری ۳ میلیارد دلاری

حسین دهقان، دبیر شورای توسعه سواحل مکران با بیان اینکه چابهار نگین سواحل مکران است، گفت: طی سه سال با سرمایه‌گذاری ۳ میلیارد دلاری، کریدور شمال جنوب تکمیل شده، فلز ۲ بندر شهید بهشتی چابهار اجرایی و فرودگاه چابهار ساخته می‌شود. دهقان با اشاره به مذاکره با چینی‌ها برای سرمایه‌گذاری در سواحل مکران تأکید کرد: اخیراً از امارات مباحثی را مطرح کردند که در مورد همه اینها ما باید به یک سری مدل‌های همکاری برسیم. دهقان گفت: ایران حدود ۵۸۰۰ کیلومتر مرز آبی و ۷ استان ساحلی دارد. حدود ۱۰ درصد جغرافیای ما در این محدوده‌ها است ولی نقش اینها در اقتصاد تقریباً غیر قابل قبول است.

خرید بلیت اربعین فقط از سایت‌های رسمی

سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری گفت: زائران اباعبدالله الحسین (ع) در ایام اربعین برای تهیه بلیت هواپیما صرفاً از طریق سایت‌های مجاز اعلام شده اقدام کنند و در صورت مشاهده تخلف به سامانه حقوق مسافر سازمان هواپیمایی کشوری اطلاع دهند. جعفریازلو افزود: زائران برای اجتناب از بروز تخلفاتی مانند فروش بالاتر از نرخ تعیین شده و صدور بلیت‌های جعلی به دست عده‌ای از دلالتان و سوداگران، با برنامه‌ریزی دقیق زمان سفر خود و ترجیحاً تهیه بلیت به صورت رفت و برگشت اقدام کنند. همچنین حسام قربانعلی، سخنگوی هواپیمایی جمهوری اسلامی در خصوص تهیه بلیت پروازهای اربعین گفت: بلیت‌ها با اختیار هیچ شرکت چارترکننده یا هیچ مرجع فروش دیگری غیر از اربعین در این ایام نیازمندی ۱۶ هزار دستگاه ناوگان حمل و نقل جاده‌ای است که تلاش می‌کنیم با مدیریت و کار شبانه‌روزی حداکثر بهره‌برداری از ظرفیت موجود ناوگان را داشته باشیم.

مجوزهای ساخت در شهرداری‌ها بخشی از این مشکلات است. بنا بر اظهارات رئیس سازمان ملی زمین و مسکن تاکنون حدود ۵ هزار هکتار اراضی دستگاه‌ها برای نهضت ملی مسکن واگذار شده است. از سوی دیگر بانک‌ها به‌جای پراخت حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات، ۵۰ هزار میلیارد تومان وام به نهضت ملی مسکن اختصاص داده‌اند. از سوی دیگر شهرداری‌ها نیز که بر اساس قانون جهش تولید ملزم هستند مجوزهای ساخت را در کمتر از دو هفته صادر کنند اما این الزام از سوی آنها رعایت نمی‌شود. با وجود موانع و مشکلات، دولت علاوه بر برنامه تولید مسکن، برای حمایت از متقاضیان در این بازار بخصوص حمایت از مستأجران قوانینی مانند ساماندهی بازار اجاره، ساماندهی بازار املاک و شناسایی واحدهای خالی را در حال اجرا دارد. بر اساس این گزارش نظارت مستمر بر بازار مسکن، پرداخت وام کمک‌و‌دیعه و برخورد با مشاوران املاک متخلف در بازار مسکن در حال اجرا است. دولت همچنین تمهیداتی در نظر گرفته تا مردم بتوانند قراردادهای اجاره خود را به‌صورت رایگان در سامانه وزارت راه و شهرسازی ثبت و رهگیری را دریافت کنند. این موضوع هزینه‌ثبت قرارداد را صفر کرده است.

ثبت رایگان بیش از ۲۳ هزار قرارداد اجاره در سامانه املاک و مستغلات

هادی عباسی، معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی در خصوص برنامه حمایتی از کاهش هزینه مستأجران گفت: تاکنون بیش از ۶۴ هزار قرارداد اجاره در سامانه املاک و مستغلات ثبت شده که ۲۳ هزار و ۱۳۹ قرارداد نهایی و منعقد شده است. وی درباره مزیت‌های این سامانه گفت: ثبت نام در سامانه املاک و مستغلات کشور کاملاً رایگان و الکترونیک است و در تمام ساعت‌های شبانه‌روز حتی روزهای تعطیل نیز فعال است تا متقاضیان قراردادهای اجاره خود را ثبت کنند. عباسی افزود: ثبت قرارداد در سامانه املاک و مستغلات وجاهت قانونی لازم را دارد و در محاکم قضایی می‌شود به آن استناد کرد. وی گفت: این سامانه در سکوی وزارت راه و شهرسازی به صورت رسمی راه‌اندازی شده و مبتنی بر ماده ۱۸ قانون جهش تولید مسکن است و در واقع قانون وزارت راه و شهرسازی را ملزم به راه‌اندازی این سامانه کرده است. بخش اول سامانه مربوط به قرارداد اجاره است و در مراحل بعد خرید و فروش به آن اضافه می‌شود. معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی گفت: موجران و مستأجران برای ثبت قرارداد در سامانه املاک و مستغلات نگرانی نداشته باشند، چون هیچ تفاوتی در انعقاد نوع قرارداد در بنگاه‌های املاک و سامانه ثبت املاک و مستغلات وجود ندارد؛ حتی در صورت تمایل می‌توانند قرارداد را چاپ کنند.

افزایش تولید مسکن در کنار برنامه‌های ساماندهی این بازار، ثبت و آرامش را بعد از سال‌ها به بازار مسکن بازگردانده و در تابستان امسال برخلاف سال‌های گذشته، قیمت مسکن نه تنها افزایش نداشته بلکه کاهش قیمت در مناطق مختلف به چشم می‌خورد. انتظار این است که با اجرای نهضت ملی مسکن و اجرای قانون ساماندهی بازار مسکن و اجاره‌بها، تورم بخش مسکن به تبعیت از تورم عمومی کاهش یابد.

آمار تولید مسکن نشان می‌دهد تا ابتدای دهه

۹۰ سالانه حدود ۸۰۰ هزار

واحد مسکونی تولید

می‌شد اما از سال ۹۲ تا

۱۴۰۰ شاهد کاهش تولید

مسکن به ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار

واحد در سال هستیم،

با توجه به اینکه نیاز به

ساخت مسکن سالانه

یک میلیون واحد در سال

بر اساس برنامه جامع

پیش‌بینی شده است،

می‌توان گفت در یک دهه

گذشته به‌طور متوسط

حدود ۶۰۰ هزار واحد در

هر سال کمبود مسکن

وجود داشته. یکی از

دلایل بالای‌بودن نرخ اجاره

بهای مسکن، کم ساختن

مسکن در سال‌های

گذشته است چون هم

تعداد مستأجران بالا رفت

و هم تولید مسکن مناسب

برای این اقشار کاهش

یافت

متوسط تولید مسکن ۲٫۵ برابر دولت قبل

از سال ۹۲ تا ۱۴۰۰ متوسط سالانه تولید مسکن حدود ۴۰۰ هزار واحد بود، با ساخت یک میلیون مسکن در سال در دولت سیزدهم شاخص تولید مسکن ۲٫۵ برابر می‌شود

قالب‌های گوناگون در سراسر کشور در دست‌ساخت است. بر اساس گزارش ارائه شده از سوی وزارت راه و شهرسازی، عملکرد بخش تأمین زمین، ساخت مسکن و تأمین خدمات زیربنایی و روبنایی شهرهای جدید و نوسازی بافت‌های فرسوده شامل موارد متعددی است که بخشی از آن شامل تدوین برنامه تفصیلی تولید چهار میلیون مسکن طی چهار سال به تفکیک استان‌ها و شهرهای مختلف کشور و تأمین زمین به استعداد بیش از ۱.۸ میلیون واحد مسکونی است.

این گزارش حاکی است که عملکرد واحدهای مسکونی شروع شده و در حال ساخت در قالب طرح نهضت ملی مسکن در مجموع یک میلیون و ۴۷۶ هزار و ۹۹۱ واحد است که جزئیات آنها بدین شرح است: ۱۲۳ هزار و ۹۷۲ واحد در قالب نوسازی بافت‌های فرسوده، ۱۲۴ هزار و ۱۵۴ واحد در دست‌ساخت برای تأمین مسکن کارکنان نیروهای مسلح، ۱۱۹ هزار و ۵۷۹ واحد ظرفیت واحد مسکونی قراردادهای منعقد شده برای پرداخت تسهیلات ساخت مسکن به اشخاص دارای زمین (خود مالکی) و ۲۹۵ هزار و ۳۱۹ واحد تعداد واحدهای مسکونی در دست‌ساخت برای نوسازی مسکن روستایی است.

همچنین ظرفیت واحد مسکونی زمین‌های دولتی واگذار شده به صورت انفرادی و گروهی به متقاضیان واجد شرایط در قالب اجاره ۹۹ ساله معادل ۲۲۶

ملی مسکن تدارک دیده است. به گفته علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت، «دولت در خصوص ساخت چهار میلیون مسکن کوتاهی نکرده است و حتماً باید چهار میلیون مسکن ساخته شود و در این راستا برنامه‌ریزی، هدفگذاری و تقسیم‌کار انجام شده است.» به این ترتیب دولت تولید مسکن را از حدود ۴۰۰ هزار واحد به یک میلیون مسکن در سال افزایش می‌دهد که با این برنامه میزان تولید مسکن ۲٫۵ برابر خواهد شد. سخنگوی دولت تأکید کرده که «دولت تمام‌قد برای اجرای نهضت ملی مسکن ایستاده و تلاش می‌کند این اتفاق مثبت بیفتد.»

ثبت کرده است. آمار تولید مسکن نشان می‌دهد تا ابتدای دهه ۹۰ سالانه حدود ۸۰۰ هزار واحد مسکونی تولید می‌شد اما از سال ۹۲ تا ۱۴۰۰ شاهد کاهش تولید مسکن به ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار واحد در سال هستیم، با توجه به اینکه نیاز به ساخت مسکن سالانه یک میلیون واحد در سال بر اساس برنامه جامع پیش‌بینی شده است می‌توان گفت در یک دهه گذشته به‌طور متوسط حدود ۶۰۰ هزار واحد در هر سال کمبود مسکن وجود دارد. یکی از دلایل بالای‌بودن نرخ اجاره‌بهای مسکن، کم ساختن مسکن در سال‌های گذشته است چون هم تعداد مستأجران بالا رفت و هم تولید مسکن مناسب برای این اقشار کاهش یافت. برای جبران کمبود مسکن، دولت سیزدهم ساخت چهار میلیون مسکن تا ۱۴۰۴ را در برنامه نهضت

۱٫۴ میلیون مسکن در دست‌ساخت عملکرد دولت سیزدهم در حوزه مسکن و شهرسازی حاکی است که از ابتدای اجرای طرح نهضت ملی مسکن تاکنون یک میلیون و ۴۷۶ هزار و ۹۹۱ واحد در

گزارش

کاهش ساخت و تورم بالای بخش مسکن در دهه ۹۰ باعث شد قیمت مسکن با جهش‌های بی‌درپی مواجه شود که این افزایش قیمت بر نرخ اجاره‌بها نیز اثر گذاشته است. طبق جدیدترین گزارش مرکز آمار ایران از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی، سهم مسکن، سوخت و روشنایی از کل هزینه خانوارهای شهری به ۳۸٫۱ درصد رسیده که این میزان ۲٫۱ درصد نسبت به سال گذشته افزایش ثبت کرده است. آمار تولید مسکن نشان می‌دهد تا ابتدای دهه ۹۰ سالانه حدود ۸۰۰ هزار واحد مسکونی تولید می‌شد اما از سال ۹۲ تا ۱۴۰۰ شاهد کاهش تولید مسکن به ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار واحد در سال هستیم، با توجه به اینکه نیاز به ساخت مسکن سالانه یک میلیون واحد در سال بر اساس برنامه جامع پیش‌بینی شده است می‌توان گفت در یک دهه گذشته به‌طور متوسط حدود ۶۰۰ هزار واحد در هر سال کمبود مسکن وجود دارد. یکی از دلایل بالای‌بودن نرخ اجاره‌بهای مسکن، کم ساختن مسکن در سال‌های گذشته است چون هم تعداد مستأجران بالا رفت و هم تولید مسکن مناسب برای این اقشار کاهش یافت. برای جبران کمبود مسکن، دولت سیزدهم ساخت چهار میلیون مسکن تا ۱۴۰۴ را در برنامه نهضت

۱۲ هزار دستگاه ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای در اختیار سفرهای اربعین

کشور بتوانیم زائران را پوشش بدهیم. وی افزود: تلاش شده است تا از ظرفیت دستگاه‌های دولتی، کارخانه‌ها، نهادها، ارگان‌ها و معادن همگی استفاده شود و این اقدام بتدریج در حال انجام است. اگرچه تاکنون به عدد ۵ هزار و ۲۰۰ دستگاه ناوگان حمل و نقل جاده‌ای نرسیدیم اما انتظار داریم تا در روزهای آتی و در آغاز سفرهای اربعین تکمیل شود. این طرح یک طرح ملی است بنابراین حتماً باید شرایط به‌گونه‌ای رقم بخورد که تسهیل در تردد رخ دهد. وی در خصوص میزان اتوبوس‌های

به سمت مرزهای اربعین انجام شد که با استقبال مناسبی از سوی مردم مواجه بود. باقرجوان از پیگیری موضوعات توسعه ناوگان خبر داد و در این خصوص گفت: با توجه به اینکه ظرفیت بالایی از ناوگان جاده‌ای در مسافت‌های میانی و بلند به طرح تردد اربعین اختصاص یافته است درصد هستیم تا بتوانیم ظرفیت ناوگان مینی‌بوسی، ون و سواری را از طریق سامانه‌های نرم‌افزاری، همچنین به شکل حضوری و فیزیکی در اختیار زائران قرار بدهیم تا در سفرهای داخل

اربعین تشریح کرد و گفت: با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده که از سال گذشته برای تسهیل تردد زائران اربعین انجام شد، اقدامات سخت‌افزاری از جمله آماده‌سازی پایانه‌های مسافری، پایانه‌های مرزی، پایانه‌های مجاور پایانه‌های مرزی مسافری و همچنین مسیرها و محورهای مواصلاتی منتهی به مرزهای اربعین انجام شده است و کارگاه‌ها به دلیل اتمام عملیات عمرانی بزودی جمع می‌شود. وی یادآور شد: از شنبه ۲۱ مرداد پیش‌فروش بلیت‌های سفرهای اربعین

گزارش خبری

مدیرکل حمل و نقل جاده‌ای با اعلام مناسب‌سازی پایانه مرزی شهیدسلیمانی و پارکینگ برکت، از خدمات‌رسانی بیش از ۱۲ هزار ناوگان حمل و نقل جاده‌ای برای سفرهای اربعین خبر داد. داریوش باقرجوان تمهیدات سازمان را در خصوص تأمین ناوگان برای سفرهای

گزارش

تداوم روند نزولی شاخص های بازار سهام

معاملات این هفته نیز با تداوم روند نزولی شاخص ها و خروج پول حقیقی از معاملات ادامه یافت.

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات شنبه، ۲۸ مرداد با ۱۶ هزار و ۶۱ واحد کاهش، در ارتفاع یک میلیون و ۹۵۷ هزار واحد ایستاد.

شاخص هم وزن با هفت هزار و ۸۸۵ واحد کاهش به ۶۷۷ هزار و ۵۵ واحد و شاخص قیمت با چهار هزار و ۴۸۸ واحد افت به ۳۸۵ هزار و ۴۰۰ واحد رسید.

دیروز در معاملات بورس تهران، بیش از ۶ میلیارد و ۸۶۴ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۵۳ هزار و ۵۰۳ میلیارد ریال معامله شد.

زامیاد (خزامیا) با ۶۵ واحد، پتروشیمی نوری (نوری) با ۵۶ واحد، فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر (قپیرا) با ۵۲ واحد، گروه صنعتی بوتان (لبوتان) با ۳۴ واحد تأثیر مثبت بر شاخص بورس داشتند.

در مقابل: فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با یک هزار و ۳۶۰ واحد، شرکت سرمایه گذاری تأمین اجتماعی (شستا) با ۹۲۷ واحد، ملی صنایع مس ایران (فملی)

با ۶۸۰ واحد، بانک پاسارگاد (وپاسار) با ۵۳۹ واحد، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران (حکشتی) با ۵۰۷ واحد، گروه مینا (رمینا) با ۴۹۳ واحد و بانک ملت (وبملت) با ۴۶۰ واحد تأثیر منفی بر شاخص بورس داشتند.

گروه خودروه هم در معاملات دیروز صدر نشین برترین گروه های صنعت شد و در این گروه ۷۴۰ میلیون و ۱۳۱ هزار برگه سهم به ارزش سه هزار و ۱۲۰ میلیارد ریال داد و ستد شد.

آخرین وضعیت شاخص فرابورس

شاخص فرابورس نیز بیش از ۳۲۳ واحد کاهش داشت و به ۲۵ هزار و ۹۶ واحد رسید. در این بازار بیش از سه میلیارد و ۵۶۸ میلیون برگه سهم و اوراق مالی داد و ستد شد.

تأمین سرمایه دماوند (تماوند)، مولد نیروگاهی تجارت فارس (بمولد)، نیان الکترونیک (نیان)، شرکت سرمایه گذاری توسعه گوهران امید (گوهران)، مدیریت انرژی امید تابان هور (هور) و آسیا سیرارس (حآسا) با تأثیر مثبت بر این شاخص همراه بودند.

دیگر آمار معاملات شنبه

در معاملات اولین روز هفته، مالکیت سهامی به ارزش ۵۹۰ میلیارد تومان از حقیقی ها به حقوقی ها انتقال یافت و اصطلاحاً، کدهای حقیقی به همین میزان پول را از معاملات سهام خارج کردند.

دیروز ۱۵۵ نماد با افزایش قیمت و ۵۹۷ نماد نیز با کاهش قیمت به کار خود پایان دادند. ۲۷ نماد در صف خرید و ۱۴۳ نماد نیز در صف فروش قرار گرفت.

رشد ۱۰٫۵ درصدی ارزش معاملات هفتگی بورس انرژی

نزدیک به ۳۴۲ هزار ورقه سلف موازی با سررسید یکسال مبادله شد

بورس انرژی

روند رشد معاملات هفتگی بورس انرژی ایران در چهارمین هفته مردادماه نیز ادامه یافت و میزان دادوستدهای انجام شده در تالارهای مختلف این بازار به حدود ۴ هزار و ۱۵۰ میلیارد تومان ارتقا یافت. هفته گذشته در ۳۷۵ حراجی که به انجام رسید، مالکیت انواع فرآورده هیدروکربوری، برق، اوراق سلف، قرارداد آتی، گواهی ظرفیت، گواهی سرمایه گذاری صندوق های قابل معامله و گواهی سپرده حامل های انرژی تغییر کرد.

به گزارش «ایران اقتصادی» و به نقل از مدیریت ارتباطات بورس انرژی ایران، معاملات هفته چهارم مردادماه در بورس انرژی ۱۰۶ درصد نسبت به هفته گذشته رشد پیدا کرد. ارزش معاملات هفته گذشته این بورس بالغ بر ۳۷۰۱ هزار میلیارد ریال بود

که به نسبت ارزش معاملات ۱۰۵ هزار میلیارد ریالی هفته پیش از آن رشد ۷۱٫۷ درصدی داشت و بدین ترتیب، روند رشد ارزش معاملات هفتگی در بورس انرژی برای دومین هفته پیاپی ادامه یافت. در هفته معاملاتی منتهی به ۲۵ مردادماه، ۱۶۱ هزار و ۴۱۲ تن انواع حامل انرژی در تابلوی نفت، گاز و سایر حامل های انرژی این بورس مورد مبادله قرار گرفت. ارزش ۲۰۶ معامله انجام شده در این تابلو افزون بر ۳۸۰۷ هزار میلیارد ریال بود که ۹۳٫۲ درصد ارزش کل معاملات بورس انرژی در این هفته را به خود اختصاص داد. در این هفته بیشترین سهم از ارزش

معاملات به فرآورده «نفتا» به ارزش ۱۲٫۱ هزار میلیارد ریال تعلق گرفت که دادوستد آن در رینگ بین الملل صورت گرفت و ۲۹٫۲ درصد از ارزش کل معاملات بورس انرژی را به خود اختصاص داد. «نفت گاز (گازوئیل)» صادراتی دومین فرآورده با بیشترین ارزش معاملاتی در این هفته بود که با ۱۰۷ هزار میلیارد ریال ارزش معاملاتی سهم ۲۵٫۹ درصدی از ارزش کل معاملات بورس انرژی داشت. سومین فرآورده این هفته نیز «گاز مایع» بود که معاملات آن به ارزش ۳۰۸ هزار میلیارد ریال در رینگ بین الملل انجام شد و سهم ۹٫۲ درصدی از ارزش کل معاملات بورس انرژی در هفته چهارم مردادماه را از

آن خود کرد.

بورس انرژی در هفته چهارم ماه پنجم سال ۱۴۰۲ شاهد معاملات نزدیک به ۳۴۲ هزار ورقه سلف موازی با سررسید یکسال و بیشتر در ۴۵ معامله و به ارزش ۱۰۹ هزار میلیارد ریال نیز بود. گفتنی است ۴۰٫۷ درصد از معاملات این هفته به دادوستد اوراق سلف موازی با سررسید یکسال و بیشتر تعلق گرفت.

در این هفته همچنین تبادل مالکیت ۲۵۴٫۵ میلیون کیلووات ساعت برق در ۵۸ معامله به ارزش نزدیک به ۲۶۸ میلیارد ریال به ثبت رسید. علاوه بر این، بورس انرژی در هفته چهارم مردادماه میزبان دادوستد ۲۶٫۷ میلیون کیلووات ساعت برق در قالب

نسبت عرضه و تقاضا، معامله و نسبت های مربوط به تفکیک رینگ

رینگ	حجم معامله (تن)	عرضه (تن)	تقاضا (تن)	نسبت تقاضا به عرضه	نسبت حجم معامله به عرضه	نسبت حجم معامله به تقاضا
بین الملل	۱۱۳۴۴۰	۳۴۲۸۷۷	۳۵۰۱۴۰	٪۱۰۲	٪۳۳	٪۳۲
داخلی	۵۳۹۷۲	۷۱۰۳۹	۹۰۱۱۹	٪۱۲۷	٪۷۶	٪۶۰

۲۵۴

میلیون کیلووات ساعت

در هفته چهارم مردادماه تبادل مالکیت ۲۵۴٫۵ میلیون کیلووات ساعت برق در ۵۸ معامله به ارزش نزدیک به ۲۶۸ میلیارد ریال به ثبت رسید

اوراق سلف به ارزشی نزدیک به ۲۶۰۳ میلیارد ریال در ۲۲ معامله بود. تالار برق سبز بورس انرژی نیز در هفته معاملاتی منتهی به ۲۵ مردادماه شاهد ۳۵ معامله به حجم ۵۰۲ میلیون کیلووات ساعت برق تجدیدپذیر بود. ارزش خرید و فروش برق تجدیدپذیر در این هفته افزون بر ۱۳۲ میلیارد ریال شد. در هفته چهارم مردادماه همچنین ۵۰۸ هزار برگه گواهی ظرفیت به ارزش بیش از ۴۴۲٫۶ میلیارد ریال در بورس انرژی مورد دادوستد قرار گرفت. تابلوی گواهی های سرمایه گذاری صندوق های قابل معامله نیز در این هفته میزبان معاملات ۶۵۰ هزار تن از این گواهی به ارزش ۶۰۶ میلیارد ریال بود.

در هفته چهارم مردادماه همچنین دو قرارداد آتی به ارزش نزدیک به ۵۳ میلیون ریال دست به دست شد.

عرضه کنندگان برتر

در هفته معاملاتی منتهی به ۲۵ مردادماه، شرکت پالایش نفت آبادان با ۱۱۰ هزار و ۵۰۰ تن عرضه فرآورده ها، لقب بزرگ ترین عرضه کننده این هفته را به نام خود ثبت کرد. همچنین پتروشیمی نوری با نزدیک به ۷۳ هزار تن عرضه و پتروشیمی بوعلی سینا با نزدیک به ۴۲ هزار تن عرضه رتبه های دوم و سوم بزرگ ترین عرضه کنندگان این هفته را به خود اختصاص دادند.

شرکت های پتروشیمی لاوان، نفت ستاره خلیج فارس و پتروشیمی خارک نیز به ترتیب در رتبه های چهارم تا ششم عرضه کنندگان بزرگ در هفته معاملاتی منتهی به ۲۵ مردادماه بورس انرژی قرار گرفتند.

جایگاه های هفتم تا دهم بزرگ ترین عرضه کنندگان این هفته در بورس انرژی نیز به ترتیب به پالایش نفت اصفهان، پتروشیمی شانزند، پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس و پتروشیمی فن آوران اختصاص یافت.

۱۶۱

هزار تن

انواع حامل های انرژی معامله شده در تابلوی نفت، گاز در هفته چهارم مردادماه

فروشنندگان برتر

فروشنده برتر این هفته در بورس انرژی پالایش نفت آبادان بود که ۷۳ هزار تن از فرآورده های خود را از طریق این بورس فروخت. دومین شرکت با بیشترین حجم فروش از طریق بورس انرژی نیز پتروشیمی خارک با ۲۰ هزار تن معامله فرآورده بود.

همچنین در هفته چهارم مردادماه، جایگاه سوم تا پنجم در بین برترین فروشنندگان بورس انرژی به ترتیب به شرکت های پالایش نفت اصفهان با نزدیک به ۱۹۰۸ هزار تن، شرکت نفت ستاره خلیج فارس با ۸ هزار تن و پتروشیمی لاوان با ۶۰۸ هزار تن اختصاص یافت.

امضای بیانیه ریسک، شرط حضور در بازار سرمایه گذاری حرفه ای

قابلیت معامله دارند به نحوی که در این راستا می توان به شرکت های پروژه سهامی عام و صندوق های پوشش ریسک اشاره کرد. مدیر تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران در پایان گفت: اولین گروهی که برای آغاز کار این بازار مد نظرمان است شرکت های سهامی عام پروژه هستند که دو مورد از این شرکت ها فرایند معاملاتیشان در حال اتمام است، از سوی دیگر نیز بیانیه ریسک و برخی ضوابط این بازار باید مشخص شود، امید می رود تا پایان سال بازار سرمایه گذاری حرفه ای کار خود را آغاز کند.

حرفه ای در بورس هر کشور متفاوت است، اما در ایران بنا بر طراحی صورت گرفته توسط بورس تهران، برای هر یک از ابزارهای قابل معامله در این بازار بیانیه ریسکی تهیه خواهد شد و هر شخصی که بخواهد از ابزارها استفاده کند، می بایست بیانیه مذکور را امضا کند. کیانی در پاسخ به این سؤال که «آیا تمامی نمادهای در بازار سرمایه گذاری حرفه ای قابل معامله هستند یا خیر؟» اظهار کرد: در بازار سرمایه گذاری حرفه ای تنها نمادهایی که از ویژگی های ریسک و بازدهی، اطلاع رسانی و سازگاری معاملاتی متعارف برخوردار نیستند

سرمایه گذاران اعم از حرفه ای و غیر حرفه ای حضور دارند، گروه اول به سبب شناخت عمیق از ابزارهای مالی می توانند در ابزارهای غیرمتعارف و پیچیده با ریسک و بازدهی متنوع، سرمایه گذاری کنند. کیانی افزود: بنابراین در بسیاری از بورس ها بازاری تحت عنوان بازار سرمایه گذار حرفه ای راه اندازی کرده اند و ابزارهایی که ویژگی های خاصی به لحاظ ریسک و بازدهی دارند را به این بازار انتقال داده اند. او در رابطه با مزایای بازار سرمایه گذاری حرفه ای، تصریح کرد: جداسازی ابزارهایی با ریسک بالا و انتقال آنها به بازار خاص، سرمایه گذاران را نسبت به نحوه معاملات باخبر کرده و کمک می کند سرمایه گذاران با علم و آگاهی در این بازار اقدام به معامله کنند. مدیر تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران در رابطه با اینکه «آیا تمام معامله گران می توانند در این حوزه فعالیت کنند یا خیر؟» گفت: الزامات حضور در بازار سرمایه گذاری

قبل شده است، در حال حاضر بازار سرمایه در مقایسه با سایر بازارها با طیف گسترده تری از ابزارهای مالی مواجه هستند. کیانی تصریح کرد: پس از بحران های مالی آمریکا و اروپا در سال های (۲۰۰۷ و ۲۰۰۸) و (۱۹۹۷ و ۱۹۹۸) در شرق آسیا استانداردهای وام بانکی در عرصه جهانی مورد توجه قرار گرفت که همین امر کاهش توان وام دهی بانک ها و توجه ویژه نهادهای بین المللی به سمت ظرفیت های بازار سرمایه (اوراق بهادار، صندوق های بازنشستگی و...) را به دنبال داشت. او افزود: مسأله مذکور موجب شد تا طیف گسترده تری از ابزارهای مالی در بورس اوراق بهادار قابلیت معامله پیدا کنند، بنابراین نقش بازار سرمایه در تأمین مالی قوت بیشتری گرفت. شایان ذکر است که این امر مستلزم ایجاد و معامله ابزارهای مالی متنوع تری بود. مدیر تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران بیان کرد: در بازار سرمایه طیف گسترده ای از

رضا کیانی، مدیر تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران در گفت و گو با سنا، در رابطه با ماهیت بازار سرمایه گذاری حرفه ای اظهار کرد: بورس های اوراق بهادار در ایفای نقش خود به منظور تأمین منابع و کمک به رشد توسعه اقتصادی ابزارهای متنوعی را طراحی کرده که هر کدام از آنها به لحاظ ریسک، بازدهی، الزامات افشا و ساز و کارهای معاملاتی ویژگی های متنوعی دارند. او افزود: برخی ابزارهای سرمایه گذاری از لحاظ ریسک و بازده در شرایط نرمال و متعارف قرار دارند (همچون صندوق های سرمایه گذاری در سهام و صندوق های سرمایه گذاری در اوراق با درآمد ثابت) اما گروه دیگر از ابزارها هستند که ویژگی متعارف و استاندارد را ندارند، در این خصوص نیز می توان به صندوق های پروژه، صندوق های پوشش ریسک و... اشاره کرد. مدیر تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران تأکید کرد: با توسعه رشته مهندسی مالی اصولاً طیف ابزارهای مالی به منظور پاسخگویی به نیازهای سرمایه گذاران بسیار متنوع تر از

رهن کامل آپارتمان در منطقه ۱، ۲ و ۳ شهر تهران

کف رهن کامل پیشنهادی آپارتمان در شمال تهران به طور متوسط بیش از یک و نیم برابر میانگین این میزان در کل پایتخت و دو برابر متوسط رهن آپارتمان در سایر مناطق تهران است. در حالی که کف متوسط رهن کامل مسکن در مناطق مختلف شهر تهران به حول و حوش ۸ میلیون تومان به ازای هر مترمربع رسیده است، بررسی‌ها نشان می‌دهد این میزان در سه منطقه شمالی پایتخت به طور میانگین رقمی حول و حوش ۱۵ میلیون تومان است. این موضوع منجر به افزایش شکاف قیمتی بین اجاره‌بهای مسکن در مناطق لوکس پایتخت نسبت به سایر مناطق به خصوص مناطق معمولی‌تر و جنوبی پایتخت شده است.

بررسی‌ها همچنین از افزایش مهاجرت مستأجرها بین مناطق لوکس و مناطق معمولی شمال پایتخت به سمت مناطق ارزان‌تر خبر می‌دهد. به عنوان مثال، واسطه‌های معاملات مسکن در منطقه ۵ شهر تهران که سال گذشته از مهاجرت طیف قابل توجهی از مستأجرهای این منطقه به مناطق ارزان‌تر خبر داده بودند، امسال از ورود مستأجرهای جدید از مناطق بالاتر به منطقه ۵ می‌گویند.

مهم‌ترین دلیل این موضوع به خارج شدن سطوح پیشنهادی اجاره‌بهای واحدهای مناطق لوکس شمال تهران از توان اقتصادی و درآمدی بخش زیادی از خانوارهایی مربوط می‌شود که در سال‌های گذشته در این مناطق مستأجر بوده‌اند. اگر چه سرعت رشد اجاره‌بها در سال جاری بنا بر آمارهای رسمی، اعلام واسطه‌های ملکی و همچنین نتایج تحقیقات میدانی به عمل آمده، نسبت به سال قبل قدری کاهش یافته است اما امسال مهاجرت مستأجرها به مناطق ارزان‌تر بیشتر شده است. کف رهن کامل هر مترمربع آپارتمان در مناطق شمالی تهران در حالی هم‌اکنون به ۱۵ میلیون تومان رسیده است که متوسط رهن کامل مسکن در این مناطق، ۲۰ میلیون تومان به ازای هر مترمربع برآورد می‌شود. هم کف و هم متوسط رهن کامل آپارتمان در این مناطق به طور متوسط دو برابر میانگین رهن آپارتمان در سایر مناطق پایتخت است.

محل	مترای (مترمربع)	رهن (تومان)
قیطریه، چیتزر	۸۱	۱٫۶ میلیارد تومان
مینی سیتی، شهرک محلاتی	۸۴	۱ میلیارد تومان
نوبنیاد	۱۵۶	۲ میلیارد تومان
قیطریه، بلوار کاوه	۹۰	۱٫۵ میلیارد تومان
ولنجک، خیابان بیستم	۱۱۰	۲٫۷ میلیارد تومان
ولنجک، خیابان ۲۶	۱۶۰	۳٫۵ میلیارد تومان
زعفرانیه، اعجازی	۱۴۰	۲٫۸ میلیارد تومان
فرمانیه، حسینی	۲۶۵	۶ میلیارد تومان
سوهانک، انتهای باغ سردار	۱۳۰	۱٫۴ میلیارد تومان
مینی سیتی، شهرک محلاتی	۱۴۰	۱٫۷ میلیارد تومان
تجریش، جعفری	۷۸	۱٫۵ میلیارد تومان
دارآباد، پورابتهاج	۱۳۰	۲٫۵ میلیارد تومان
نیاوران، جبلی	۱۶۰	۲٫۵ میلیارد تومان
نیاوران، بوکان	۳۰۰	۱۷ میلیارد تومان
نیاوران، کاشانک	۱۰۸	۲٫۵ میلیارد تومان
الهییه، خزر	۱۸۰	۳٫۲ میلیارد تومان
دولت، حسام عراقی	۱۳۰	۷۰۰ میلیون تومان
میرداماد، نفت شمالی	۱۸۰	۲٫۲ میلیارد تومان
دولت، رحمانی	۱۳۰	۲٫۵ میلیارد تومان
ظفر، زرگنده	۶۵	۹۵۰ میلیون تومان
پاسداران، سهراب ضرابخانه	۷۰	۱٫۲ میلیارد تومان
چردن، بلوار ستاری	۱۴۰	۱٫۶ میلیارد تومان
شیخ بهایی، ایران شناسی	۲۳۶	۳٫۸ میلیارد تومان
میرداماد، البرز	۹۰	۲٫۵ میلیارد تومان
ملاصدرا، شیراز شمالی	۱۸۰	۲٫۶ میلیارد تومان
چردن، نرسیده به تندیس	۱۵۰	۲٫۲ میلیارد تومان
گاندی، بالاتر از ۲۳	۱۱۵	۱٫۶ میلیارد تومان
چردن، تایان	۱۱۶	۲٫۲ میلیارد تومان
میرداماد، نسا	۹۵	۱٫۳ میلیارد تومان
ولیعصر، روبه روی باشگاه انقلاب	۱۱۳	۱٫۲ میلیارد تومان
دیباچی جنوبی، نرسیده به خیابان معماری	۱۲۰	۱٫۷ میلیارد تومان
پاسداران، فرخی یزدی	۱۲۳	۲ میلیارد تومان
سعادت‌آباد، صراف‌های شمالی	۱۲۰	۲٫۴ میلیارد تومان
سعادت‌آباد، بلوار کوهستان	۸۶	۱٫۲ میلیارد تومان
شهرک غرب، فاز یک	۱۷۰	۳٫۲ میلیارد تومان
گیشا، خیابان ۱۵	۸۲	۱٫۶ میلیارد تومان
بلوار مرزداران، بهار	۱۱۵	۱٫۳ میلیارد تومان
شهرک غرب، خوارزم	۱۱۷	۱٫۴ میلیارد تومان
کوی فرار، بوعلی	۱۵۰	۱٫۸ میلیارد تومان
گیشا، نرسیده به ۳۸	۱۸۵	۲٫۵ میلیارد تومان

پنجره قیمت

کاهش قیمت ارز در بازار

قیمت انواع سکه و طلا شنبه هفته جاری نسبت به هفته گذشته با نوسانات زیادی روبه‌رو بوده است، به طوری که سکه طرح جدید با کاهشی ۳۰۰ هزار تومانی، طرح قدیم با کاهشی ۶۰۰ هزار تومانی، نیم سکه با کاهشی ۵۰۰ هزار تومانی و ربع سکه نیز با کاهشی ۵۰۰ هزار تومانی روبه‌رو بوده است.

از طرف دیگر قیمت سکه گرمی ۲۰۰ هزار تومان افت داشته، ولی هر گرم طلای ۱۸ عیار حدود ۴۶ هزار تومان و هر گرم طلای ۲۴ عیار ۶۲ هزار تومان کاهش به خود دیده است.

اما در بازار ارز نیز قیمت دلار، یورو و درهم بانک مرکزی به ترتیب ۵، ۴۵۰ و ۵ تومان کاهش قیمت داشتند، با این حال این سه ارز در بازارهای غیررسمی؛ دلار ۵۰ تومان و درهم ۱۴ تومان رشد قیمت داشتند ولی قیمت یورو افتی ۲۰۰ تومانی داشته است.

انواع ارز	قیمت
دلار (بانک مرکزی)	۴۱ هزار و ۳۱۵ تومان
یورو (بانک مرکزی)	۴۴ هزار و ۹۲۸ تومان
درهم (بانک مرکزی)	۱۱ هزار و ۲۵۰ تومان
دلار (غیررسمی)	۴۸ هزار و ۸۸۰ تومان
یورو (غیررسمی)	۵۳ هزار و ۸۲۰ تومان
درهم (غیررسمی)	۱۳ هزار و ۳۱۷ تومان
اونس طلا	۱ هزار و ۸۸۹ دلار

قیمت خودروهای سایپا و ایران خودرو

قیمت خودرو در بازار آزاد این هفته با کاهشی حدود ۵ درصدی روبه‌رو بوده ولی انتظار می‌رود که روند کاهش قیمت محصولات ایران خودرو و سایپا در بازار آزاد ادامه دارد باشد.

نوع خودرو	شرکت	قیمت بازار آزاد (میلیون تومان)	قیمت کارخانه (میلیون تومان)
سایپا S	سایپا	۳۵۴	۲۴۱
سایپا S تیپ DA	سایپا	۳۵۵	۲۴۹
سایپا S دوگانه سوز	سایپا	۳۷۶	۲۸۳
کوییک	سایپا	۳۳۶	۱۹۳
کوییک اتوماتیک	سایپا	۴۱۱	۳۲۷
شاهین	سایپا	۵۷۲	۴۲۵
سایپا ۱۵۱	سایپا	۲۶۵	۲۱۸
سورن پلاس (تیپ ۲)	ایران خودرو	۵۴۰	۳۴۱
سورن پلاس (تیپ ۳)	ایران خودرو	۵۵۶	۳۵۵
دنا پلاس (تیپ ۱)	ایران خودرو	۶۳۵	۳۴۹
دنا پلاس توربو اتوماتیک	ایران خودرو	۸۲۵	۵۴۵
پژو پارس	ایران خودرو	۵۰۳	۲۶۰
پژو ۲۰۶ تیپ ۳ (پانوراما)	ایران خودرو	۵۲۶	۲۵۹
پژو ۲۰۷ دنده‌ای (هیدرولیک)	ایران خودرو	۵۹۲	۳۳۴

ثبات قیمت گوشت قرمز

با توجه به اخبار رسیده از واردات گوشت قرمز از کشورهای آفریقایی، واردات گوشت موجود در گمرک‌های کشور و خرید تضمینی دام عشایر توسط وزارت جهاد کشاورزی به نظر می‌رسد کم کم باید منتظر کاهش قیمت گوشت قرمز و جلوگیری از نوسانات مقطعی این کالای اساسی در بازار باشیم به طوری که قیمت گوشت قرمز نسبت به هفته گذشته با کاهش اندکی روبه‌رو بوده لکن به نظر می‌رسد این امر تداوم داشته باشد.

نوع گوشت قرمز	قیمت به ازای یک کیلوگرم
راسته با استخوان گوسفندی	۳۵۰ هزار تومان
ران کامل ممتاز گوسفندی	۴۴۰ هزار تومان
کف دست گوسفندی با ماهیچه	۳۸۵ هزار تومان
ران پاک کرده گوساله	۳۸۰ هزار تومان
سردست پاک کرده گوساله	۲۹۰ هزار تومان
گردن گوسفندی	۲۹۰ هزار تومان
قلوه گاه گوساله	۱۹۵ هزار تومان
گردن گوساله	۱۹۰ هزار تومان
قلم گوساله	۱۲۵ هزار تومان
سردست گوسفندی	۳۹۰ هزار تومان
ماهیچه گوساله	۳۸۰ هزار تومان
دم‌بلیچه گوساله	۲۸۰ هزار تومان
نیم شقه سردست گوسفند	۳۷۰ هزار تومان
شقه لاشه گوسفندی	۳۹۵ هزار تومان
نیم شقه ران گوسفندی	۴۲۵ هزار تومان

ثبات در بازار گوشی سامسونگ

جدیدترین قیمت گوشی‌های موبایل سامسونگ در بازار تهران روز شنبه ۲۸ مردادماه ۱۴۰۲ نشان‌دهنده ثبات در بازار این گوشی‌هاست.

مدل	حافظه	رم	قیمت (تومان)
Samsung Galaxy Z Fold4	۵۱۲	۱۲	۶۹،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy Z Fold4	۲۵۶	۱۲	۶۵،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy Z Fold3 5G	۵۱۲	۱۲	۵۹،۲۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S23 Ultra	۵۱۲	۱۲	۵۸،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy Z Fold3 5G	۲۵۶	۱۲	۵۵،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S23 Ultra	۲۵۶	۱۲	۵۱،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S22 Ultra 5G	۵۱۲	۱۲	۴۴،۸۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S23	۲۵۶	۸	۴۴،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy Z Flip4	۵۱۲	۸	۴۲،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S22 Ultra 5G	۲۵۶	۱۲	۴۳،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy Z Flip4	۲۵۶	۸	۳۹،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S22 Plus 5G	۲۵۶	۸	۳۷،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S22 5G	۲۵۶	۸	۳۴،۳۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A73 5G	۲۵۶	۸	۲۰،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S21 FE 5G	۲۵۶	۸	۱۹،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A54	۲۵۶	۸	۱۷،۲۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S21 FE 5G	۱۲۸	۸	۱۸،۲۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A73 5G	۱۲۸	۸	۱۷،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy S20 FE 5G	۱۲۸	۸	۱۶،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A53 5G	۲۵۶	۸	۱۵،۸۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A54	۱۲۸	۸	۱۵،۸۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A53 5G	۱۲۸	۸	۱۴،۱۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A33 5G	۱۲۸	۸	۱۳،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A34 5G	۱۲۸	۸	۱۲،۷۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A33 5G	۱۲۸	۶	۱۰،۸۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A23	۱۲۸	۶	۸،۸۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A24 4G	۱۲۸	۶	۸،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy M32	۱۲۸	۶	۸،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A13	۶۴	۴	۷،۷۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy M13	۱۲۸	۶	۷،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A24 4G	۱۲۸	۴	۷،۳۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy M32	۶۴	۴	۷،۳۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A14	۱۲۸	۴	۶،۳۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A14	۶۴	۴	۵،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy F13	۶۴	۴	۵،۳۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A04s	۶۴	۴	۵،۰۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A04s	۳۲	۲	۴،۵۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A04e	۶۴	۳	۳،۷۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A04e	۳۲	۲	۳،۴۰۰،۰۰۰
Samsung Galaxy A03 Core	۳۲	۲	۳،۱۰۰،۰۰۰

اخبار

کاهش بی سابقه سرمایه‌گذاری چین و عربستان در اوراق قرضه آمریکا

سرمایه‌گذاری عربستان سعودی در اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکا در ژوئن گذشته (خرداد ماه)، پایین‌ترین سطح خود را در ۶ سال گذشته ثبت کرد و سرمایه‌گذاری چین نیز در این اوراق به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۹ کاهش یافت.

به گزارش «ایران اقتصادی»، کارشناسان درخصوص دلایل این کاهش اشاره کردند که افزایش شدید نرخ بهره در آمریکا منجر به کاهش قیمت اوراق قرضه آمریکا شد که جذابیت اوراق خزانه‌داری این کشور را در نگاه سرمایه‌گذاران کاهش داد. کارشناسان پیشنهاد کردند که ریاض و پکن برای کاهش ریسک‌های احتمالی پول خود را به سمت دارایی‌های دیگر هدایت کنند، زیرا نگرانی مقامات چین و عربستان ممکن است ناشی از مسدود شدن نیمی از ذخایر طلا و ارز روسیه توسط غرب و همچنین رسیدن بدهی عمومی ایالات متحده به سطح نجومی باشد. براساس داده‌های وزارت خزانه‌داری ایالات متحده، در ژوئن ۲۰۲۳ پکن سرمایه‌گذاری خود در اوراق قرضه خزانه‌داری ایالات متحده را با ۱۱.۳ میلیارد دلار کاهش به ۸۳۵.۴ میلیارد دلار رساند که پایین‌ترین سطح از اواسط سال ۲۰۰۹ است. به گزارش فارس به نقل از روسیا ایوم، ریاض نیز سرمایه‌گذاری‌های خود در اوراق قرضه خزانه‌داری ایالات متحده را ۳.۲ میلیارد دلار کاهش داد و به ۱۰۸.۱ میلیارد دلار رساند که پایین‌ترین سطح از پایان سال ۲۰۱۶ است.

تعداد کودکان فقیر در انگلیس افزایش یافت

بر اساس گزارش سالانه **Buttle UK**، یک مؤسسه خیریه در بریتانیا که کمک‌های مالی به کودکان نیازمند ارائه می‌کند، تعداد کودکان زیر خط فقر در بریتانیا به حدود ۱۲ هزار نفر افزایش یافته است. به گزارش «ایران اقتصادی»، این مطالعه از ۱۸ آوریل تا ۹ مه در میان ۱.۲ هزار مددکار اجتماعی که با حدود ۲۰۰ هزار کودک انگلیسی که در شرایط مختلف فقر زندگی می‌کنند، انجام شد. ۶۰ درصد از کودکان مورد مطالعه یعنی حدود ۱۲۰ هزار کودک زیر خط فقر زندگی می‌کنند و این تعداد در مقایسه با گزارش منتشر شده در سال گذشته ۱۵ درصد رشد داشته است، در حالی که در سال ۲۰۲۱، این تعداد تنها ۲۶ درصد بود. همچنین براساس این گزارش، از میان خانواده‌های دریافت‌کننده کمک‌های مالی در سال جاری، ۵۷ درصد نمی‌توانند غذای کافی بخزند، ۵۸ درصد نمی‌توانند قبض برق را بپردازند و ۶۳ درصد از اثاثیه اولیه مانند تخت و لوازم خانگی برخوردار نیستند. مدیر اجرایی این مؤسسه خیریه گفت که یافته‌های گزارش بالا، تأثیر فاجعه‌بار همه‌گیری و بحران هزینه زندگی را در بریتانیا نشان می‌دهد. به گفته وی، افزایش تعداد کودکان و جوانان در فقر بسیار نگران‌کننده است.

تجارت ۶ ماهه ایران و اروپا ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون یورو شد

یورو استات از مبادلات تجاری ۲ میلیارد و ۳۱۳ میلیون یورویی ایران و اروپا در نیمه نخست ۲۰۲۳ خبر داد و اعلام کرد حدود یک سوم این رقم مربوط به تجارت ایران با آلمان بوده است

ترجمه

میلیون یورو در مدت مشابه سال جاری رسیده است. در میان اعضای اتحادیه اروپا، آلمان، ایتالیا و هلند بیشترین صادرات کالا به ایران را در نیمه نخست ۲۰۲۳ داشته‌اند. واردات اتحادیه اروپا از ایران در ماه‌های ژانویه تا ژوئن امسال نیز اکت ۲۴ درصدی داشته و به ۴۱۹ میلیون یورو رسیده است. اتحادیه اروپا در مدت مشابه سال قبل ۵۵۳ میلیون یورو کالا از ایران وارد کرده بود. آلمان، ایتالیا و اسپانیا بیشترین واردات کالا از ایران را در نیمه نخست ۲۰۲۳ داشته‌اند.

یک سوم تجارت اروپایی ایران با آلمان است

براساس این گزارش آلمان بزرگترین شریک تجاری ایران در نیمه نخست ۲۰۲۳ بوده و بیش از یک سوم کل تجارت اروپا با ایران را به خود اختصاص داده است. مجموع تجارت ایران و آلمان در این دوره به ۶۹۵ میلیون یورو

رسیده که این رقم با کاهش ۲۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است. صادرات آلمان به ایران در نیمه نخست امسال ۲۷ درصد کاهش داشته و به ۵۶۶ میلیون یورو رسیده است. واردات آلمان از ایران نیز با افت ۱۲ درصدی به ۱۲۹ میلیون یورو بالغ شده است.

کاهش رتبه اعتباری ۱۰ اقتصاد برتر

مؤسسه رتبه‌بندی فیچ پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی میان‌مدت را برای ۱۰ اقتصاد توسعه‌یافته طی پنج سال آینده کاهش داده است. به گزارش «ایران اقتصادی»، در باینه این مؤسسه رتبه‌بندی آمده است: «انتظار می‌رود شوک‌های اقتصادی نامطلوب بزرگ ناشی از اختلالات همه‌گیر کووید-۱۹ در سال‌های اخیر و بحران گاز طبیعی اروپا تأثیر منفی پایداری بر پتانسیل تولیدی عرضه

بگذارد.» این تأثیر تا حدی از طریق انباشت‌کننده‌تر سرمایه، کاهش تعمیق سرمایه و رشد بهره‌وری نیروی کار منعکس خواهد شد. برپایان کولتون، اقتصاددان ارشد فیچ گفت که تولید ناخالص داخلی در بزرگترین اقتصادهای توسعه‌یافته حتی در میان‌مدت به مسیر قبل از همه‌گیری کووید-۱۹ باز نمی‌گردد. وی افزود: ما برآوردهای خود از نرخ رشد بالقوه تولید ناخالص داخلی بریتانیا، آلمان و ژاپن را به ترتیب از ۰.۲ درصد به ۱.۲ درصد همچنین ۱.۱ درصد و ۰.۵ درصد کاهش دادیم. به گزارش ایسنا به نقل از اکونومی، وی خاطرنشان کرد که رشد بالقوه ایالات متحده را نیز از ۰.۱ درصد به ۱.۷ درصد کاهش دادیم.

در میان اعضای اتحادیه اروپا، آلمان، ایتالیا و هلند بیشترین صادرات کالا به ایران را در نیمه نخست ۲۰۲۳ داشته‌اند

تورم ژاپن بالاتر از انتظار شد

براساس گزارش اداره آمار ژاپن، تورم سالانه در این کشور طی ماه جولای به ۲.۴ درصد رسید که نسبت به ماه ژوئن تغییری نکرده است. رقم منتشر شده در این ماه، بالاتر از پیش‌بینی تحلیلگران بود. شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) بدون احتساب مواد غذایی تازه ۳.۱ درصد به صورت سالانه افزایش یافت. به گزارش ایسنا به نقل از اکونومیک، شاخص قیمت مصرف‌کننده اصلی، شاخص بدون احتساب مواد غذایی تازه و انرژی، ۴.۳ درصد نسبت به ماه جولای ۲۰۲۳ افزایش یافت؛ هر دو رقم تا حد زیادی مطابق با انتظارات بود.

روسیه جایگزین آمریکا در بازار سوخت برزیل

آمارهای مؤسسه کپلر نشان می‌دهد برزیل واردات فراورده‌های نفتی از جمله بنزین و گازوئیل از روسیه را افزایش داده و پیش‌بینی می‌شود طی ماه جاری رکورد جدیدی در این زمینه به ثبت برسد. به گزارش «ایران اقتصادی»، مسکو در تلاش برای ساختن بازارهای جدید برای فراورده‌های نفتی خود از زمان اعمال تحریم‌ها علیه صنعت نفتش روز به روز جایگاه خود را در میان کشورهای آمریکای لاتین در حوزه تأمین سوخت محکم‌تر می‌کند. در واقع اقدام کشورهای غربی در اعمال تحریم علیه نفت روسیه، باعث شده تا شاهد تغییرات گسترده در چرخه عرضه نفت و فراورده‌های نفتی در جهان باشیم و روسیه بیش از پیش به سمت بازارهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین برود. ویکتور کاتونا، کارشناس ارشد نفتی مؤسسه کپلر، می‌گوید: برزیل بزرگ‌ترین بازار آمریکای لاتین است و به همین خاطر پالایشگاه‌های روسی روی این کشور متمرکز شده‌اند. وی تأکید کرد: حتی شرکت‌های برزیلی هم اعتراف کرده‌اند که خرید گازوئیل از روسیه برای آنها مزیت رقابتی ایجاد کرده و بنابراین ما انتظار داریم این روند به شکل فزاینده‌ای ادامه یابد. پیش‌بینی می‌شود در ماه آگوست نسبت به ماه قبل از آن شاهد افزایش ۲۵ درصدی صادرات فراورده‌های نفتی روسیه به برزیل باشیم و در واقع در این بازه زمانی مسکو روزانه ۲۳۵ هزار بشکه فراورده‌های نفتی به برزیل صادر کرده است. به گزارش فارس به نقل از بلومبرگ، کپلر اعلام کرده که صادرات این حجم از فراورده‌های نفتی باعث می‌شود تا روسیه با پشت سر گذاشتن آمریکا به بزرگ‌ترین تأمین‌کننده سوخت برزیل تبدیل شود.

جهان

افزایش شدید بازپرداخت وام مسکن در آمریکا

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز نوشت: مبلغ بازپرداخت وام مسکن در آمریکا، این هفته به بالاترین مبلغ در ۲۱ سال گذشته رسید و این افزایش، امکان خرید مسکن برای خریداران را دشوارتر خواهد کرد. بازار مسکن در آمریکا به سبب قیمت‌های بالا و عرضه پایین خانه مختل شده است. متوسط نرخ وام ۳۰ ساله مسکن با نرخ بهره ثابت، محبوب‌ترین وام مسکن در آمریکا، هفت و ۹ صدم درصد است. در حالی که این رقم هفته گذشته شش و ۹۶ صدم درصد بود. سال گذشته این رقم پنج و سیزده صدم درصد بود. تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند مبلغ بازپرداخت وام مسکن در آینده نزدیک همچنان زیاد باشد و در پایان امسال به میزان بسیار کمی کاهش یابد. به گزارش صدوسیمیا، نرخ فعلی بازپرداخت وام مسکن، بالاترین رقم از آوریل سال ۲۰۰۲ است. خریداران مسکن در آن زمان، از سال‌ها میزان بهره رو به کاهش برخوردار بودند که در ابتدای همه‌گیری ویروس کرونا به کمتر از ۳ درصد کاهش یافته بود.

مؤسس توثیتر وارد دعوی ایلان ماسک و زاکریبگ شد

دورسی در پستی در پلتفرم «ایکس» (تویتر سابق) نوشت: حساب اینستاگرامم را پس از ۱۲ سال، حذف کردم. مؤسس توثیتر در این پست نوشت که نام کاربری @jack را به چه کسی خواهند داد که ظاهراً انتقادی از پلتفرم‌های دیگر شرکت «متا» بود. وی همچنین گفت: حساب فیس‌بوک یا واتس‌آپ هم ندارد. به گزارش «ایران اقتصادی»، دورسی پیش از این گفته بود که از هیچ کدام از محصولات «متا» استفاده نمی‌کند و در یادگستی در سال ۲۰۲۰ گفته بود او و ماسک زاکریبگ، مؤسس فیس‌بوک، رویکردهای متفاوتی داشته‌اند. هنگامی که یک کاربر از دورسی خواست دلایلش را برای حذف حساب اینستاگرامی بدهد، دورسی پاسخ داد: همه دلایل بیش از حد «متا» هستند تا جالب باشند. اعلام این خبر از سوی دورسی، توجه ایلان ماسک را جلب کرد و او با یک ایموجی «آتش»، واکنش نشان داد و باعث شد این گمانه‌زنی در میان کاربران «ایکس» ایجاد شود که آیا دورسی، پروفایل خود را در «ایکس» نگه خواهد داشت یا خیر. دورسی در سال ۲۰۲۱ از سمت مدیرعاملی توثیتر کناره‌گیری کرد و در اکتبر سال ۲۰۲۲، ایلان ماسک این پلتفرم را خرید. مدیریت این شرکت توسط ایلان ماسک، هدف انتقادهای شدید قرار گرفت و دورسی که اپلیکیشن «بلو اسکای» را راه‌اندازی کرد، به نظر می‌رسد در پستی که اوایل ژوئیه در پلتفرم «ایکس» ارسال کرد، با ماسک همدردی کرد و نوشت: اداره توثیتر، دشوار است. شرکت «متا» در پنجم ژوئیه، اپلیکیشن متن‌محور «تدرز» را راه‌اندازی کرد که یک بگومگوی آنلاین بین زاکریبگ و ماسک به راه انداخت.

اخبار

قیمت لوازم خانگی تعدیل می‌شود

اخیراً به دلایل فنی و غیر فنی در صنعت لوازم خانگی نوسانات قیمتی وجود داشته که وزارت صمت مشغول بررسی آنهاست و احتمالاً اقدامات سازنده برای تعدیل قیمت لوازم خانگی در دستور کار داشته باشیم. عباس علی‌آبادی وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: سه حوزه مهم صنعت، معدن و تجارت باید بتوانند به نحو مناسبی نیازهای مردم را پاسخ دهند. علی‌آبادی درباره ممنوعیت‌های واردات، با بیان اینکه تصمیم‌گیری‌ها در دولت و وزارت صمت باید جامع باشد، تصریح کرد: در همه جای دنیا از وضع تعرفه استفاده می‌کنند تا تولید و واردات با مصرف و صادرات به تعادل برسد.

۲۰ هزار خودروی خارجی در انتظار شماره گذاری

دولت مانند مجلس برای واردات خودرو مصمم است و کیفیت، قیمت و واردات خودرو سه محور کلیدی است که از سوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس با جدیت دنبال می‌شود.

روح‌الله عباسپور، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با ایسنا، بیان کرد: مجلس در بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ تصویب کرد تا واردات خودروهای خارجی با انتقال دانش فنی انجام شود. برای واردات خودروهای کارکرده نیز مصوب کرد تا خودروهایی که بین یک تا پنج سال عمر دارند، وارد کشور شوند. نماینده مردم قزوین در مجلس شورای اسلامی افزود: دولت نیز آیین‌نامه واردات خودرو را تهیه کرد و پراساس گزارش مسئولان وزارت صمت، اکنون بالغ بر ۲۰ هزار خودروی وارداتی در گمرک کشور وجود دارد که باید شماره‌گذاری شوند.

پذیرفته‌شدگان جایگزینی خودروهای فرسوده ثبت نام کنند

در مرحله دوم طرح جایگزینی خودروهای فرسوده سامانه یکپارچه خودرو ۱۹ هزار متقاضی تأیید صلاحیت شده‌اند، مهران سالاریه رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: پذیرفته‌شدگان مرحله دوم طرح جایگزینی خودروهای فرسوده بر اساس جدول زمانبندی در سامانه ستاد ثبت‌نام کنند. بر این اساس متقاضیان می‌توانند از یکماه قبل از فصل تحویل خودروشان با مراجعه به سامانه نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده به نشانی NNHK.IR نسبت به ثبت‌نام و ایجاد صفحه شخصی به عنوان متقاضی اقدام و پس از انتخاب مرکز اسقاط نزدیک محل سکونت خود نسبت به تحویل خودرو فرسوده به مرکز اسقاط تعیین شده و طی مراحل مربوطه اقدام کنند تا به صورت سیستمی در فاز تحویل خودرو جایگزین قرار گیرند.

پرداخت رشوه و معاونت در قتل

محمود احمدی بیغش، نماینده مردم شازند در مجلس یازدهم در این خصوص گفته است: مهاجر؛ معاون وزیر صمت را ترور کرده است و آقای برادران چندین روز در ICU بستری بوده است. جرم آقای برادران چیست؟ دادگاه انقلاب علت این موضوع را این گونه توضیح داده که آقای برادران قصد رفع انحصار و مجوز تولید به سایر شرکت‌ها و دستور وارد کردن تجهیزات صنعتی برای سایر شرکت‌ها را داشته است که این موضوع از طرف مهاجر قابل تحمل نبوده و علیرغم ارتباطات گسترده با مقامات و افراد در وزارت صمت موفق به جلوگیری نشده است. دستور جلب آقای محمد مهاجر نیز به اتهام پرداخت رشوه و معاونت در شروع قتل عمد و جرح عمدی جهت جلوگیری از تبانی صادر شده است.

او تصریح کرد: یک پیرمرد با پسرانش که صاحب یک شرکت هستند، در ملایر دو کارخانه دارند، برای آنکه تولیدات واردات و مواد اولیه داشته‌اند، با تبانی جلوی واردات را گرفته تا همه محتاج آنها باشند البته این گفته من نیست، بلکه گفته قوه قضائیه است. بنابراین وقتی آقای برادران اجازه می‌دهد شرکت‌های دیگر نیز مواد اولیه وارد کنند، اینها تصمیم می‌گیرند آقای برادران را حذف فیزیکی کنند. این نماینده مجلس مطرح کرد: از هیأت رئیسه مجلس پرسیده شود که مهاجر چند روز است دائماً زنگ زده و فحاشی می‌کند و مهاجر پس از آنکه موفق نشد برادران را به قتل برساند، به رئیس تحقیق و تفحص زنگ زد و فحاشی و تهمت ناروا زد. به گفته بیژن زنگنه وزیر نفت سابق: وزارت نفت مجوز داده است، اما ما فهمیدیم که خیانت شده است و این افراد جز پولشویی کار دیگری نخواهند کرد، وگرنه ۹ سال آنجا را رها نمی‌کردند. آنها می‌خواهند با احداث صنعتی جدید، مردم شازند را بدبخت‌تر از قبل کنند، لذا به عنوان نماینده مجلس در مقابل آنها ایستادم.

اما واقعیت این است که شرایط برای این کارخانه و سایر کارخانه‌ها (بدون رانت) یکی شده است. از طرفی از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم دولت کارخانه‌های متعددی چون قند یاسوج، آذرب، هپکو و... را احیا کرده است. لازم به ذکر است که بیش از ۱۰ سال است که مدیران این مجموعه با رسانه‌های کردن تعطیلی کارخانه به دنبال گرفتن امتیاز و رانت هستند.

شفاف سازی رانت دولت گذشته

در اوایل سال جاری وزارت صمت نیز از بخشی از رانت‌های این مجموعه (در دولت گذشته) پرده برداشت. وزارت صمت عنوان کرد که در روزهای بحرانی شیوع کرونا مصوباتی صورت گرفته که به نفع شرکت بافتینه و بافتسان بوده است، از جمله آن افزایش قیمت پایه منسوج نبافته وارداتی به ۴ دلار در هر کیلوگرم (علیرغم متوسط قیمت جهانی ۲.۳ دلار)، افزایش تعرفه منسوج نبافته تا ۵۰ درصد، حذف ارز مبادله‌ای واردات منسوج نبافته و عدم تمدید قرارداد اختصاصی شرکت‌های واردکننده منسوج نبافته، نشان از ایجاد فضای انحصاری برای این شرکت داشته است.

اخلال و خرابکاری

شرکت بافتینه و بافتسان مدعی است که به دلیل صدور مجوز واردات غیرقانونی منسوج نبافته تعطیل شده است. ارائه مجوز واردات مواد اولیه با رویکرد تنظیم بازار از حقوق قانونی و وظایف وزارت صمت است. از طرفی ثبت سفارشات صورت پذیرفته پس از تعطیلی کارخانه مذکور به منظور تنظیم بازار پوشک و منطبق بر فرمایشات مقام معظم رهبری راجع به این محصول بوده است. لازم به یادآوری است اخلال در زنجیره پوشک در دولت قبل تا جایی پیش می‌رود که مقام معظم رهبری در دیدار با هیأت دولت وقت می‌فرمایند: «مواردی هم هست که بحث سود طلبی نیست، [موضوع] خرابکاری است.»

«ایران اقتصادی» از عوامل ایجاد انحصار در بازار پوشک و ماسک در دولت گذشته گزارش می‌دهد

کاسبی با جان مردم

پرونده

اساسی، بیل، فرغون و... وارد شد و شرکت‌های ارز گیرنده سودهای میلیاردری بردند) اختصاص داده شد. یکی دیگر از انحصارهایی که دولت قبل برای گروه صنعتی بافتینه و بافتسان رقم زد، به اواخر بهمن ماه سال ۱۳۹۸، دوران شیوع ویروس کرونا بر می‌گردد. در آن برهه و در شرایطی که مردم به ماسک نیاز داشتند، شرکت یاد شده به صورت انحصاری مشغول به تولید ماسک بود و برای واردات مواد اولیه نیز از رانت‌هایی برخوردار شد.

رانت و حمایت ویژه معاون اول

بعد از آن این مجموعه مجوز (بهمن ماه ۱۳۹۸) حضور در بخش پتروشیمی را گرفت؛ محمد مهاجر (به صورت خانوادگی) با حمایت‌های اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور دولت روحانی، پترو صنعت پیش‌تاز را ایجاد کرد. بر این اساس دولت گذشته مجموعه‌ای را تقویت کرد که عملاً فعالیت آن سبک و سیاق، انحصاری پیدا کرده بود و اکثر تولیدکنندگان از اینکه دولت (دولت روحانی) تنها به یک مجموعه توجه می‌کند، گلایه‌های متعددی داشتند.

تخصیص ارز به صورت انحصاری

۱۰ شهریورماه ۱۳۹۷، هاشم علی حسنی عضو هیأت رئیسه انجمن صنایع سلولزی گفته بود: «۹۰ درصد مواد اولیه تولید پوشک وارداتی است.» وقتی چنین وابستگی وجود داشته چرا دولت قبل، تصمیم گرفت که جلوی تخصیص ارز را بگیرد و به صورت انحصاری مجوز واردات مواد اولیه را بدهد. تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه پوشک به صورت انحصاری در شرایطی بود که بانک مرکزی خطاهای تاریخی داشته و پرونده‌های مختلفی از فساد تخصیص ارز رسانه‌ای شد. در شرایطی که دولت قبل ادعا داشت که ارز برای دارو و سایر بخش‌های حیاتی کشور ندارد، ارز به خودروسازان بخش خصوصی و سایر مجموعه‌ها (به اسم واردات کالاهای

ایجاد صنعت جدید ممنوع است. دولت سیزدهم از ابتدای فعالیت خود جلوی رانت‌ها را گرفت. یکی از مجموعه‌ها که بواسطه رانت معاون اول دولت گذشته رشد کرده بود، گروه صنعتی بافتینه و بافتسان بود. در زمان سیدرضا فاطمی امین وزیر سابق صمت، صنایعی که با رانت رشد کردند و فعالیت انحصار گونه داشتند، پالایش و مشخص شدند. اما این تصمیم و پالایش برای مجموعه‌ها که سال‌ها با انحصار به پول و ثروت بزرگ شده بودند، قابل قبول نبود. بدین جهت وزارت صمت برای انحصار شکنی تصمیم گرفت حمایت‌ها و کمک‌ها برای تمام مجموعه‌ها یکسان شود. به شرکت‌های رقیب گروه صنعتی بافتینه و بافتسان، مجوز واردات مواد اولیه ماسک و پوشک داده شد تا انحصار شکسته شود.

ناکامی حمله شبانه

شنیده‌ها حکایت از آن دارد که به افرادی پول داده شد تا محمد مهدی برادران، معاون وزیر صمت را از پا درآورند. حمله شبانه به معاون وزیر صمت ناکام بود و پرونده متهم هنوز برای بررسی در این خصوص در دستگاه قضا مفتوح است. در آن روزها متهم دستگیر شد اما نماینده مردم ملایر برای او وثیقه گذاشت تا آزاد شود. به همین دلیل بود که احد آزادخواه (نماینده مجلس / نماینده ملایر) پیگیر استیضاح سیدرضا فاطمی امین وزیر سابق صمت بود.

بستر سازی برای تخریب دولت

مدیران گروه صنعتی بافتینه و بافتسان که متوجه شدند، فضای عمومی علیه آنهاست و مردم در جریان فعالیت‌های انحصاری این مجموعه و رانت‌های رد و بدل شده قرار گرفتند، به دنبال تخریب دولت سیزدهم هستند. آنها این گونه وانمود می‌کنند که مجموعه آنها رو به تعطیلی است و دولت هیچ حمایتی از آنها نمی‌کند.

مورد نیاز خود را از سایر کشورها وارد کنند. شرکت بافتینه می‌تواند از سایر گریدها به صورت ترکیبی استفاده کند. یکی از چالش‌هایی که تولیدکنندگان با مجموعه بافتینه دارند، دامپینگ (فروش یا صادرات یک کالا با قیمت کمتر از هزینه‌های تمام شده یا به عبارتی دیگر فروش کالا در خارج به قیمتی کمتر از نرخ داخلی) است. سال ۱۳۹۲، برخی از صنعتگران با موضوع دامپینگ علیه شرکت بافتینه، شکایت کرده بودند و این پرونده به سازمان حمایت ارسال شده بود. اخیراً هم مجموعه بافتینه رفتار شبه دامپینگ داشته است و سایر تولیدکنندگان (حدود ۲۰ کارخانه) از آن شکایت کردند که در این راستا تذکراتی داده شد.

در حال حاضر نیز مجموعه بافتینه رفتار شبه دامپینگ دارد. این کارخانه به عنوان مثال مواد اولیه را ۴۷ الی ۴۸ هزار تومان خریداری می‌کند و جنس نهایی را در گریدی که رقیب دارد بین ۵۲ تا ۵۳ هزار تومان به فروش می‌رساند یعنی نزدیک به قیمت مواد اولیه محصول خود را می‌فروشد، اما در گریدی که رقیب ندارد محصول نهایی را با قیمت‌هایی که برای مجموعه سود دارد، به فروش می‌رساند. این مجموعه پرونده تعزیرات هم دارد، البته تعزیرات هنوز حکم نداده است. در مورد کارخانه بافتینه باید عنوان کرد که ۴۰ مجموعه دیگر مشابه این کارخانه فعالیت تولیدی دارند، لذا نمی‌توان بین مجموعه‌ها فرقی گذاشت یا اینکه یک مجموعه

هیأت مدیره خانوادگی

برش

شرکت بافتینه با حمایت خاص دولت قبل انحصار ماده اولیه ماسک و پوشک را به دست گرفت و صدها میلیارد تومان به بهای کمبود و گرانی ماسک و پوشک در کشور سود کرد

فکر کند از سایر تولیدکنندگان برتر است. تولید باید در یک فضای رقابتی باشد نه اینکه انحصاری شود، به همین دلیل توزیع مواد اولیه هم بدون هر گونه رانت و فساد است. تا حدود هفت ماه پیش، فرایند تخصیص مواد اولیه به گونه‌ای بود که ۹۷ درصد یکی از گریدها را کارخانه بافتینه می‌گرفت و مدیران این مجموعه خبر داشتند که چه زمان عرضه از سوی پتروشیمی‌ها اتفاق می‌افتد. این مجموعه مواد اولیه خریداری می‌کرد و با رقابت ۲۰ درصد محصول خود را می‌گرفت و ۴۰ مجموعه دیگر باید گرید دیگری خریداری می‌کردند با رقابت ۵۰ درصد. همین اختلاف (۳۰ درصد) باعث شد طی ۴ ماه کارخانه بافتینه رانت ۵۰

دامپینگ بافتینه و بافتسان

ویژه

می‌کند. بعضاً دیده شده که اعلام تعطیلی این کارخانه مقارن با روزهای خاص هم بوده است، به عنوان مثال مردادماه سال گذشته همزمان با سفر رئیس جمهور به استان همدان، شرکت یاد شده صحبت از تعطیلی کارخانه کرد. پایه تعطیلی کارخانه بافتینه بی‌مورد است. مدیران این مجموعه می‌گویند که مواد اولیه به ما کم می‌رسد، بله درست می‌گوید مواد اولیه کم می‌رسد و در مورد همه مجموعه‌ها اینچنین است. برای حل این چالش، وزارت صمت مصوبه‌ای دارد که کارخانه‌های تولیدی می‌توانند بخشی از مواد اولیه

شرکت بافتینه از سال ۹۱ تاکنون بیش از ۱۵ بار اعلام تعطیلی کرده است. مستندات این امر نیز در وزارت صمت موجود است. این مهم نشان می‌دهد که اعلام تعطیلی از سوی مدیران شرکت بافتینه بر اساس واقعیت نیست.

مجموعه بافتینه هر زمان که مطالبات و خواسته‌های انحصاری‌اش، احصاء نشود، صحبت از تعطیلی کارخانه

دومین بانک توسعه بخش کشاورزی نیز در سال ۱۳۴۷ تأسیس شد. این بانک در آغاز با نام صندوق توسعه کشاورزی ایران شروع به فعالیت کرد. بانک توسعه کشاورزی ایران در سال ۵۸ با بانک تعاون کشاورزی ایران ادغام و بانک کشاورزی امروزی ایجاد شد. این بانک در دوره پس از انقلاب به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق تعاونی‌ها وام‌های کوتاه‌مدت در زمینه‌های زراعت، باغداری، کشت گیاهان صنعتی و دارویی، دامداری، پرورش طیور و ماهیان در اختیار واجدان شرایط گذاشته یا به سرمایه‌گذاری در زمینه‌های یاد شده پرداخته است

نخستین گام ایجاد بانک‌های تخصصی در ایران

افتتاح شعبه تخصصی با نام شعبه فلاحتی به منظور اعطای وام به کشاورزان در سال ۱۳۰۷، نخستین گام‌ها برای ایجاد بانک‌های تخصصی در ایران بوده است

گزارش

«تاریخ بانکداری اسلامی در ایران»، عنوان کتابی است به قلم میثم مهرپور که در سال ۱۴۰۰ منتشر شده است. این کتاب روایتی از ۴ دهه تلاش برای اسلامی‌سازی بانکداری در ایران است که در ۶ فصل تنظیم شده و به چاپ رسیده است. این کتاب از ابتدا درباره تاریخچه بانکداری در جهان توضیحاتی ارائه کرده و سپس درباره ایجاد بانک در ایران قبل از انقلاب و سپس تلاش برای بانکداری بدون ربا در پس از انقلاب اسلامی ایران مباحثی را مطرح کرده است. بررسی قانون بانکداری بدون ربا، تحولات نظام بانکی از سال‌های ۶۳ تا ۸۵، ورود شورای هماهنگی بانک‌ها به تدوین قانون بانکی و بررسی طرح بانکداری از مجلس نهم تا یازدهم، عمده فصل‌های این کتاب را تشکیل می‌دهد. از شماره امروز، روزنامه ایران اقتصادی به صورت روزانه بخش‌های گوناگون این کتاب را مورد بررسی قرار می‌دهد.

زیاد اسکناکس توسط بانک فرانسه و عدم استطاعت بانک در پرداخت دیون باعث ورشکستگی آن در سال ۱۷۲۰ شد، اما با ایجاد بانک فرانسه، در واقع بانکداری جدید نیز در اروپا شکل گرفت و به مرور بر تعداد بانک‌ها با کارکردهای مختلف افزوده شد. گذشت زمان و رشد بی‌رویه بانک‌های ناشراسکناکس و عدم نظارت قانونی دولت‌ها بر عملیات بانکی، موجب شد بانک‌ها از موازین لازم برای ایجاد تسهیلات اعتباری تجاوز کنند، به نحوی که حتی حمایت‌های مالی شرکت‌های سهامی را (بی‌توجه به عواقب آن) در سیستم بانکی پذیرا شوند. تندروری در اعطای اعتبارات و زیاده‌روی در پرداخت وام، سرانجام موجب توقف و

بانکداری در اروپا بشدت محدود شد. تحریم ربا در آیین مسیحیت باعث شد فعالیت‌های بانکداری در اروپا در انحصار یهودیان قرار گیرد. با پایان قرون وسطی و شکل‌گیری رنسانس و تضعیف کلیسا، صنعت بانکداری نیز در اروپا رونق گرفت. شاید نخستین بانک مدرن و جدید در اروپا را بتوان بانک فرانسه دانست که در سال ۱۷۱۶ میلادی به موجب مجوز دولتی به صورت خصوصی تأسیس شد و به فعالیت‌های مربوط به پذیرش سپرده‌های مردم، اعطای وام و همچنین انتشار اسکناس پرداخت. در سال ۱۷۱۸ با خرید سهام توسط سهامداران بانک از سوی دولت، این بانک غیردولتی عملاً به یک بانک کاملاً دولتی تبدیل شد. گرچه انتشار

روش‌هایی از مبادلات پولی و دادن وام وجود داشته است. به مرور زمان و با پیشرفت جوامع، اشکال مختلف از نهادهایی که پاسخگوی نیازهای اعتباری مردم باشد، ایجاد شده است، نهادهایی که صرافان در آنها همواره مقامی ممتاز داشته‌اند. قدمت تأسیس نخستین مؤسسه مالی خصوصی با نام بانک را می‌توان به نام بانک ونیز دانست که در سال ۱۷۱۱ میلادی آغاز به کار کرد. اشکال مختلف بانکداری با تأسیس بانک بارسلونا در ۱۴۰۱، بانک آمستردام در ۱۶۰۹ و بانک انگلستان در ۱۶۹۴ میلادی ادامه یافت. البته در قرون وسطی با گسترش حیطه نفوذ کلیسا و تمرکز بر فعالیت‌های کشاورزی و گسترش فنودالیزم، گسترش فعالیت‌های

در مورد تاریخچه بانک و بانکداری در دنیا، اگرچه اطلاعات دقیق و کاملاً مشخصی وجود ندارد، اما گفته می‌شود پیدایش بانکداری به معنای غیرامروزی آن را می‌توان همزمان با پیدایش پول در دنیا دانست. براساس اسناد تاریخی موجود، معاملات بانکی به شیوه ابتدایی آن در امپراطوری بابل رواج داشته و حتی در قانون حمورابی، مقرراتی برای دادن وام و قبول سپرده‌های تجاری نیز ذکر شده و دستورهایی درباره سرمایه‌گذاری آمده است. در یونان قدیم، معابد در کنار دیگر تجار به کار صرافی اشتغال داشتند و در این راستا، سپرده‌های مردم را گرفته و به اشخاص دیگر وام می‌دادند. در چین و ایران باستان نیز

کتاب

حرمت ربا

سنت توماس مهم‌ترین متفکر و فیلسوف مسیحی در قرون وسطی بود که در سال ۱۲۲۵ متولد و در سال ۱۲۷۴ از دنیا رفت. دوران زندگی او در قرن هفتم هجری و همزمان با زندگی افرادی چون سعدی و مولوی در ایران است. توماس با اینکه در ایتالیا متولد شد، اما به فرانسه رفت.

او اگرچه یک فیلسوف و مدرس اخلاق به شمار می‌رود، اما دارای افکار و اندیشه‌های اقتصادی است. این افکار در کتاب مهم و بزرگ وی در ۳۵۰۰ صفحه به نام کتاب سومنا نوشته شده است و بعد از مرگ او نیز همچنان ادامه داشته و هرگز به پایان نمی‌رسد. توماس روش مطالعات خود را وامدار ابن رشد بوده و در کتابش علاوه بر ابن رشد از ارسطو، امام محمد غزالی و ابن سینا به عنوان اساتید معنوی‌اش نام برده است. او معتقد بود اگر تقاضا افزایش پیدا کند و عرضه‌کننده کالا، قیمت را بالا ببرد، این کار یک دزدی آشکار است. در واقع اگر شخصی بشدت نیازمند کالایی باشد و فروشنده با دیدن شدت علاقه او قیمت آن کالا را بالا ببرد، این کار قابل قبول نیست. توماس را می‌توان یکی از کسانی دانست که معتقد به وجود حرمت برای ریاست.

ورشکستگی بانک‌های متعدد، یکی پس از دیگری شد؛ به طوری که دخالت و نظارت دولت به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در کار بانکداری به امری ضروری مبدل شد. در راستای نظارت دولت بر عملیات بانکی، لازم شد انتشار اسکناس نیز به طور انحصاری در اختیار دولت قرار گیرد. اگرچه برخی آغاز فعالیت بانکداری در دنیا را قبل از ظهور پول رایج و همزمان با پیدایش اولین سکه‌های ضرب شده می‌دانند، اما با پیدایش پول رایج، مبادله ارزش بسیار آسان‌تر و کارآمدتر شد، به نحوی که افراد می‌توانستند به آسانی سکه‌ها یا طلاها را با کالاهای دیگر دادوستد کنند. از طرفی، بدون شک مدیریت پول رایج بدون بانکداری امکانپذیر نبود و حتی صدور آن به مدیریت بانک‌ها نیاز داشت. نخستین بانک‌ها، بانک‌های مرکزی بودند که توسط دولت‌ها برای کمک به مدیریت اقتصاد اداره می‌شدند. بانک‌های مرکزی در بالای سلسله مراتب اقتصادی قرار دارند و مدیریت و نظارت بر کل اقتصاد را فراهم می‌کنند. (اگرچه تصور بیشتر افراد از بانک‌ها، مکانی است که پول‌شان را سپرده یا پولی را از آنجا قرض گرفته‌اند). هنگامی که مردم به جمع‌آوری ثروت به شکل پول رایج پرداختند، این پول باید در مکانی ذخیره می‌شد. خانه افراد مکان ایده‌آلی برای انجام این کار نبود، بویژه اگر کسی مقدار قابل توجهی پول جمع می‌کرد، خطراتی از قبیل به سرقت رفتن این پول‌ها مطرح بود. در عهد قدیم، معابد معمولاً این وظیفه را به عهده داشتند. شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد معابد علاوه بر ذخیره پول برای دیگران و تأمین امنیت برای سپرده‌گذاران، به اعطای وام نیز می‌پرداختند، گرچه وظیفه اصلی

قدرت گرفتن نگاه پروتستان‌ها، آنها برخلاف کاتولیک‌ها، طرفدار تجارت بوده و معتقد بودند تاجر موفق رضایت خدا را جلب کرده است. گذشت زمان و جدایی کلیسای انگلستان از روم در سال ۱۵۳۴ میلادی منجر به تغییر برخی از اندیشه‌های موجود می‌شود، به نحوی که ربا دیگر حرام نیست.

نخستین بانک ایرانی با سرمایه ایرانی در سال ۱۳۰۴ با نام بانک پهلوی با هدف فعالیت‌های مالی و بهره‌گیری از وجوه صندوق بازنشستگی قشون و درجه‌داران ارتش تأسیس شد. نام این بانک در اواخر سال ۱۳۱۶ به بانک سپه تغییر یافت. دومین بانک ایرانی نیز در سال ۱۳۰۷ و با نام بانک ملی ایران تأسیس شد که هدف اصلی از تأسیس آن، پیشرفت تجارت، کشاورزی و صنعت بود. دو سال پس از شروع فعالیت این بانک، دولت ایران با پرداخت ۲۰۰ هزار لیره استرلینگ، امتیاز نشر اسکناس را از بانک شاهنشاهی ایران خریداری کرد و آن را برای مدت ۱۰ سال در اختیار بانک ملی قرار داد. پس از آن وظایف مهم‌تری همچون انجام امور بانکی مربوط به دولت و تنظیم جریان پولی کشور نیز به بانک ملی محول و یک شعبه تخصصی راه نام شعبه فلاحتی به منظور اعطای وام به کشاورزان تأسیس شد. افتتاح این شعبه تخصصی نخستین گام در راه ایجاد بانک‌های تخصصی در ایران محسوب می‌شد، چراکه گسترش فعالیت آن شعبه به تدریج دولت را به سوی تشکیل بانک مستقلی به نام بانک فلاحتی و صنعتی ایران در سال ۱۳۱۲ رهنمون کرد. در سال ۱۳۱۸ نام بانک فلاحتی و صنعتی ایران به بانک کشاورزی و پیشه و هنر و در سال ۱۳۳۴ به بانک کشاورزی ایران تغییر یافت. هدف بانک کشاورزی ایران کمک به توسعه و گسترش کشاورزی، آبیاری و صنایع روستایی کشور بود. فعالیت این بانک پس از اجرای طرح اصلاحات ارضی بسیار گسترش یافت و نام آن به بانک اعتبارات کشاورزی و عمران روستایی ایران تغییر یافت، سپس در سال ۱۳۴۵ به بانک کشاورزی ایران و سرانجام در سال ۱۳۴۸ به بانک تعاون کشاورزی ایران تبدیل شد. بانک مذکور در دوره اجرای وام‌های اندک و کوتاه‌مدت طرح اصلاحات ارضی و سال‌های پس از آن، عمدتاً وام‌های اندک و کوتاه‌مدت در اختیار کشاورزان قرار می‌داد. دومین بانک به نام توسعه بخش کشاورزی نیز در سال ۱۳۴۷ تأسیس شد. این بانک در آغاز با نام صندوق توسعه کشاورزی ایران شروع به فعالیت کرد. بانک توسعه کشاورزی ایران در سال ۵۸ با بانک تعاون کشاورزی ایران ادغام و بانک کشاورزی امروزی ایجاد شد. این بانک در دوره پس از انقلاب به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق تعاونی‌ها وام‌های کوتاه‌مدت در زمینه‌های زراعت، باغداری، کشت گیاهان صنعتی و دارویی، دامداری، پرورش طیور و ماهیان در اختیار واجدان شرایط گذاشته یا به سرمایه‌گذاری در زمینه‌های یاد شده پرداخته است. دومین بانک توسعه و نخستین بانک توسعه ساختمان در ایران بانک رهنی ایران بود. فعالیت این بانک در زمینه اعطای وام برای ساختمان‌سازی، تعمیرات ساختمان و... در ازای رهن

اموال غیرمنقول بود. در سال ۱۳۵۳ بانک ساختمان با سرمایه‌گذاری چهار بانک رهنی ایران، توسعه صنعتی و معدنی، ملی ایران، فراه کارگران و شرکت بیمه ایران تأسیس شد. هدف مهم این بانک ایجاد تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های عمرانی بود. در سال ۱۳۵۵ بانک دیگری به نام شرکت سرمایه‌گذاری ساختمانی بانک‌های ایران با سرمایه‌گذاری بانک‌های خصوصی و دولتی و اشخاص حقیقی ایرانی تأسیس شد. بعدها سه بانک ساختمان، شرکت سرمایه‌گذاری ساختمانی بانک‌های ایران و رهنی ایران با شرکت‌های پس‌انداز مسکن کوروش، اکباتان و پاسارگاد مشهد، تبریز، شیراز، اصفهان، اهواز، گیلان، کرمانشاه، همدان، مازندران، گرگان، ارومیه، سمنان و آبادان که همگی تحت نظارت بانک رهنی ایران بودند ادغام شدند و بانک مسکن فعلی را به وجود آوردند. بانک‌هایی مانند ملی و سپه نیز به معنای دقیق کلمه ملی بودند، چراکه هم سرمایه آنها ملی بود و هم مستقیماً از سوی دولت اداره می‌شدند. یک بانک خارجی به نام بانک شاهنشاهی نیز وجود داشت که متعلق به انگلستان بود. در زمان دکتر مصدق به موازات ملی شدن صنعت نفت و شیلات، موضوع تغییر سرمایه و مدیریت بانک شاهنشاهی از خارجی‌ها به داخلی‌ها مطرح شد. از آنجا که آن زمان بانک مرکزی به معنای امروزی آن وجود نداشت، مسئولیت چاپ اسکناس در آن سال‌ها بر عهده بانک شاهنشاهی بود، در حالی که به دلیل داشتن اختیار چاپ پول، طبیعتاً از سوی دولت ایران اداره می‌شد، با این حال، هم سرمایه و هم مدیریت این بانک در اختیار انگلیسی‌ها بود. در نهایت با پیگیری‌های دکتر مصدق، بانک شاهنشاهی به بانک بازرگانی تبدیل می‌شود؛ بانکی که صرفاً با سرمایه مردمی فعالیت می‌کند. در واقع این بانک در آن مقطع هنوز دولتی نشده بود و صرفاً مردمی بود. مدتی وضع به همین منوال گذشت تا آرام‌آرام بعضی از بانک‌ها مانند صادرات نیز یا به عرصه بانکداری گذاشتند. این بانک با توجه به داشتن سرمایه‌گذاران ثروتمند و البته زیرک، توجه بیشتری به توده مردم داشت، به نحوی که برخی از شعب آن حتی در روستاهای دورافتاده و با یک یا دو کارمند تأسیس شده بود. یکی از کارمندان بانک ملی در این باره می‌گوید: در سال‌های قبیل از انقلاب بزرگ‌ترین بانک کشور، ملی بود؛ البته بانک‌های دولتی دیگری مانند سپه، تعاون و کشاورزی و... نیز وجود داشتند که مقادیر عمده‌ای از مجموع سپرده‌ها در اختیار همین بانک‌های دولتی قرار داشت.

بزرگ‌ترین بانک بخش خصوصی در آن زمان، بانک صادرات بود؛ ضمن اینکه عمده بانک‌های خصوصی دیگر بانک‌های مختلط بودند؛ یعنی سرمایه‌گذار خارجی نیز در آن بانک‌ها شریک بود. بانک صادرات ایران با خلافت توانسته بود وضعیتی خوبی برای خودش ایجاد کند. سیاست این بانک، ایجاد شعب کوچک ولی فراوان در سطح کشور بود. بانک صادرات در محله‌های شهرهای بزرگ، شعبه‌هایی با فضای کم و حتی با یک یا دو نفر کارمند

بانک‌ها چگونه شکل گرفتند؟

برش

با پیدایش پول رایج، مبادله ارزش بسیار آسان‌تر و کارآمدتر شد، به نحوی که افراد می‌توانستند به آسانی سکه‌ها یا طلاها را با کالاهای دیگر دادوستد کنند. از طرفی، بدون شک مدیریت پول رایج بدون بانکداری امکان‌پذیر نبود و حتی صدور آن به مدیریت بانک‌ها نیاز داشت. نخستین بانک‌ها، بانک‌های مرکزی بودند که توسط دولت‌ها برای کمک به مدیریت اقتصاد اداره می‌شدند. بانک‌های مرکزی در بالای سلسله مراتب اقتصادی قرار دارند و مدیریت و نظارت بر کل قتصاد را فراهم می‌کنند. (اگرچه تصور بیشتر افراد از بانک‌ها مکانی است که پول‌شان را سپرده یا پولی را از آنجا قرض گرفته‌اند). هنگامی که مردم به جمع‌آوری ثروت به شکل پول مکان ایده‌آلی برای انجام این کار نبود، یوئزه اگر کسی مقدار قابل توجهی پول جمع می‌کرد، خطراتی از قبیل به سرقت رفتن این پول‌ها مطرح بود. در عهد قدیم، معابد معمولاً این وظیفه را به عهده داشتند. شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد معابد علاوه بر ذخیره پول برای دیگران و تأمین امنیت برای سپرده‌گذاران، به اعطای وام نیز می‌پرداختند، گرچه وظیفه اصلی آنها ذخیره دارایی بود.

برش

نحوه تأسیس اولین بانک ایرانی

نخستین بانک ایرانی با سرمایه ایرانی در سال ۱۳۰۴ با نام بانک پهلوی با هدف فعالیت‌های مالی و بهره‌گیری از وجوه صندوق بازنشستگی قشون و درجه‌داران ارتش تأسیس شد. نام این بانک در اواخر سال ۱۳۱۶ به بانک سپه و در سال ۱۳۲۱ به بانک تعاون سپه تغییر یافت. دومین بانک ایرانی نیز در سال ۱۳۰۷ و با نام بانک ملی ایران تأسیس شد که هدف اصلی از تأسیس آن، پیشرفت تجارت، کشاورزی و صنعت بود. دو سال پس از شروع فعالیت این بانک، دولت ایران با پرداخت ۲۰۰ هزار لیره استرلینگ، امتیاز نشر اسکناس را از بانک شاهنشاهی ایران خریداری کرد و آن را برای مدت ۱۰ سال در اختیار بانک ملی قرار داد. پس از آن وظایف مهم‌تری همچون انجام امور بانکی مربوط به دولت و تنظیم جریان پولی کشور نیز به بانک ملی محول و یک شعبه تخصصی به نام شعبه فلاحتی به منظور اعطای وام به کشاورزان تأسیس شد.

با ایجاد بانک فرانسه،

درواقع بانکداری جدید

نیز در اروپا شکل گرفت

و به مرور بر تعداد

بانک‌ها با کارکردهای

مختلف افزوده شد.

گذشت زمان و رشد

بی‌رویه بانک‌های ناشر

اسکناس و عدم نظارت

قانونی دولت‌ها بر

عملیات بانکی، موجب

شد بانک‌ها از موازین

لازم برای ایجاد تسهیلات

اعتباری تجاوز کنند، به

نحوی که حتی حمایت‌های

مالی شرکت‌های سهامی

را (بی‌توجه به عواقب

آن) در سیستم بانکی

پذیرا شوند. تندروری

در اعطای اعتبارات و

زیاده‌روی در پرداخت وام،

سرانجام موجب توقف

و ورشکستگی بانک‌های

متعدد، یکی پس از

دیگری شد

دایر می‌کرد؛ یعنی توانسته بود بانکداری را به میان خانه‌های مسکونی و کسبه محله‌ها ببرد. این کار تا حدودی با اقبال عمومی نیز مواجه شده بود. آن زمان معروف شده بود که بانک صادرات حتی می‌خواهد در روستاهایی با چند خانوار هم یک شعبه بانکی ایجاد کند. در مقابل بانک صادرات، سیاست بانک ملی، ایجاد شعب بزرگ بود مثلاً شعبه مرکزی شعبه بازار، شعبه سعدی یا شعب بزرگ مراکز استان‌ها. شعبه بازار بانک ملی در سال ۱۳۳۲ به تنهایی بیش از ۷۰۰ کارمند داشت! اما توفیق بانک صادرات در ایجاد شعب کوچک، بانک ملی را ناچار به تغییر رویه در تأسیس شعب کرد و این بانک نیز به تأسیس شعب کوچک با تعداد زیاد پرداخت. بررسی‌های به‌عمل آمده در آن مقطع نشان می‌دهد متوسط کارکنان شعب بانک ملی دوازده نفر و شعب بانک صادرات پنج نفر بوده. بانک ملی با اینکه یک بانک دولتی بزرگ بود ولی به علت رقابت با سایر بانک‌ها و به علت سازمان مدیریتی مطلوب، اختیارات لازم و کافی و نیز مسئولیت پاسخگویی، توانسته بود بهترین عملکرد را در بانکداری کشور به خود اختصاص دهد. این تجربه نشانگر آن بود که صرف دولتی بودن موجب عدم توفیق نیست. با این حال، اگرچه بانک صادرات در دهه ۵۰ با افزایش تعداد شعب و ضریب نفوذ خود از جایگاه بالایی در نظام بانکی کشور برخوردار شده بود اما از آنجا که حال وهوای شور انقلابی در سال ۵۶ تشدید شده بود و از طرفی یکی از سهامداران عمده این بانک بهایی بود، رژیم پهلوی در سال‌های آخر حکومت خود اقدام به راه‌اندازی بانک‌های خصوصی زیادی کرد که از جمله می‌توان به بانک ایرانیان، بانک عمران، بانک تهران و... اشاره کرد که یا وابسته به بنیاد پهلوی بودند یا افرادی مانند رام، لاله، زندانی و... مالک آنها به شمار می‌رفتند. با تأسیس بانک مرکزی در سال ۱۳۳۹، بسیاری از وظایف از جمله چاپ پول و تهیه‌آمار و بررسی‌های اقتصادی از بانک ملی به بانک مرکزی منتقل شد. چند سال بعد از تأسیس بانک مرکزی و پس از اجرای برنامه تثبیت اقتصادی در اوایل دهه ۴۰ با آغاز فعالیت مهدی سمعی به عنوان رئیس کل بانک مرکزی، نظریه توسعه‌گرایانه از سال ۴۲ پیگیری شد. در این دوران تأکید بر تأمین منابع مورد نیاز سرمایه‌گذاری در طرح‌های برنامه توسعه اقتصادی، تأمین کسری بودجه دولت از سوی بانک مرکزی، فراهم‌کردن منابع لازم جهت اعتبارات عمرانی فقیرزدا و اشتغالزای کمک به توسعه اقتصادی کشور بود.

درواقع، موضوع توسعه در مقایسه با مبارزه با تورم از اولویت بیشتری برخوردار بود. در ضمن حال بانک‌ها جهت جمع‌آوری سپرده‌های بخش خصوصی و اعطای اعتبارات مورد نیاز این بخش با تأکید بر فعالیت‌های اشتغالزای تشویق به اعطای اعتبار شدند تا کمبودهای اعتباری دوران تثبیت اقتصادی جبران شود. در آن دوران تأکید بر بازپرداخت اعتبارات اعطایی بانک مرکزی به دولت و اعتبارات اعطایی بانک‌ها به بخش خصوصی بود که همواره با پیجویی مطالبات بانک مرکزی از دولت و نظارت بانک مرکزی بر فعالیت‌های بانک‌ها انجام می‌گرفت. کوشش بانک مرکزی و بانک‌ها در اجرای نظریه توسعه‌گرایانه،

همگام و هماهنگ با دولت حتی تا دهه ۵۰ همچنان ادامه یافت. پس از افزایش بهای نفت از اوایل دهه ۵۰، فعالیت‌های اقتصادی بیش از حد گسترش یافتند که همین موضوع منجر به ایجاد تنگناهای بسیاری در اقتصاد ایران شد. در این دوره اگرچه اقبال به نظریه توسعه‌گرایانه ازسوی بانک‌های تخصصی همچنان ادامه داشت، ولی در مجموع شدت اجرای آن در بانک‌های تجاری تا حد قابل توجهی کم‌رنگ‌تر شد و موضوع کنترل گسترش نقدینگی و جلوگیری از تورم در مقایسه با دهه ۴۰ از اولویت بیشتری برخوردار شد. در دهه ۵۰ با افزایش شدید درآمد‌های ارزی به دلیل افزایش قیمت جهانی نفت، سیستم بانکی در ایران به سرعت گسترش یافت. ریشه اساسی توسعه بانکی را می‌توان در افزایش درآمد‌های ارزی ناشی از فروش نفت و تجدید نظر در اهداف برنامه پنجم توسعه کشور بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های نیروی انسانی و با اتکای فراوان به واردات دانست. رونق اقتصادی حاصل شده در آن سال‌ها، بیشتر در بخش خدمات ظاهر شد. این موضوع را می‌توان یکی از دلایل گسترش شبکه بانکی در این دهه دانست. افزایش فعالیت‌های بانکی در این سال‌ها به حدی بود که بین سال‌های ۵۱ تا ۵۷، حجم عملیات بانکی هفت‌برابر شد. تعداد بانک‌های تجاری و تخصصی از ۲۶ به ۲۶ بانک افزایش یافت و حدود ۱۳۰ واحد بانکی به شبکه بانکی کشور اضافه شد. در حالی که در سال ۵۳ حدود ۶۹۹۳ واحد بانکی در کشور وجود داشت، تعداد واحدهای بانکی در سال ۵۷ به ۸۲۷۵ واحد رسید که از این تعداد ۲۶ درصد آنها در تهران، ۲۳ درصد در مراکز استان‌ها و ۴۹ درصد در سایر شهرستان‌ها و مابقی واحدها شامل ۸۶ واحد بانکی و یک نمایندگی در خارج از کشور قرار داشتند. در سال ۵۷ اعصاب‌های کارگری و کارمندی همراه با عدم اطمینان به آینده، منجر به برداشت‌های قابل توجه سپرده‌های بخش خصوصی نزد سیستم بانکی شد. بین ماه‌های شهریور تا بهمن ۵۷ که ماه‌های منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی بودند، بخش خصوصی ۲۹۵ میلیارد ریال از سپرده‌های خود نزد سیستم بانکی را برداشت کرد. در این مدت ۴۱۲ میلیارد ریال اسکناس مسکوک به دست اشخاص اضافه شد. میل و رغبت مردم به نگهداری پول نقد موجب شده بود سهم پول در نقدینگی بخش خصوصی از ۳۷ درصد در سال ۵۶ به ۴۷ درصد در پایان سال ۵۷ افزایش یابد. اگرچه تعداد بانک‌های خصوصی و غیرملی در سال‌های قبیل از انقلاب زیاد بودند، اما از اواخر دهه ۳۰ که بانک مرکزی در ایران تأسیس شده بود، بانک‌هایی که عملاً با سرمایه مردم و اجازت و تضمین و نظارت بانک مرکزی فعالیت می‌کردند، با توجه به مسائلی که در آستانه انقلاب پیش آمد، بدهی‌های سنگین به مردم و بانک‌های خارجی بالا آوردند؛ چون در همان زمان بانک‌های خارجی زیادی در کشور تأسیس شده بود و بانک مرکزی هم براساس وظایف ذاتی خود به نوعی ضامن تمام این بانک‌ها محسوب می‌شد و باید این بدهی‌ها را برعهده می‌گرفت تا هم ارزش پول ملی حفظ شود و هم ورشکستگی پیش نیاید؛ موضوعی که ضرورت تعیین رویکرد در نظام بانکداری کشور را ضروری می‌ساخت.

اخبار

اطلس مراتع کشور
تهیه می شود

مدیرکل دفتر امور مراتع سازمان جنگل‌ها گفت: اطلس مراتع کشور با اجرای پروژه ملی رقومی‌سازی محدوده‌های ممیزی مراتع و طرح‌های مربوط به آن تهیه می‌شود.

ترجم بهزاد بیان کرد: تهیه اطلس مراتع یا نقشه پوشش گیاهی، نخستین گام برای پایش و ارزیابی عرصه‌های مرتعی با هدف حفاظت، احیا و توسعه مراتع موجود و تهیه بانک اطلاعات پایه و موضوعی است.

بهزاد افزود: در این راستا با تنظیم موافقت‌نامه‌ای از محل اعتبارات طرح حفاظت، پایش و کمک به احیای مراتع کشور، پروژه ملی با عنوان رقومی‌سازی محدوده‌های ممیزی مراتع و طرح‌های مرتعداری برای دو سال تعریف شده است.

او اعتبار اجرای پروژه ملی رقومی‌سازی محدوده‌های ممیزی مراتع و طرح‌های مرتعداری را ۶ میلیارد تومان برآورد کرد.

بهزاد ادامه داد: اجرای پروژه رقومی‌سازی سامان‌های عرفی مراتع از طریق سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) و مدیریت جامع منابع طبیعی (Samta) صورت می‌گیرد.

حفظ اراضی
کشاورزی مرغوب
امری ضروری است

رئیس سازمان امور اراضی کشور گفت: با توجه به آنکه اراضی مرغوب کشاورزی محدود است، از این رو با تمام توان و امکانات باید این اراضی را حفظ کنیم.

رضا افلاتونی در چهارمین نشست کارگروه فرافوه‌ای مبارزه با زمین‌خواری در سال ۱۴۰۲ گفت: برای حفظ و صیانت از اراضی کشاورزی نیازمند کمک و یاری تمامی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی در کشور هستیم. او افزود: استنادداران لازم است همه دستگاه‌ها را بسیج کنند و فرماندهی مبارزه با ساخت‌وسازهای غیرمجاز را بر عهده گیرند.

رئیس سازمان امور اراضی کشور گفت: اراضی کشاورزی مرغوب محدود است و این میزان حدود ۵۰ درصد از محصولات کشاورزی را تولید می‌کند و ما باید با تمام توان و امکانات این اراضی را حفظ کنیم.

او افزود: باید به گزارش‌های رسیده از پنجره واحد مدیریت زمین در استان‌ها مازندران توجه و رسیدگی شود تا اراضی کشاورزی دچار تغییر کاربری نشود. افلاتونی ادامه داد: حفاظت از اراضی کشاورزی در برخی از استان‌هایی که قطب کشاورزی هستند دارای حساسیت و اولویت مضاعف است.

عکس: ایرنا

خرید تضمینی گندم به مرز
۱۰ میلیون تن رسیدقیمت خرید گندم از کشاورزان در ۳ سال اخیر ۳ برابر شده است و همین
موضوع کلیدی تأثیر جدی بر افزایش تولید گندم داشته است

گزارش

افزایش تولید گندم طی دو سال اخیر، پنج میلیون تن واردات گندم کاهش پیدا کرده که دو میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی را در پی داشته است.

وزارت جهاد کشاورزی خودکفایی در تولید کالاهای اساسی را در دستور کار خود قرار داده و در این مسیر برای تولید گندم گام‌های بسیار مهمی برداشته است. محمدعلی نیکبخت، وزیر جهاد کشاورزی نیز به برنامه‌ریزی برای برداشت ۱۰ میلیون تن گندم در سال جاری اشاره کرده و توانایی کشور را در تولید محصولات زراعی خوب ارزیابی و پیش‌بینی کرده است در یک یا دو سال آینده در کشت گندم به خودکفایی خواهیم رسید.

حالا در آستانه ورود به شهریورماه خرید تضمینی گندم به ۱۰ میلیون تن رسیده است که با این رقم امکان خودکفایی در گندم نان کشور فراهم می‌شود و دیگر نیازی به واردات نان نخواهد بود و دو میلیون تن گندم برای صنف و صنعت هم از محل واردات تأمین خواهد شد.

سید سعید راد، مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران اعلام کرده تا صبح دیروز، ۹ میلیون و ۸۷۰ هزار تن گندم از کشاورزان ۳۱ استان خریداری شده است و یک قدم تا ۱۰ میلیون تن فاصله داریم. راد در تشریح میزان خرید گندم از استان‌های مختلف گفته است: ۴۶ درصد از میزان خرید تضمینی گندم در استان‌های خوزستان، کردستان، فارس

و کرمانشاه است. ضمن اینکه استان‌های خوزستان، کردستان، فارس، کرمانشاه، آذربایجان غربی، گلستان، لرستان، همدان، خراسان رضوی و زنجان از جمله استان‌هایی هستند که بیشترین میزان خرید گندم را در سال جاری داشته‌اند.

وی با اشاره به رشد خرید تضمینی گندم در استان‌های مختلف، اظهار کرده است: استان بوشهر با ۴۷۵، یزد با ۴۶۳، کهگیلویه و بویراحمد با ۱۴۰، اصفهان با ۱۱۴، البرز با ۱۱۲، فارس با ۱۰۴، چهارمحال و بختیاری با ۸۹، ایلام با ۸۳، لرستان با ۸۰ و سیستان و بلوچستان با ۷۹ درصد از بالاترین رشد خرید تضمینی این محصول در سال جاری، نسبت به سال گذشته برخوردار بوده‌اند.

پرداخت مطالبات گندمکاران بزودی

راد با بیان اینکه تاکنون ۶۲ هزار میلیارد تومان و به عبارتی، ۴۲ درصد از پول گندم‌های خریداری شده به کشاورزان پرداخت شده، تأکید کرده است با دستور رئیس‌جمهور به سازمان برنامه و بودجه و وزارت نفت، باقیمانده پول گندمکاران از محل تصره ۱۴ به کشاورزان پرداخت خواهد شد. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران با اشاره به رشد پرداخت مطالبات به گندمکاران می‌گوید: در سال ۱۴۰۰، میزان پول گندم‌های خریداری شده، ۲۲ هزار میلیارد تومان بود که در سال ۱۴۰۱ با رشدی مطلوب به ۸۳ هزار میلیارد تومان رسید اما در سال جاری، این مبلغ از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان نیز فراتر خواهد رفت. راد با بیان اینکه ۸ هزار میلیارد تومان از مطالبات گندمکاران از محل منابع تسهیلات بانکی، تأمین و بزودی به این عزیزان پرداخت می‌شود، تصریح کرده است: تأخیر در پرداخت پول گندمکاران در تمامی سال‌ها وجود داشته است اما کشاورزان با اطمینانی که به دولت دارند، گندم خود را به مراکز خرید تحویل داده‌اند و ما نیز به صورت تمام‌وقت، پیگیر تأمین مابقی طلب گندمکاران هستیم تا باقیمانده پول این عزیزان را پرداخت کنیم.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران، یارندگی‌های خوب امسال، منابع تغذیه‌ای مناسب از جمله ارائه مناسب کود فسفاته و پتاسه و آموزش‌های ترویجی زراعت در استان‌ها را از جمله علل افزایش میزان تولید و خرید تضمینی گندم در سال جاری عنوان کرده که افزایش قابل توجه برداشت گندم در هر هکتار را سبب شده است. قیمت خرید گندم از کشاورزان در ۳ سال اخیر ۳ برابر شده و همین موضوع کلیدی تأثیر جدی بر افزایش تولید گندم و تمایل کشاورزان برای در اختیار گذاشتن گندم شان به دولت بوده است. آمار نیز گویای این افزایش خرید است. آمار خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۰ حدود چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تن و در سال ۱۴۰۱ نزدیک به هفت میلیون و ۵۰۰ هزار تن بوده است؛ بر همین اساس رشد ۴۲ درصدی خرید تضمینی گندم نسبت به سال گذشته و رشد ۱۱۴ درصدی آن نسبت به سال ۱۴۰۰ رقم خورده است.

این افزایش تولید گندم و خودکفایی در تأمین گندم نانوبایی‌ها که در سال جاری محقق شده، پایان کار دولت نیست، چراکه جهش تولید گندم و دیگر کالاهای اساسی را برای سال آینده هم برنامه‌ریزی کرده است.

وزارت جهاد کشاورزی

برنامه‌ریزی برای برداشت

۱۰ میلیون تن گندم در

سال جاری داشته است و

پیش‌بینی می‌شود در یک

یا دو سال آینده در کشت

گندم به خودکفایی برسیم

توجه به ظرفیت
گیاهان دارویی افزایش می‌یابد

سرپرست سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران بر اهمیت و جایگاه اتحادیه گیاهان دارویی و اولویت این سازمان در حمایت از آن برای تقویت نقش آفرینی و حضور مؤثر در زنجیره ارزش گیاهان دارویی تأکید کرد.

غلامرضا هادربادی در نشست با مدیرعامل و هیات مدیره اتحادیه ملی تعاونی‌های کشاورزی گیاهان دارویی ایران به منظور بررسی فعالیت‌ها، عملکرد و برنامه‌های این اتحادیه در راستای افزایش تعامل بین سازمان تعاون روستایی و اتحادیه‌های سراسری، بر اهمیت و جایگاه اتحادیه گیاهان دارویی و همچنین اولویت سازمان در حمایت از آن به منظور تقویت نقش آفرینی و حضور مؤثر در زنجیره ارزش گیاهان دارویی تأکید کرد. به گزارش سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، سرپرست گستره گیاهان دارویی بسیار متنوع است، بنابراین داشتن برنامه مدون و جامع یک و ۵ سال باید از اولویت‌های اصلی اتحادیه باشد. وی وجود ظرفیت‌های بسیار خوب در کشور برای حضور فعال اتحادیه را فرصتی مهم برشمرد و جامع‌نگری و محدود نشدن در چند گیاه دارویی را رمز موفقیت اتحادیه دانست و بیان کرد: افزایش گستره خدمات اتحادیه از طریق تعامل با نهادهای ذی‌ربط

حوزه‌های تجاری، بازرگانی، سرمایه‌گذاری، انتقال دانش و فناوری در بخش کشاورزی، نیاز متقابل طرفین است، ایران آمادگی دارد در موارد یاد شده داشته‌های خود را در شیلات، دامپروری، زراعت، باغبانی و دیگر موضوعات کشاورزی در اختیار عراق قرار دهد و در مقابل از ظرفیت‌های علمی و تخصصی این کشور بهره‌برداری کند. نیکبخت با تأکید بر ثبات روابط بازرگانی بین دو کشور بر پایه تقویم کشاورزی، گفت: ما تقویم و برنامه تولید برای انواع محصولات در ایران داریم و در صورت هماهنگی دو کشور در تدوین تقویم کشاورزی، می‌توانیم ضمن تأمین بازار داخل، بخشی از نیاز عراق را برآورده و تأمین کنیم و در مقابل، آن قسمت از تقاضای ایران را که امکان تولید داخل ندارد، از عراق وارد

وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر ثبات روابط بازرگانی بین ایران و عراق بر پایه تقویم کشاورزی، گفت: اسناد کشاورزی در چهارچوب استانداردهای طرفین ایرانی و عراقی به انضمام تقویم کشاورزی مطابق با شرایط بازار و نیاز فصلی طرفین به محصولات مورد تقاضا مورد توافق قرار گرفت.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، «محمدعلی نیکبخت» در دیدار با «عباس المالکی» وزیر کشاورزی عراق در نخستین نشست کمیته مشترک همکاری کشاورزی دو کشور همسایه حول محور منافع ملی، با اشاره به توان علمی- فناوری در حوزه کشاورزی و منابع پایه موجود در دو کشور افزود: هر یک از طرفین می‌توانند از امکانات موجود و ظرفیت علمی و تخصصی یکدیگر به‌منظور توسعه کشاورزی بهره بگیرند و جمهوری اسلامی آمادگی دارد داشته‌ها و یافته‌های خود را در اختیار همسایه خویش قرار دهد.

وزیر جهاد کشاورزی بر رعایت ضوابط بهداشتی و استاندارد دامی در چهارچوب توافق طرفین تأکید کرد و اظهار داشت: سال ۲۰۵۰ به پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی، سالی دشوار برای تأمین غذا در جهان خواهد بود. این موضوع با توجه به تغییر اقلیم و آسیب منابع پایه مانند آب و خاک در منطقه ما اثرات شدیدی به جا خواهد گذاشت؛ از این رو با اتخاذ تدابیری در جهت همکاری‌های منطقه‌ای در زمینه کشاورزی، به‌ویژه همسایگان و به‌خصوص ایران و عراق، خواهیم توانست از عواقب آسیب‌زای آن به دور باشیم. وی تصریح کرد:

خبر

اعلام عملکرد آموزشی سازمان در سال ۱۴۰۱

بنابر آمار ارائه شده از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای، عملکرد آموزشی سازمان در سال ۱۴۰۱ بیانگر این است که ۷۹۹ هزار و ۳۷۱ نفر دوره در آموزشگاه‌های دولتی و حدود ۳۰۰ هزار و ۶۴۰ نفر دوره آموزش غیر دولتی صورت گرفته است.

مطابق آمار ارائه شده از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای، عملکرد آموزشی سازمان در سال ۱۴۰۱ بیانگر این است که ۷۹۹ هزار و ۳۷۱ نفر دوره در آموزشگاه‌های دولتی و حدود ۳۰۰ هزار و ۶۴۰ نفر دوره آموزش غیردولتی صورت گرفته است. همچنین از این میان حدود ۸ هزار و ۹۱۴ آموزشگاه آزاد فعال در ثبت‌نام کارآموز شکل داشته‌اند.

همچنین آموزشگاه‌های غیردولتی حدود ۲۳۳ هزار و ۳۵۴ نفر دوره در حوزه خدمات و حدود ۴۹ هزار و ۷۵۰ نفر دوره در حوزه صنعت و حدود ۳ هزار و ۳۲ نفر دوره در حوزه کشاورزی و حدود ۱۴ هزار و ۵۰۴ نفر دوره در حوزه فرهنگ و هنر داشته است. در آموزشگاه‌های دولتی نیز حدود ۲۶۲ هزار و ۷۶۱ نفر دوره در حوزه خدمات و حدود ۳۷۵ هزار و ۲۹۹ نفر دوره در حوزه صنعت و ۷۲ هزار و ۴۷۹ نفر دوره در حوزه کشاورزی و حدود ۸۸ هزار و ۸۳۲ نفر دوره فرهنگ و هنر در حوزه آموزشگاه‌های دولتی بوده است.

چالش‌ها در این حوزه فرسودگی تجهیزات و ماشین‌آلات کارگاهی و کمبود مواد مصرفی کارگاهی و فرسوده بودن برخی ابنیه‌ها و کارگاه‌های آموزشی و کمبود مربی در برخی از رشته‌های تخصصی و عدم رتبه‌بندی مربیان آموزشی است.

تخصیص افزایش اعتبار تملک سرمایه‌ای سازمان، انعقاد قراردادهای آموزشی درآمدزا، افزایش اعتبارات جاری سازمان و جذب خیرین و مشارکت‌های مردمی در آموزش از جمله راهکارها در این زمینه است.

به گفته مهرداد عطیعی، رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، تبادل مربی و کارشناس برای دوره‌های آموزشی و تربیت مربی، برگزاری مسابقات مهارتی و اردوهای آموزشی تخصصی مشترک ویژه مسابقات جهانی مهارت، ارائه مشاوره و تبادل دانش فنی در زمینه سنجش مهارت و آزمون‌های الکترونیکی و... از محورهای تعاملات مشترک با کشورهای همسایه و منطقه می‌باشد.

وی همچنین اجرای طرح‌های پژوهشی در حوزه مهارت‌آموزی و تولید محتوای آموزشی، تدوین استانداردهای آموزش و ارزشیابی مهارت و شایستگی حرفه‌ای، تجهیز مراکز و کارگاه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و انتقال تجربیات در این زمینه، برگزاری وبینارها و کارگاه‌های آموزشی مشترک، همکاری در نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی آموزش فنی و حرفه‌ای مانند UNEVOC، ارائه مجوز تأسیس آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای و انعقاد تفاهنامه همکاری مشترک در راستای سنوات گذشته برای اعزام نیروی کار مازاد ایرانی به کشورهای همچون استرالیا و کره جنوبی با عقد تفاهنامه با این کشورها به انجام رسانده بود،

در ۶ برنامه توسعه‌ای کشور، دولت‌های گذشته به گونه‌ای تناقض‌آمیز در حوزه صندوق‌های بازنشستگی سیاستگذاری کرده‌اند. به طور مثال در این برنامه‌ها، دولت‌ها برای مستقل کردن این صندوق‌ها از لویح بودجه سنوایی کشور، تأمین اجتماعی چندلایه و تأدیبه بدهی دولت‌ها برای پایبندی صندوق‌های بازنشستگی را می‌گنجانند اما در همان برنامه‌ها، تعهدات بیمه‌ای فراوانی را به گروه‌های خاص اختصاص می‌دادند که این تناقض‌ها به ناترازی صندوق‌های بازنشستگی در سال‌های اخیر انجامیده است. از سوی دیگر این موضوع باعث شد در سال‌های پیش‌رو برنامه‌های حمایتی خارج از ساختار بیمه‌ای، صندوق‌های بازنشستگی را به مرز بحران برساند. محض نمونه می‌توان از اختصاص تسهیلات به بازنشستگان خارج از توان این صندوق‌ها یا تسهیلات دیگری شبیه این گزاره نام برد.

این عوامل اسباب دور شدن صندوق‌های بازنشستگی از اصول اساسی بیمه‌های اجتماعی را فراهم کرد و هنوز این روند به دلیل اجرای برنامه ششم توسعه ادامه دارد. دولت‌های گذشته عامل اصلی به بحران رساندن صندوق‌های بازنشستگی بوده‌اند، نشان به آن نشان که دولت‌های قبل خارج از برنامه توسعه‌ای در این سال‌ها، قوانینی را مصوب کرده‌اند که با ساختار بیمه‌ای کشور متناقض بوده، به گونه‌ای که صندوق‌های بازنشستگی را یک قلک تصور کرده و بار مالی بسیاری را بر آنها تحمیل کردند.

دولت سیزدهم اجرای اصلاحات در نظام بازنشستگی کشور را با محوریت سه‌جانبه‌گرایی، رفع تبعیض‌های ناروا، تقویت شکل‌های آزاد کارگری، تنوع در خدمات غیرمستمری صندوق‌ها، ساماندهی تنوع قراردادهای کار، افزایش دستمزد حقیقی و ساماندهی منزایا و فوق‌العاده‌های دوره اشتغال و نسبت آن با مستمری، در دستور کار خود قرار داده است.

روند فزاینده بدهی دولت‌های گذشته به صندوق‌های بازنشستگی
بر پایه گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، پرداخت نشدن تعهدات دولت‌ها طی سال‌های اخیر موجب انباشت بدهی دولت‌ها به صندوق‌های بازنشستگی و از جمله تأمین اجتماعی شده است. مانده بدهی دولت‌ها در سال پایانی برنامه ششم توسعه یعنی سال ۱۴۰۰ در حدود ۳۶۶ هزار میلیارد تومان برآورد شده و عملکرد دولت دوازدهم در بازپرداخت بدهی خود به سازمان تأمین اجتماعی در مقابل ایجاد تعهدات جدید، قابل توجه نبوده است.

مطالبات سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی کشور از دولت، طی برنامه چهارم توسعه به طور متوسط از رشد ۳۱٫۷ درصدی و در برنامه پنجم توسعه نیز به طور متوسط از رشد ۳۵٫۲ درصدی حکایت دارد. روند افزایش بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی و انباشت بدهی دولت‌ها در سال‌های اخیر در نتیجه تصویب قوانین تکلیفی، از مهم‌ترین چالش‌های بیمه اجتماعی در حوزه برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری بوده است، از این‌رو دولت سیزدهم برنامه‌ریزی برای صندوق‌های بازنشستگی در برنامه هفتم توسعه و امتیازی بر اقتضات اقتصادی و اجتماعی و در واقع واقعیات کشور تهیه و تدوین کرده است.

تناقض سیاست‌گذاری دولت‌های گذشته در حمایت از صندوق‌های بازنشستگی

دولت‌های قبل خارج از برنامه توسعه‌ای در این سال‌ها، قوانینی را مصوب کرده‌اند که با ساختار بیمه‌ای کشور متناقض بوده، به گونه‌ای که صندوق‌های بازنشستگی را یک قلک تصور کرده و بار مالی بسیاری را بر آنها تحمیل کردند.

عکس: ابوالفضل نسایی/ایران

«ایران اقتصادی» ناکامی صندوق‌های بازنشستگی را بررسی کرد

برنامه ریزی دولت‌های گذشته

عامل بحران در صندوق‌های بازنشستگی

در ۶ برنامه توسعه‌ای کشور،

دولت‌های گذشته به

گونه‌ای تناقض‌آمیز در حوزه

صندوق‌های بازنشستگی

سیاست‌گذاری کرده‌اند. به

طور مثال در این برنامه‌ها،

دولت‌ها برای مستقل کردن

این صندوق‌ها از لویح بودجه

سنوایی کشور، تأمین اجتماعی

چندلایه و تأدیبه بدهی دولت‌ها

برای پایداری صندوق‌های

بازنشستگی را می‌گنجانند

اما در همان برنامه‌ها، تعهدات

بیمه‌ای فراوانی را به گروه‌های

خاص اختصاص می‌دادند

که این تناقض‌ها به ناترازی

صندوق‌های بازنشستگی

در سال‌های اخیر انجامیده

است.

این مناقشه ناشی از ضعف نظری دولت‌های گذشته در رویکردهای سیاست‌گذاری در حوزه بیمه‌های اجتماعی بوده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس یازدهم برای اثبات داده‌های خود، برنامه ششم توسعه را که در زمستان سال ۱۳۹۵ از سوی مجلس دهم به تصویب رسید و اجرای آن از سال ۱۳۹۶ آغاز شد را به‌عنوان نمونه بررسی کرده است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، فقدان یک رویکرد نظری مستقل و منظم را شاه‌بیت تنوع، تکرر و تعارض در بندهای بیمه‌ای برنامه ششم توسعه می‌داند.

بدین گزارش می‌افزاید: روند رشد فزاینده بدهی‌های دولت‌های گذشته به سازمان تأمین اجتماعی و انباشت بدهی دولت در سال‌های اخیر در نتیجه تصویب قوانین تکلیفی، از مهم‌ترین چالش‌های بیمه اجتماعی در حوزه قانون‌گذاری بوده است.

بر اساس این گزارش، برنامه ششم توسعه بدون آنکه بین سیاست‌های حمایتی و سیاست‌های بیمه‌ای تفاوت قائل شود، موجب رسیدن سطح مطالبات به نقطه غیرقابل وصول در سال‌های بعد شد که این امر به وقوع بحران در صندوق‌ها منجر شد.

پیچیده شده بود، به طوری که برای صندوق‌های بازنشستگی کشور سرگیجه در برنامه‌ریزی به وجود آورده بود و همچنان نیاز ادامه دارد.

صندوق‌های بازنشستگی کشور به‌عنوان نهادهای اجتماعی مستقل بین‌نسلی، از طریق جمع‌آوری اجباری پس‌اندازهای خرد افراد، با عنوان حق بیمه بازنشستگی و مدیریت این منابع، امکان تأمین دوران بازنشستگی افراد را در دوران سالمندی یا از کارافتادگی فراهم می‌آورد. بنابراین این صندوق‌ها به همان اندازه که نهادی اجتماعی به شمار می‌روند، دارای اهمیت اقتصادی هم هستند و باید به آن توجه ویژه‌ای شود.

طبق بررسی مرکز پژوهش‌های مجلس، تناقض در سیاست‌های حمایتی در قالب بیمه‌های اجتماعی، همچنین عدم تناسب در اجرای این دو مقوله باعث شد صندوق‌های بازنشستگی با سردرگمی مواجه شوند و از طرفی روند افزایش بدهی دولت‌ها به صندوق‌های بازنشستگی و سازمان تأمین اجتماعی موجب رسیدن سطح مطالبات به نقطه غیرقابل وصول در سال‌های بعد شد که

این امر به وقوع بحران در صندوق‌ها منجر شد. برنامه توسعه‌ای کشور، نسخه واحدی

صندوق‌های بازنشستگی

بررسی بحران صندوق‌های بازنشستگی کشور و تأمین اجتماعی نشان می‌دهد این برنامه‌های ناکام توسعه‌ای بودند که سرنوشتی متفاوت و بحرانی برای این صندوق‌ها رقم زده‌اند. نشانی این گزاره، روند افزایشی بدهی‌های دولت‌های گذشته و انباشت آن به سازمان تأمین اجتماعی بوده است.

زنگ خطر ورشکستگی ۱۸ صندوق بازنشستگی کشور از جمله تأمین اجتماعی از همان هنگام به صدا درآمد که دولت‌های گذشته در تدوین برنامه‌های توسعه‌ای کشور، بدون مرزبندی سیاست‌های حمایتی با سیاست‌های بیمه‌ای، قوانین تکلیفی را به این صندوق‌ها تحمیل کردند، به طوری که سیاست‌های حمایتی خارج از چهارچوب برای صندوق‌های بازنشستگی تعریف شد.

این موضوع در برنامه ششم توسعه که توسط دولت یازدهم و مجلس دهم تهیه و تصویب شد، خود را برجسته‌تر نشان داد. بنا به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، برای صندوق‌های بازنشستگی در اغلب ۶ برنامه توسعه‌ای کشور، نسخه واحدی

هدف‌گذاری اعزام ۱۰ هزار کارگر به خارج از طریق دفاتر کاریابی خارجی

رفاه

زمانبر و طولانی هست و این امر مستلزم این است که هماهنگی لازم مابین دستگاه‌های مرتبط با اعزام نیروی کار از قبیل امور بین‌الملل وزارت متبوع، وزارت امور خارجه، سازمان توسعه و تجارت و... در خصوص ظرفیت‌سنجی بازار کارهای کار هدف در خارج از کشور و شناسایی و کسب فرصت‌های شغلی کشورهای نیروپذیر ایجاد شود.

نرخ بیکاری، کسب درآمد ارزی و انتقال دانش و فناوری به داخل کشور است. وی در بیان هدف‌گذاری برای اعزام چه تعداد نیروی کار به خارج از کشور اظهار داشت: هدف‌گذاری اعزام نیروی کار به خارج از کشور در سال جاری، اعزام تعداد ۱۰ هزار نفر از طریق دفاتر کاریابی خارجی مجاز به کشورهای نیروپذیر می‌باشد. با عنایت به اینکه فرایند اعزام پیچیده،

متفاوت است و ارتباطی با وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی ندارد.

ملک ادامه داد: موضوع فرار مغزها زمانی رخ می‌دهد که نیروی متخصص

و ماهر از کشور مهاجرت کند و این در حالی است که در بحث اعزام نیرو، صدور ویزای کار که ماهیتاً موقتی است، صورت می‌پذیرد و فرد اعزام شده پس از زمان خاتمه قرارداد موظف است به کشور خود برگردد.

مدیرکل دفتر نهادهای اشتغال و هدایت نیروی کار افزود: همچنین با اعزام نیروی کار به خارج از کشور می‌توان زمینه‌هایی را فراهم آورد که دانش و فناوری در زمینه‌های مختلف از طریق نخبان به سهولت در میان مرزها و کشورها در تحرک باشد و از افزایش بهره‌وری آنها در شبکه جهانی دانش، جامعه ملی نیز نصیب خود را ببرد. در نهایت این وزارتخانه با سیاستگذاری در زمینه اعزام نیروی کار ایرانی به خارج از کشور و ساماندهی نیروی کار مازاد خود، به دنبال تخفیف

کارآفرینی و اشتغال تعیین و به‌منظور اجرایی نمودن فرایند مراتب به مرکز روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت متبوع ارسال گردید.

مدیرکل دفتر نهادهای اشتغال و هدایت نیروی کار وزارت کار درباره ملاک اعزام نیروی کار به خارج از کشور توضیح داد: پیش زمینه اعزام نیروی کار مازاد ایرانی به خارج از کشور، در وهله نخست حفظ کرامت نیروی کار ایرانی با هدف تجربه‌اندوزی، ارزآوری و انتقال دانش می‌باشد در همین راستا

آشنایی با زبان، داشتن مهارت، توانایی و استانداردهای لازم براساس نیاز کشورهای متقاضی و نیروپذیر، دانش زبانی، مدرک زبان معتبر و سایر مدارک مورد نیاز می‌باشد.

وی با اشاره به اینکه اعزام نیروی کار به گونه‌ای انجام می‌شود که بحث فرار مغزها صورت نگیرد گفت: بحث مهاجرت به قصد اقامت دائم و فرار مغزها با مقوله اعزام نیروی کار مازادی که در داخل کشور موقتاً بیکار است،

لیکن طی چند سال گذشته علی‌رغم اقدامات انجام شده، هیچ‌گونه تفاهنامه و برنامه عملیاتی خاصی برای اعزام نیروی کار از طریق بخش دولتی به انجام نرسیده و اعزام نیروی کار تنها از طریق دفاتر کاریابی خارجی دارای مجوز از این وزارتخانه صورت می‌پذیرفت.

وی ادامه داد: با روی کار آمدن دولت سیزدهم و انتصاب دکتر مرتضوی در وزارتخانه، موضوع اعزام نیروی کار مازاد ایرانی به خارج از کشور در دستور کار این وزارتخانه قرار گرفت و مذاکراتی با کشورهای ارمنستان، قطر، عراق، لبنان در این خصوص انجام شد.

ملک بیان کرد: در جریان سفر وزیر کار قطر و هیأت همراه به جمهوری اسلامی ایران در تیرماه سال جاری، پنجمین نشست کمیته مشترک اعزام نیروی کار ایرانی به قطر با حضور وزرا، معاونین و سایر مسئولان دو طرف برگزار گردید. در همین ارتباط، فرایند اعزام نیروی کار به این کشور توسط معاونت توسعه

اقتصاد ایران

باشگاه اقتصاد

انتشار مطالب فضای مجازی در این صفحه به معنای تأیید همه آنها نیست

فضای مجازی

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نامبر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
• صندوق پستی: ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• چاپ: چاپ ایرانیان
• سازمان آگهی های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی ها: ۱۸۷۷۷ (۰۲۱)
• انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲۰

• صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
• مدیر مسئول: محمدحسن روزی طلب
• جانشین مدیر مسئول: مهدی مهرپور

نهضت ملی مسکن با کمبود مصالح مواجه نیست

خشایار باقرپور، مدیرعامل اتحادیه تعاونی های عمرانی شهر تهران گفته است: حدود ۹۰ تا ۹۵ درصد تکیه صنعت ساخت و ساز در کشور به صنایع داخلی است و نیازی به واردات نداریم. صنایع ما در حوزه مصالح ساختمانی در صورت وجود بازارهای داخلی برای آنها، کاملاً ظرفیت تولید و رفع نیازهای کشور را در این بخش دارند.

در زنجیره تأمین، نهضت ملی مسکن با مشکلی مواجه نیست. همچنین از نظر کیفی استانداردهای لازم برای ساخت مسکن با بهترین کیفیت در کشور وجود دارد. با توجه به ظرفیتی که امروز در حوزه مصالح ساختمانی در کشور وجود دارد، تولیدکنندگان در صنایع وابسته به صنعت ساختمان برای بازاریابی و اینکه تولیدات با کیفیت خود را وارد بازار کنند، حتی حاضرند که به صورت تهاطری کار کنند که از این ظرفیت می توان به بهترین شکل در جهت پیشبرد نهضت ملی بهره برد.

هشدار: سلاح ورزی مشغول کار است

حمیدرضا صالحی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، درباره وضعیت بنزین در کشور، شرایط آبان سال ۹۸ را ارزیابی کرده و احتمال داده قیمت سوخت افزایش پیدا کند. این خبر روز گذشته به صورت گسترده از رسانه های نزدیک به اتاق بازرگانی و دنیای اقتصاد منتشر شد و حالا سر از بی بی سی فارسی آورده، همان رسانه ای که ۶۰ سال پیش در چنین روزی با جمله «اینجا لندن است و اکنون ساعت دقیقاً ۱۲ نیمه شب است» رمز کودتای ۲۸ مرداد را اعلام کرد.

حالا باید پرسید چرا وقتی رئیس جمهور و وزیر نفت صریحاً می گویند بنزین گران نمی شود، یاران سلاح ورزی در اتاق بازرگانی از افزایش قیمت بنزین و رویای تکرار حوادث سال ۹۸ می گویند و بلافاصله این حرف توسط بی بی سی پرموت می شود؟
خلاصه که به هوش باشید سلاح ورزی ها مشغول کارند...

مرفهان ۱۷.۵ برابر فقرا یارانه بنزین دریافت می کنند!

طبق آمار کنفرانس بهینه سازی انرژی ایران، در قیمت فعلی بنزین، دهک دهم درآمدی حدود ۱۷.۵ برابر دهک اول از یارانه سهم دارد که نشان دهنده توزیع ناعادلانه یارانه بنزین است. در ایران ۱۳ میلیون خانوار معادل ۴۵ درصد از کل خانوارها هیچ خودرویی نداشته و هیچ سهمی از یارانه بنزین ندارند. این خانوارها عمدتاً در دهک های پایین جامعه اند. تعبیه تعرفه گذاری پلکانی در گاز و برق باعث شده سهم دهک دهم از یارانه گاز و برق نسبت به دهک اول ۲.۷ و ۳.۴ برابر باشد. مقایسه این شاخص در بنزین و سهم ۱۷.۵ برابری دهک دهم نسبت به اول نشان می دهد بی عدالتی در توزیع رفاه بنزینی بیشتر از سایر حامل هاست.

بدیهی است که تجویز نسخه شوک درمانی در قیمت بنزین، با ایجاد تورم مضاعف و فشار آن بر دهک های پایین، تغییری در وضعیت این شاخص ایجاد نمی کند.

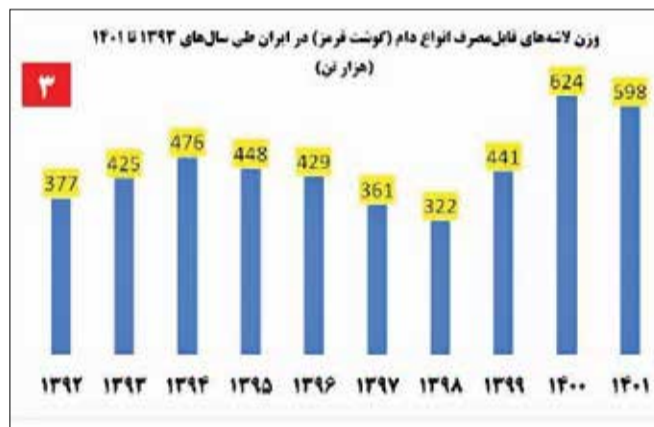
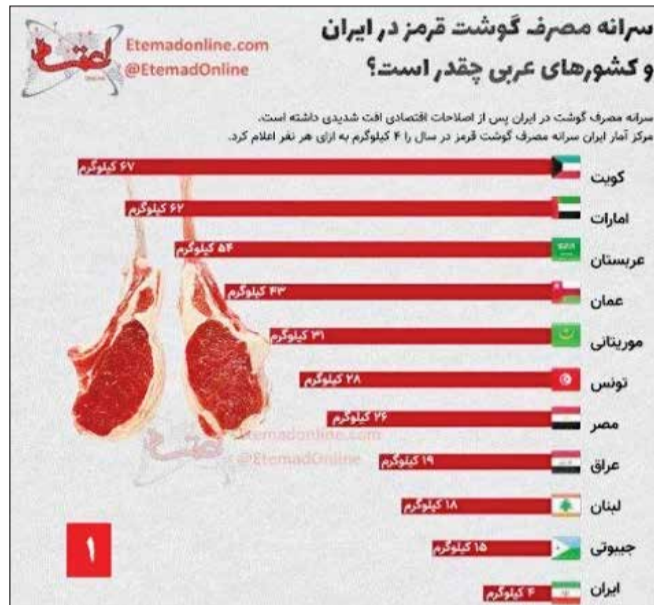

روزنامه اعتماد سرانه مصرف گوشت قرمز ایران را نصف کرد

به گزارش «نود اقتصادی»، روزنامه اعتماد اخیراً یک اینفوگرافی از مقایسه سرانه مصرف گوشت قرمز در ایران و برخی کشورهای عربی منتشر کرده که تمامی آمارهای آن اشتباه و البته دروغ است.

براساس این اینفوگرافی، در حالی سرانه مصرف سالانه گوشت قرمز ۴ کیلوگرم به ازای هر ایرانی ذکر شده که این مقدار در جیبوتی ۱۵، لبنان ۱۸، عراق ۱۹، مصر ۲۶، تونس ۲۸، عمان ۴۳، عربستان ۵۴، امارات ۶۲ و کویت ۶۷ کیلوگرم ذکر شده است. آمارهای روزنامه اعتماد در حالی است که بررسی داده های مرکز آمار ایران نشان می دهد لاشه قابل مصرف دام ذبح شده در کشتارگاه های کشور طی سال ۱۴۰۱ حدود ۵۹۸ هزار تن بوده است. همچنین طی سال گذشته ۵/۴۸ هزار تن گوشت قرمز از خارج وارد شده و برآورد می شود پیش از ۲۰ هزار تن نیز در خارج از کشتارگاه های کشور (به صورت گوشت قربانی، کشتار در روستاها و...) ذبح شده باشد.

به عبارتی خالص مصرف گوشت قرمز کشور (لاشه قابل مصرف) در سال ۱۴۰۱ حدود ۶۶۶ هزار و ۵۰۰ تن بوده که به ازای هر ایرانی نزدیک به ۸ کیلوگرم می رسد، عددی که دو برابر عدد اعلامی روزنامه اعتماد است. همچنین طبق داده هایی که خبرگزاری بلومبرگ منتشر کرده، آمارهای روزنامه اعتماد از مصرف گوشت در کشورهای عربی نیز کاملاً اشتباه است. طبق گزارش

خبرگزاری بلومبرگ، مصرف گوشت قرمز در کشورهای عربی طی سال گذشته برای کویت ۲۱ کیلوگرم، عمان ۱۹ کیلوگرم، امارات ۱۶، لبنان و مراکش و مصر ۱۲، الجزایر و تونس ۱۱، اردن ۱۰، عربستان سعودی ۹ و برای عراق ۴ کیلوگرم است.

به عبارتی، مصرف گوشت قرمز ایران با ۸ کیلوگرم نزدیک به عدد عربستان و بالاتر از عراق است.

فروش اقساطی خودرو آغاز می شود؟

رئیس اتحادیه فروشندهگان خودروی تهران در گفت و گو با مهر اظهار داشته است: اکثر سرمایه گذاران در سامانه یکپارچه فروش خودرو به دلیل فاصله قیمتی کارخانه و بازار خودروها ثبت نام کرده بودند.

وقتی سرمایه گذاران می بینند فاصله قیمت خودرو در کارخانه و بازار تنها یک تا دو درصد است و حتی در مواردی کمتر از قیمت کارخانه هم شده است، دیگر تمایلی به خرید از سامانه ندارند.

در صورتی که اتفاق خاصی نیفتد و خودروهای خارجی به صورت واقعی وارد بازار شوند و به نوعی عرضه خودرو افزایش یابد، قطعاً قیمت ها در بازار روند نزولی را ادامه خواهند داد.

زمانی که مشتری کم می شود، شرکت برای فروش محصولات خود، فروش قسطی می گذارد و پیش بینی می شود که این اتفاق در بازار ایران هم رخ دهد.

همکاری ایران و روسیه در حوزه بارورسازی آبرها

وزارت منابع طبیعی روسیه در بیانیه ای اعلام کرده است، جلالی و کوزلوف برای گفت و گو درباره همکاری ها در زمینه محیط زیست دیدار کردند. الکساندر کوزلوف، وزیر منابع طبیعی و اکولوژی روسیه گفت: آماده بررسی طیف گسترده ای از مسائل مربوط به سیستم مدیریت آب هستیم و به استفاده منطقی از منابع طبیعی به روش های مختلف از جمله شیوه مصنوعی افزایش بارش ها توجه ویژه ای داریم.

تخلف اتاق بازرگانی

عباس وطن پرور، عضو اتاق بازرگانی ایران به «نود اقتصادی» گفته است: تخلفات اتاق بازرگانی در دوره نایب رئیسی سلاح ورزی طبق اعلام هیأت تحقیق و تفحص مجلس محرز شده است.

کل کشور تحت پوشش اینترنت ۵G قرار می گیرد

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی دیروز اعلام کرد: این هفته در کمیسیون تنظیم مقررات مصوب شد باند های فرکانسی در محدوده ۳۶۰۰ تا ۳۸۰۰ مگاهرتز به اپراتورهای ارتباطی واگذار شود تا در یک برنامه زمان بندی مشخص کل کشور تحت پوشش ۵G قرار بگیرد.

واکنش وزیر صمت به ماجرای انتخابات اتاق بازرگانی

وزیر صمت در واکنش به انتخابات اتاق بازرگانی گفت: چه کسی گفته ما مقاومت می کنیم؟ ما مطابق قانون عمل می کنیم.

هنوز هم مطابق قانون به جمع بندی نهایی نرسیده ایم، بزودی موضوع انتخابات اتاق بازرگانی جمع خواهد شد. به گزارش تسنیم، صلاحیت سلاح ورزی رئیس غیرقانونی اتاق بازرگانی از سوی مراجع نظارتی تأیید نشده است، در این بین عدم اقدام شورای عالی نظارت بر اتاق بازرگانی شائبه جدی در افکار عمومی ایجاد کرده است.

صف های پمپ بنزین کوتاه شد

اسدالله قلی زاده، رئیس صنف جایگاهداران کشور دیروز اعلام کرد: مردم از عدم افزایش قیمت بنزین اطمینان خاطر کسب کرده اند و در نتیجه صف ها کاهش یافته است. فعلاً در این نقاط شرایط عادی است؛ ولی هنوز مشکلاتی در استان ها و خصوصاً استان های مرزی وجود دارد که لازم است مدیران برای رفع آنها تلاش کنند و ما هم اعلام آمادگی برای هر نوع همکاری در جهت خدمت رسانی مطلوب مثل گذشته را داریم. افزایش بی سابقه مصرف، الزام به استفاده از کارت های سوخت شخصی، گرمای هوا و استفاده از کولر خودرو، خرابی کارخان های سامانه سوخت بیش از حد استاندارد، سفرهای تابستانی، محدودیت سقف سوخت گیری و ایجاد جو روانی توسط معاندین موجب ایجاد صف ها و افزایش بیشتر تقاضا شد و همچنین برخی نارسایی ها و مشکلاتی که در تدوین و اجرای طرح های توزیع سوخت وجود دارد و با توجه به اینکه مشورت لازم با این بخش خصوصی انجام نمی شود، موجب ایجاد بحران هاست.

ذخیره گاز اروپا ۳ ماه زودتر از موعد تعیین شده به بالای ۹۰ درصد رسید

طبق اعلام اتحادیه اروپا، ذخیره گاز کشورهای عضو این اتحادیه پنجشنبه گذشته به بیش از ۹۰ درصد از ظرفیت ذخیره رسید. اتحادیه اروپا تا ماه نوامبر برای رساندن ذخیره گاز به ۹۰ درصد فرصت داشت.

تحلیلگران بازار انرژی در اروپا بر این باور هستند که زمستان پیش رو آخرین زمستانی خواهد بود که تأمین گاز کشورهای اروپایی می تواند اسباب نگرانی باشد و از میانه سال ۲۰۲۴ سهم گاز طبیعی مایع با افزایش ظرفیت تولید قطر و امریکا به نگرانی ها پایان خواهد داد.

با وقوع جنگ اوکراین، صادرات گاز روسیه به اروپا معادل ۸۰ میلیارد مترمکعب کاهش یافت که تاکنون حدود نیمی از این خلأ گازی توسط امریکا پر شده است.

